

การศึกษาศักยภาพความเป็นประโยชน์ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

ปริญญานิพนธ์

ของ

เจนจิรา สืบศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

มีนาคม 2553

การศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

ปริญญานิพนธ์

ของ

เจนจิรา สืบศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

มีนาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาศักยภาพความเป็นประโยชน์ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

บทคัดย่อ

ของ

เจนจิรา สืบศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

มีนาคม 2553

เจนจิรา สืบศรี. (2553). การศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟังไม่เกิน 89 เดซิเบล มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปทุมธานี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน ดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 45 นาที รวม 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง โดยแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.66 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 - 0.70 และแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่องมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.53 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 - 0.58 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลองด้วยวิธีการของวิลคอกสันแมทช์ เพียร์ ซายด์ แรงค์ เทส (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น
3. ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี

A STUDY ON SPEAKING ABILITY OF SENTENCES OF PRESCHOOL CHILDREN
WITH HEARING IMPAIRMENT THROUGH ORALLY NARRATING STORIES
WITH ANIMATED CARTOON PICTURES

AN ABSTRACT
BY
JANEJIRA SUBSEE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Special Education
at Srinakharinwirot University

March 2010

Janejira Subsee. (2010). *A Study on Speaking Ability of Sentences of Preschool Children with Hearing Impairment through Orally Narrating Stories with Animated Cartoon Pictures*. Master thesis, M.Ed. (Special Education). Bangkok: Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee: Assist. Prof. Dr. Siriparn Sriwanyong. Assist. Prof. Dr.Paitoon Pothisaan.

The main purpose of this research was to study the speaking ability of sentences of preschool children with hearing impairment through orally narrating stories with animated cartoon pictures. The participant were 6 hard of hearing students with no more than 89 dB of hearing loss. They did not exhibit other disabilities. All of them are in Kindergarten 3, the first semester of 2009 academic year at Kanjanapisakesompoch, School Pathumtani province. The orally narrating stories with animated for the sample for 24 session, each session took 45 minutes daily for 5 weeks for experiment. The instrumentation in this research were lesson plans, lesson animated cartoon pictures, speaking ability of sentences test and orally narrating stories test. The speaking ability of sentences test has content validity of 1 and reliability of 0.66 and the test discrimination between 0.25 – 0.70. The orally narrating stories test has content validity of 1 and reliability of 0.53 and the test discrimination between 0.25 – 0.58. The data were analyzed by using Median, interquartile range, Wilcoxon Matched - Pairs Signed – Ranks Test.

The results of the research revealed that :

1. The speaking ability of sentences of preschool children with hearing impairment through after using orally narrating stories with animated were at good level.
2. The speaking ability of sentences of preschool children with hearing impairment through after using orally narrating stories with animated were higher
3. The orally narrating stories ability of preschool children with hearing impairment through after using orally narrating stories with animated were at good level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

ของ

เจนจิรา สืบศรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน มีนาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์)

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำคำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่ง โดยตลอด รองศาสตราจารย์สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์ ประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดารณี ศักดิ์ศรีผล กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำ ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิตต์ อภินันท์รัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลทรัพย์ นาคณาภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานดา ไต๊ะถม และ อาจารย์วรรณวิมล เณรทรัพย์ เป็นอย่างสูงที่กรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดและแก้ไข ข้อบกพร่อง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสงจันทร์ คำเมือง อาจารย์ศิริพร เพชรเจริญ คณะครู และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่การทดลองในการวิจัยนี้

ขอบคุณ คุณสุชีรา ผ่องใส และ คุณกอบเกียรติ สุพรรณพงศ์ ที่ช่วยในเรื่องการจัดทำสื่อภาพ การ์ตูนเคลื่อนไหว

เจนจิรา สืบศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	10
ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	11
ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน.....	12
สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน.....	14
ภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	16
งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการพูดของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน.....	19
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการพูด.....	20
ความหมายของภาษา.....	20
พัฒนาการทางภาษา.....	21
ความหมายของการพูด.....	23
พัฒนาการทางภาษาและการพูด.....	25
พัฒนาการทางความคิดกับพัฒนาการทางภาษาลูกการพูด.....	28
กระบวนการพูดและการใช้ภาษา.....	33
งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการพูด.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง.....	38
ความหมายของการเล่าเรื่อง.....	38
จุดมุ่งหมายการเล่าเรื่อง.....	39
เทคนิคการเล่าเรื่อง.....	40
การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่อง.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง.....	45
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	47
ความสำคัญของสื่อการสอน.....	47
ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับการใช้สื่อเป็นสิ่งเร้า	48
สื่อการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	50
ความหมายและประเภทของภาพการ์ตูน	54
ความสำคัญของการใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ	58
การใช้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นสื่อการสอน	59
ประโยชน์ของภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่มีต่อการเรียนการสอน.....	60
งานวิจัยเกี่ยวกับภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	63
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
วิธีการทดลอง.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	91
สมมติฐานการวิจัย.....	91
วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	92
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	98
 บรรณานุกรม.....	 100
 ภาคผนวก.....	 109
ภาคผนวก ก.....	110
ภาคผนวก ข.....	112
ภาคผนวก ค.....	119
ภาคผนวก ง.....	153
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 160

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	82
2 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ในระดับดี.....	85
3 การเปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	86
4 คะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	87
5 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ในระดับดี.....	89
6 การเปรียบเทียบความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	90
7 แสดงคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบทดสอบความสามารถเป็นประโยค โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	113
8 แสดงคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	114
9 แสดงการหาค่าความเที่ยงตรงของสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	115
10 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค.....	117
11 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง.....	118

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลักษณะสำคัญของภาษา.....	30
2 ลำดับขั้นในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อ ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	66
3 ลำดับขั้นตอนในการสร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว.....	69
4 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และ แบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง.....	71
5 คะแนนความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน ก่อนและหลังการทดลอง.....	84
6 คะแนนความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน ก่อนและหลังการทดลอง.....	88

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่อยู่ในช่วงอายุ 3 – 6 ปี ซึ่งนักจิตวิทยาและนักการศึกษา ต่างให้ความสำคัญกับเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเด็กในช่วงอายุ 6 ปีแรก ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้และมีพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ดังนั้นเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่จะต้องได้รับการเสริมสร้างและส่งเสริมรากฐานสำคัญสำหรับพัฒนาการด้านภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การที่บุคคลมีความสามารถทางภาษาที่ดีย่อมแสดงว่าบุคคลผู้นั้นมีความสามารถทางสติปัญญาที่ดีด้วยเช่นกัน เพราะภาษาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทางสติปัญญา ความคิดจะถูกถ่ายทอดสู่กันโดยผ่านภาษา บุคคลที่สามารถใช้ภาษาได้ดีย่อมได้เปรียบในการดำรงชีวิตในสังคมโดยเฉพาะทักษะที่สำคัญอีกทักษะหนึ่งคือ ทักษะการพูด การพูดเป็นพฤติกรรมการสื่อสารที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมปัจจุบัน แม้โลกจะเข้าสู่ “ยุคไร้พรมแดน” (Globalization) ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมากแล้วก็ตาม การพูดก็ยังคงมีความสำคัญและจำเป็นมากในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังที่ วรรณิ โสมประยูร (2539: 98) กล่าวว่า “การพูดเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะการพูดเป็นเครื่องมือสื่อความคิดที่รวดเร็วแพร่หลายได้ผลยิ่งขึ้น นอกจากจะพูดทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีโอกาสอื่นๆ ที่ต้องพูดเป็นทางการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ที่ถ่ายทอดความรู้ความคิดเป็นสำคัญ”

การพูด เป็นทักษะสำคัญทางภาษา โดยจะแทรกอยู่ในชีวิตประจำวันของบุคคลทุกเพศ ทุกวัยและทุกหน่วยงาน ดังนั้นผู้ใหญ่จึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการพูดไม่น้อยไปกว่าทักษะด้านอื่นๆ เพราะการพูดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ มีหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ ที่สามารถสอนได้ และสามารถเรียนรู้ได้ และฝึกฝนได้ เช่นเดียวกับทักษะอื่นๆ ที่ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด และไม่ใช่อะไรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เพราะฉะนั้นมนุษย์จึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ มีการฝึกฝน และส่งเสริมการพูดอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพตั้งแต่ยังเยาว์วัย ซึ่งเพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่า เด็กที่อายุ 2– 7 ปี (Preoperational Thought) เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูด รวมทั้งท่าทางที่สื่อความหมายและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี และเด็กในวัยนี้จะใช้ภาษาพูดมากขึ้น เด็กจะเริ่มใช้คำพูดเกี่ยวกับตัวเอง รู้จักชื่อ นามสกุลของตัวเอง เริ่มเลียนแบบคำพูดผู้ใหญ่ การพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันพัฒนาการทางการพูด ก็มีความแตกต่างกันในแต่ละคนขึ้นอยู่กับปัจจัยในตัวเด็ก (ภานนทร ธรรมบวร. 2544: 113) เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่เด็กควรได้รับการพัฒนา และส่งเสริมเป็นอย่างยิ่งทั้งด้านการรับรู้ภาษาและการแสดงออกทางภาษา การเรียนรู้ภาษาประกอบด้วย

ทักษะหลายด้านได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ประสาท ส่วนที่สำคัญที่เด็กใช้ในการเรียนรู้ภาษาในเรื่องการพูดของตนเอง คือ การได้ยินที่ดี เพราะการที่เด็กจะพูดและสื่อความหมายได้นั้นต้องอาศัยการได้ยินได้ฟังเสียงจากคนอื่นก่อน เด็กที่มีการได้ยินปกติจะสามารถรับรู้ภาษาจากการฟังเสียงได้ตลอดเวลา และสามารถนำภาษาที่ได้รับมานั้นสะสมไว้เพื่อนำมาใช้ได้ทันทีในเวลาที่ต้องการ แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่สามารถรับรู้ทางภาษาได้ดีเนื่องจากสูญเสียประสาทสัมผัสที่สำคัญคือ การได้ยิน เนื่องจากมนุษย์ใช้ทักษะการฟังเสียงเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาภาษาของตนเอง ดังนั้นการสูญเสียการได้ยินจึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้เด็กไม่สามารถสื่อสารด้วยการพูดกับบุคคลทั่วไปได้ มีผลทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่ประสบความล้มเหลวทางภาษาพูดและการรับรู้ การเข้าใจคำพูดของผู้อื่นและไม่สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังที่ ศรียา นิยมธรรม (2550: 130) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาเรื่องการสื่อสารด้วยการพูด เช่น การพูดเสียงเบาหรือดังมากเกินไปจนเกิดความจำใจ มักขอให้คู่สนทนาพูดซ้ำ พูดไม่ชัด ตอบไม่ตรงคำถาม ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับ รจนา ทรรทรานนท์ (2537: 11 – 12) กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พูดไม่ชัด ทั้งเสียงสระ พยัญชนะ เนื่องจากไม่ได้ยินเสียงที่ตนเองพูด พูดเป็นคำๆ และการพูดมักไม่ค่อยได้ใจความ เรียบเรียงคำในประโยคไม่ถูกต้องและ ไม่สามารถพูดเป็นประโยคที่สมบูรณ์ได้ ทำให้การสื่อสารกับบุคคลอื่นไม่ประสบความสำเร็จ กลายเป็นปัญหาในการพูดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนี้ (ศรียา นิยมธรรม; และประภัสสร นิยมธรรม. 2541: 76) กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังมีปัญหาพฤติกรรมร่วมด้วย อาจเนื่องมาจากการที่เด็กรู้สึกโดดเดี่ยวและคับข้องใจและมักจะมีพัฒนาการทางด้านภาษาและทางการพูดด้อยกว่าเด็กปกติ

จากปัญหาดังกล่าว การพูดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัย จะพัฒนาได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายปัจจัย เช่น ประสิทธิภาพของเด็ก ความสนใจ ความพร้อมในด้านอารมณ์ จิตใจ ร่างกาย สถิติปัญญา และองค์ประกอบที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการพูดของเด็ก คือ สิ่งเร้าที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ต้องการที่จะเข้าใจความหมายนั้นๆ เพื่อที่จะสามารถใช้คำหรือภาษาได้ถูกต้อง และถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึกลงของตัวเองออกมาเป็นคำพูดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้เพื่อการสื่อสารที่เข้าใจมากยิ่งขึ้น และสามารถเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเองได้ ดังนั้นสิ่งที่น่าจะเป็นสื่อหรือเป็นสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และเกิดความสนใจในกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กนั้น จะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับวัยหรือพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น จะใช้ทักษะด้านการมองเห็นเป็นสำคัญและมากที่สุด (ศรียา นิยมธรรม. 2541: 178) สื่อที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ สื่อประเภทใช้สายตา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการ พบว่า สื่อประเภท ใช้แรงเสริม แสง สี เสียง หรือภาพ

จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของเด็กได้ดียิ่งขึ้น ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอน จึงควรนำสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มาใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มากที่สุด และเน้นให้เด็กลงมือกระทำ เพราะเด็กในวัยนี้จะสามารถเรียนรู้สิ่งที่เขานามธรรมได้ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. 2542: 10 -11) ทำให้เด็กเรียนรู้ง่ายขึ้น ถ่ายทอดความรู้ ความคิดระหว่างครูกับเด็กและช่วยสร้างความเข้าใจอย่างรวดเร็วในเรื่องราวที่จะสอน ซึ่งเป็นรากฐานให้เกิดความจำระยะยาว (Ling.1980: 140 – 146) ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะเพื่อพัฒนาการพูดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ก็เช่นเดียวกันควรมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนหลายประเภทร่วมกัน เพื่อช่วยกระตุ้นการพูดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัยให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น ดังนั้นสื่อแต่ละชนิดที่จะนำมาใช้กับเด็กล้วนมีจุดประสงค์เดียวกัน คือ กระตุ้นและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาและการพูดเป็นสำคัญ เพราะการพูดเป็นประโยคที่ถูกต้อง เป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนต้องเรียนรู้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสื่อสารและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป ดังนั้นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการพูดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งหลักสำคัญอันเป็นหนทางไปสู่การพูดที่มีประสิทธิภาพ สื่อสารกับคนอื่นได้เข้าใจ นั่นคือ การเข้าใจคำศัพท์ที่มีอยู่ในประโยคนั่นเอง

ในปัจจุบันจากการศึกษาค้นคว้าต่างๆ เกี่ยวกับสื่อพบว่า สื่อที่นำมาประยุกต์ ประกอบการเรียนการสอนทั้งในและต่างประเทศที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือ รูปภาพ อันเป็นสิ่งที่นักวิชาการ นักการศึกษา ท่านผู้รู้ ปราชญ์ รวมทั้งพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ต่างเห็นคุณค่าและความสำคัญ และประโยชน์ของการใช้ภาพเป็นสื่อการสอนสำหรับเด็ก เนื่องจากรูปภาพเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของเด็กเป็นสิ่งแรก และสามารถสื่อความหมายของเรื่องราว ส่งเสริมความเข้าใจและจินตนาการของเด็กได้ดีเป็นอย่างยิ่ง (กรมวิชาการ. 2540: 107 -108) ดังคำกล่าวของขงจื้อ นักปราชญ์จีนกล่าวไว้ว่า “รูปภาพรูปเดียวสามารถแทนคำพูดได้พันคำ” ทั้งนี้ธรรมชาติของเด็กไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย จะมีความสนใจในการเรียนรู้จากภาพที่เห็นในรูปลักษณะต่างๆ (เยาหวา เดชะคุปต์. 2542: 17 – 20) ดังจะเห็นได้จากการศึกษาค้นคว้าของ (ณภัทรสร จรจรัญ. 2551) กล่าวว่า สื่อภาพมีความสำคัญมากในการช่วยสื่อความหมายต่างๆ ให้บุคคลมีการรับรู้และเข้าใจตรงกัน ภาพเป็นสิ่งที่ช่วยในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะภาพเป็นสิ่งที่ประสาทสัมผัสสามารถรับรู้ได้จากการมองเห็น และแปลความหมายโดยตรงด้วยตนเองของบุคคลนั้นๆ นอกจากนั้น ภาพยังมีความสำคัญต่อนักเรียนในการจรรโลงจิตใจ สร้างบรรยากาศให้นักเรียนเกิดภาพจินตนาการและสนใจ พัฒนาการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น ดังนั้น การใช้ภาพในการสอนจึงมีอิทธิพลต่อการพูดของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง และนอกจากนี้สื่อภาพสามารถกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกพร้อมกันอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ในขณะที่ฟังเพื่อนพูดต้องใช้สมองซีกซ้ายในการรับรู้ จินตนาการตามการมองเห็นภาพโดยรวมจะส่งผลให้เกิดพัฒนาทางภาษาอย่างมาก

สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นสื่อสิ่งเร้าและกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางสายตาสีอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งในบรรดาสื่อภาพประกอบนั้นสื่อภาพการ์ตูนเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่สร้างความสนใจสำหรับเด็กทุกเพศทุกวัย ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าของ คินเดอร์ (Kinder. 1959: 150 -153) พบว่า การนำสื่อภาพการ์ตูนมาใช้เป็นสิ่งเร้าในการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะการ์ตูนมีคุณสมบัติที่ช่วยดึงดูด และเร้าความสนใจของเด็กอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของเจอราร์ด วิฟเฟิล (เบญจะ คำมะสอน. 2544; อ้างอิงจาก Gertrude Whipple. 1953: 262 – 269) พบว่า ภาพที่นำมาเป็นสื่อการสอนที่ได้รับความสนใจสูงสุดในเด็กทุกระดับชั้น คือ ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จูไรรัตน์ ธนทอง (2548: 94) พบว่า การสอนเขียนเรื่องโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ เด็กมีความสามารถในการเรียนรู้สูงขึ้น ดังนั้นสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวนั้นจึงเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และช่วยพัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะทักษะทางด้านการพูดซึ่งเป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในทักษะพื้นฐาน 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน จากคุณค่าของภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวดังกล่าว จึงได้นำมาใช้เป็นสื่อภาพประกอบการสอนพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องสำหรับนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพราะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเรียนรู้ได้ดีโดยผ่านสื่อทางสายตาประกอบกับตัวการ์ตูนในภาพเคลื่อนไหวได้ และสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของตัวการ์ตูนในภาพนั้นๆ ด้วยตนเองได้ อันจะสร้างความสนใจ เร้าใจให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในการสร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวนี้ได้อาศัยหลักการสร้างจากนวัตกรรมหนึ่งกระดาศของพระมหาสมพงษ์ มหาบุญญ อดิชาลประทาน รัชสกุลย์ อำเภอบางกรือ จังหวัดนนทบุรี และนอกจากนี้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวยังมีสีสันสวยงาม น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ทางสายตา เกิดอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ ทางความคิดและพร้อมที่จะรวบรวมความคิดเหล่านั้น เรียบเรียงออกมาเป็นคำพูดที่เป็นประโยคได้ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้จัดทำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวขึ้นและนำมาเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่อง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แล้วทำการศึกษาว่าสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวจะส่งเสริมความสามารถทางด้านการพูดเป็นประโยคได้ดีเพียงใด โดยผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในการเลือกสื่อเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านการพูดเป็นประโยคของนักเรียนได้เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละคนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
3. เพื่อศึกษาความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้กับครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ได้รู้จักสื่อที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้พัฒนาในด้านการพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน หลังใส่เครื่องช่วยฟังไม่เกิน 89 เดซิเบล ตรวจวัดโดยนักโสตสัมผัสวิทยา และมีใบรับรองความพิการ มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มี ความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน หลังใส่เครื่องช่วยฟัง ระหว่าง 40 – 65 เดซิเบล ตรวจวัดโดยนักโสตสัมผัสวิทยา และมีใบรับรองความพิการ มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มี ความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปทุมธานี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยมีวิธี การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ครูประจำชั้นคัดเลือกนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและไม่มี ความพิการซ้ำซ้อน ชั้นอนุบาลปีที่ 3
2. ศึกษาจากใบตรวจวัดการได้ยินจากนักโสตสัมผัสวิทยาหรือจากสมุดทะเบียน คนพิการ
3. คัดเลือกนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน หลังใส่เครื่องช่วยฟังไม่เกิน 89 เดซิเบลและมีความสามารถอ่านริมฝีปากได้

การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการพูด โดยการจัดกิจกรรมใช้การสื่อสารด้วยการพูด โดยให้นักเรียนสังเกตการพูดจากการอ่านริมฝีปากเป็นหลัก บางครั้งใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบคำพูด เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูกับนักเรียน เน้นการพูดเป็นประโยคให้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดโดยบอกให้รู้ว่าใคร ทำอะไร โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวประกอบการพูดพร้อมการกระตุ้นชั้นนำของครูโดยคำพูด ในการจัดกิจกรรมจะใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่สร้างจากกระดาษแข็ง เป็นภาพวาดตัวการ์ตูน ซึ่งตัวการ์ตูนในภาพสามารถเคลื่อนไหวในอิริยาบถต่างๆ ได้ โดยเทคนิควิธีการดึงจุดหมุนและจุดยึดจากเส้นเอ็นข้างหลังภาพ ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป ดังนี้

1. ขั้นนำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนา การตอบคำถาม การตั้งปัญหาปริศนา คำทาย การร้องเพลง คำคล้องจอง หรือสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้

2. ขั้นสอน

2.1 ครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวร่วมกับการกระตุ้นและชั้นนำโดยการพูดและใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนกล้าคิด กล้าตอบ และใช้จินตนาการ เช่น เห็นอะไรในภาพ กำลังทำอะไร เป็นต้น โดยครูพูดให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่างพร้อมกับชี้ไปที่สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวและดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับสิ่งที่พูด กับภาพการ์ตูนที่ครูกำหนด

2.2 นักเรียนพูดประโยคตามแบบที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จากการสนทนาในข้อ 2.1 (หากนักเรียนพูดเป็นประโยคไม่ถูกต้อง ครูพูดนำและให้นักเรียนอ่านริมฝีปากแล้วเปล่งเสียงพูดตาม ถ้านักเรียนพูดไม่ได้ครูใช้การกระตุ้นเตือนและชั้นนำด้วยคำพูด)

2.3 นักเรียนพูดเป็นประโยคด้วยตัวเอง (หากนักเรียนพูดเป็นประโยคไม่ถูกต้อง ครูพูดนำและให้นักเรียนอ่านริมฝีปากแล้วเปล่งเสียงพูดตาม ถ้านักเรียนพูดไม่ได้ครูใช้การกระตุ้นเตือนและชั้นนำด้วยคำพูด)

3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยการพูดสนทนาโต้ตอบเป็นประโยคเพื่อเล่าเรื่องสั้นๆ ที่ถูกต้อง ให้เพื่อนและครูฟัง

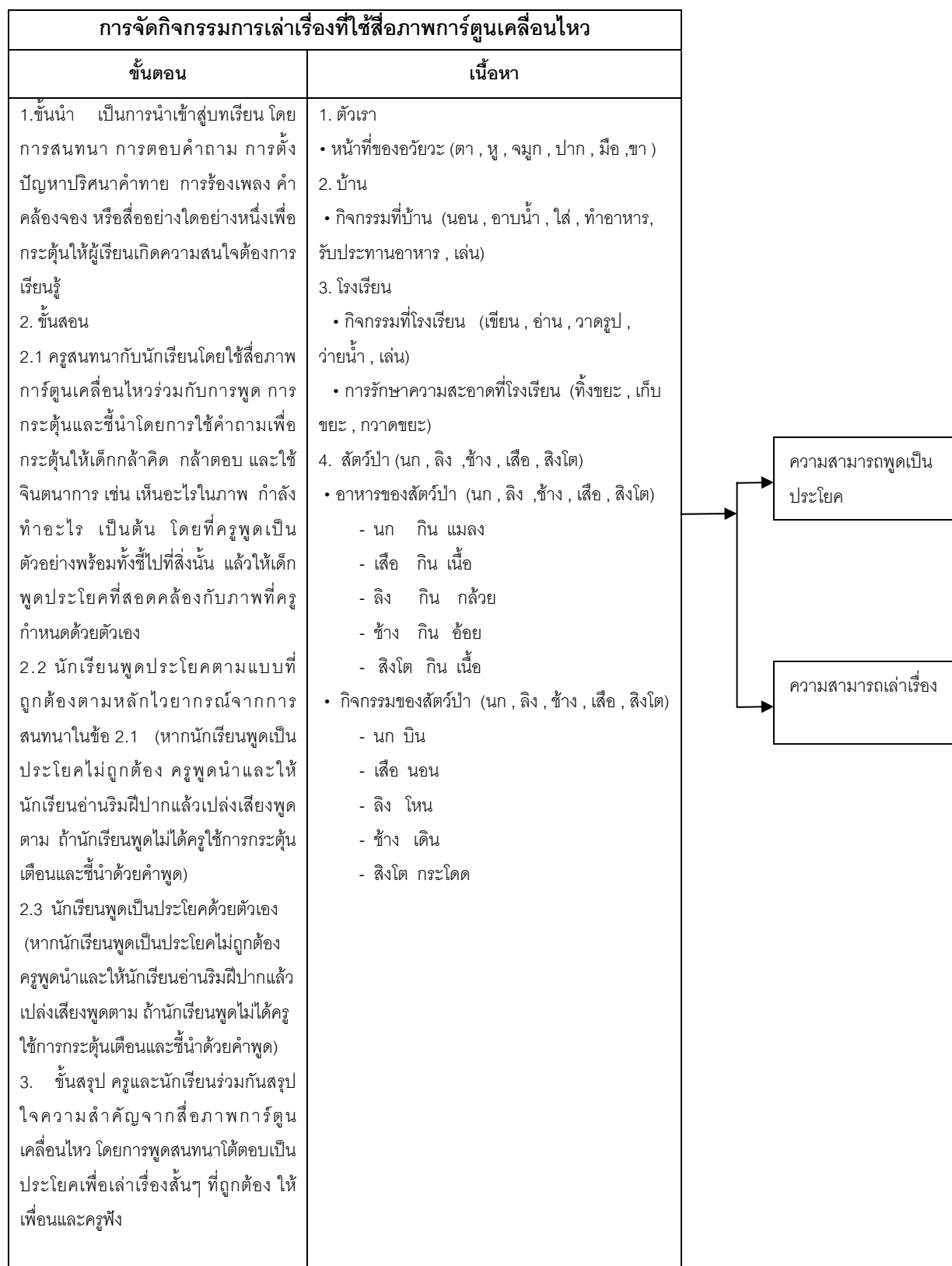
ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. ความสามารถพูดเป็นประโยค
2. ความสามารถเล่าเรื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถพูดเป็นประโยค หมายถึง การเปล่งเสียงพูดออกมาเป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นเป็นประโยคที่มีความหมาย ซึ่งในประโยคประกอบด้วย ประธาน กริยา ได้สอดคล้องกับภาพที่กำหนด ซึ่งวัดโดยแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยคที่สร้างขึ้น
2. ความสามารถเล่าเรื่อง หมายถึง การอ่านภาพและแปลความหมายเป็นประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ 1 - 2 ประโยคที่มีความต่อเนื่อง สอดคล้องและมีลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใครทำอะไร และที่ไหน ซึ่งวัดโดยแบบทดสอบวัดความสามารถเล่าเรื่องที่สร้างขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น
3. ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.2 ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.3 สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.4 ภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.5 งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการพูด
 - 2.1 ความหมายของภาษา
 - 2.2 พัฒนาการทางภาษา
 - 2.3 ความหมายของการพูด
 - 2.4 พัฒนาการทางภาษาและ การพูด
 - 2.5 พัฒนาการทางความคิดกับพัฒนาการทางการพูด
 - 2.6 กระบวนการพูดและการใช้ภาษา
 - 2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการพูด
3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง
 - 3.1 ความหมายของการเล่าเรื่อง
 - 3.2 การเตรียมการเล่าเรื่อง
 - 3.3 เทคนิคการเล่าเรื่อง
 - 3.4 การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่อง
 - 3.5 งานวิจัยเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง
4. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
 - 4.1 ความสำคัญของสื่อการสอน
 - 4.2 ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับการใช้สื่อเป็นสิ่งเร้า
 - 4.3 สื่อการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

- 4.4 ความหมายและประเภทของภาพการ์ตูน
- 4.5 ความสำคัญของการใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ
- 4.6 การใช้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นสื่อการสอน
- 4.7 ประโยชน์ของภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่มีต่อการเรียนการสอน
- 4.8 งานวิจัยเกี่ยวกับภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินเนื่องจากประสาหูพิการ ทำให้ไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทางการได้ยินได้ชัดเจน หรือรับฟังไม่ได้เลย ซึ่งมีหลักพิจารณาแบ่งความบกพร่องทางการได้ยินได้ 2 ประเภท

หูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ระหว่าง 26 – 89 เดซิเบล ในหูข้างที่ต่ำกว่า วัดการได้ยินโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ได้ค่าเฉลี่ย ณ ความถี่ 500, 1000 และ 2000 เฮิรท์ เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยไปจนถึงการได้ยินขั้นรุนแรง

หูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1000 และ 2000 เฮิรท์ ในหูข้างที่ต่ำกว่าไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง อาจเป็นผู้ที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิดหรือเป็นการสูญเสียภายหลังก็ตาม (ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 11; อ้างอิงจาก Moores, 1987)

ศรียา นิยมธรรม (2550: 129) ได้กล่าวถึง ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินในระดับหูตึงหรือหูหนวกซึ่งอาจเป็นมาแต่กำเนิดหรือสูญเสียภายหลัง

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพทางการได้ยินในหูข้างที่ตึง จากการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1000 และ 2000 เฮิรท์ ได้ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 26 – 89 เดซิเบล

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพทางการได้ยินในหูข้างที่ตึงกว่า จากการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1000 และ 2000 เฮิรท์ ได้ค่าเฉลี่ย 90 เดซิเบลขึ้นไป

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินซึ่งมีระดับตั้งแต่เล็กน้อยจนถึงรุนแรง หากการสูญเสียอยู่ในช่วง 26 – 89 เดซิเบล เรียกว่า หูตึง และตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป เรียกว่า หูหนวก ความบกพร่องทางการได้ยินนี้ส่งผลต่อการรับรู้ทักษะทางภาษาที่ผ่านทางการได้ยิน และทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถแสดงออกทางภาษาได้ตามปกติ

1.2 ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน

ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะของความบกพร่องว่าเป็นประเภทใด และยังสามารถได้ชัดเจนว่ามีความบกพร่องอยู่ส่วนใดของหู อีกลักษณะคือ ลักษณะที่บอกปริมาณหรืออัตราของความบกพร่องมากน้อยเพียงใด โดยคิดอัตราความบกพร่องเป็นหน่วยเดซิเบล (Degree of Hearing Impairment) การที่จะระบุให้รู้ว่าใครมีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ควรที่จะต้องกล่าวถึงลักษณะควบคู่กันไป

ศรียา นิยมธรรม (2544: 47 – 52) ได้จำแนกประเภทของความบกพร่องทางการได้ยินจากตำแหน่งที่เกิดความผิดปกติ จำแนกได้ 5 ประเภท คือ

1. การนำเสียงเสีย (Conductive Hearing loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินที่เกิดขึ้นที่ส่วนนำเสียงได้แก่หูชั้นนอกและหูชั้นกลางทำงานผิดปกติ
2. ประสาทหูเสีย (Sensorineural Hearing loss) เป็นความผิดปกติที่หูชั้นในหรือประสาทหู
3. แบบผสม (Mixed Hearing loss) เกิดจากการนำเสียงและประสาทหูเสียร่วมกัน
4. การแปลเสียงเสีย (Central Hearing loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินที่เกิดจากสมองทำหน้าที่รับและแปลความหมายของเสียงเสีย ซึ่งอาจเกิดจากเนื้องอกในสมอง สมองอักเสบ เส้นเลือดในสมองแตก
5. จิตใจผิดปกติ (Functional or Psychological Hearing loss) เป็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากจิตใจหรืออารมณ์ ทำให้ไม่มีการตอบสนองต่อเสียงแสดงอาการเหมือนคนหูหนวก แต่กลไกได้ยินทุกอย่างปกติ ต้องให้จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยารักษา

ส่วนประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น นักโสตสัมผัสวิทยา (ศรียา นิยมธรรม; และ ประภัศร นิยมธรรม. 2541: 75; อ้างอิงจาก Smith; & Luck Asson. 1995) ได้จำแนกไว้กว้างๆ คือ

น้อยกว่า – 25 dB เป็นระดับการได้ยินปกติ

26 - 40 dB เป็นการได้ยินของพวกที่หูตึงเล็กน้อย แต่ถ้าไม่สังเกตก็ไม่รู้เป็นเพียงแต่ฟังเสียงพูดเบาๆ ไม่ถนัดและอาจพูดไม่ชัดบ้าง

41 - 55 dB เป็นระดับการได้ยินของคนหูตึงปานกลาง พวกนี้จะเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูดได้ครั้งๆ กลางๆ นอกจากผู้พูดจะอยู่ในระยะใกล้หรือไม่ไกลกว่า 3 - 5 ฟุต

56 - 70 dB เป็นระดับการได้ยินของคนหูตึงค่อนข้างมากจนฟังภาษาพูดไม่ค่อยรู้เรื่อง

71 - 90 dB เป็นพวกหูตึงขนาดหนัก คือ แม้แต่เสียงตะโกน ก็ไม่ได้ยิน

91 dB ขึ้นไป เป็นพวกหูหนวก บางครั้งอาจฟังเสียงดังๆ ได้บ้างแต่มักเป็นการรับรู้ทางการสัมผัสเท่านั้น

เจียมจิต ถวิล (2550: 7 - 9) แบ่งประเภทของการสูญเสียการได้ยิน ออกเป็น 4 ชนิด คือ

1. การนำเสียงเสื่อม สาเหตุของความผิดปกติอยู่ที่หูชั้นนอก และ/หรือหูชั้นกลาง ที่พบบ่อยๆ ได้แก่ โรคหูน้ำหนวก การอักเสบของช่องหู ขี้หูอุดตันในช่องหู เด็กนำสิ่งแปลกปลอม เช่น ลูกบิด ลูกแก้ว ลูกหิน ใส่เข้าไปในช่องหู แก้วหูทะลุจากการกระทบกระเทือนหรืออุบัติเหตุ มีหินปูนเกาะที่กระดูกโกลนในหูชั้นกลาง เนื้องอกในหูชั้นนอกหรือหูชั้นกลาง เป็นต้น ความผิดปกติชนิดนี้ ส่วนมาก รักษาได้ด้วยยา หรือการผ่าตัด ซึ่งมักทำให้การได้ยินกลับคืนเป็นปกติ หรือใกล้เคียงปกติ

2. ประสาทหูเสื่อม มีสาเหตุจากความผิดปกติ ของหูชั้นใน หรือประสาทหู เช่น พันธุกรรม การติดเชื้อในระยะตั้งครรภ์ หรือระยะคลอด มารดาคลอดผิดปกติ การติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรียในชั้นหู ได้รับยาปฏิชีวนะที่เป็นอันตรายต่อประสาทหู อุบัติเหตุหรือการกระทบที่บริเวณหู หรือศีรษะ เยื่อหุ้มสมองอักเสบ มลพิษทางเสียง เช่น เสียงเพลงดังๆ เสียงของเล่นที่ดังมากๆ นอกจากนี้ยังมีเด็กอีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการมีประสาทหูเสื่อม ได้แก่เด็กที่มารดามีประวัติการติดเชื้อหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ น้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 1,500 กรัม มีอาการตัวเหลือง ตาเหลืองหลังคลอด มีการถ่ายเลือดหลังคลอดเนื่องจากอาการตัวเหลือง ตาเหลือง มีประวัติหูหนวก หูตึงในครอบครัว มีความผิดปกติของหู ใบหน้า หรือศีรษะ การสูญเสียการได้ยินชนิดนี้มักเป็นความพิการชนิดถาวร ไม่สามารถรักษาได้ด้วยยา หรือการผ่าตัด

3. ความผิดปกติของการได้ยินชนิดผสม สาเหตุของความผิดปกติเกิดขึ้นที่หูชั้นนอก หรือหูชั้นกลางร่วมกับหูชั้นใน เช่น โรคหูน้ำหนวกที่ลุกลามเข้าไปในหูชั้นใน อุบัติเหตุที่หู/ศีรษะ ความผิดปกติของการได้ยินชนิดนี้เมื่อได้รับการรักษาด้วยยา หรือการผ่าตัด ส่วนใหญ่จะมีความพิการหลงเหลืออยู่ เพราะความผิดปกติที่ประสาทหูเสื่อมมักเป็นความพิการถาวร

4. ความผิดปกติของการได้ยินชนิดแปลความหมายของเสียงไม่ได้ สาเหตุของความผิดปกติอยู่ที่ประสาทการได้ยิน หรือระบบการได้ยินที่สมองส่วนกลาง ผู้ที่มีความผิดปกติชนิดนี้ส่วนใหญ่จะได้ยินเสียงตามปกติ แต่แปลความหมายของเสียงไม่ได้ ไม่ทราบว่าเสียงที่ได้ยินนั้นเป็นเสียงอะไร พบได้ประมาณร้อยละ 6 ของเด็กที่มีการได้ยินชนิดประสาทหูเสื่อม เด็กเหล่านี้อาจมีการพัฒนาการทางภาษา และการพูดปกติ หรือล่าช้าก็ได้ และจะมีปัญหาสื่อสารด้วยการพูด การเรียนรู้ ไม่มีสมาธิในการเรียน อาจเกิดมาจากจิตใจผิดปกติ ถ้ามีอาการรุนแรงบางรายอาจต้องสื่อสารโดยการใช้อักษรมือทั้งๆ ที่การได้ยินอยู่ในระดับปกติ

สรุปได้ว่า ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยินสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท คือ ประเภทการนำเสียงเสีย (Conductive Hearing loss) ประเภทประสาทหูเสีย (Sensorineural Hearing loss) ประเภทแบบผสม (Mixed Hearing loss) การแปลเสียงเสีย (Central Hearing loss) ประเภทจิตใจผิดปกติ (Functional or Psychological Hearing loss) ซึ่งความผิดปกตินี้หากเกิดกับบุคคลใดก็จะทำ

ให้การสูญเสียการได้ยินในระดับที่ต่างกัน และสามารถแบ่งประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตามระดับการได้ยินที่หลงเหลืออยู่ได้ 2 ประเภท คือ เด็กหูตึง คือมีระดับการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 – 90 เดซิเบล เด็กหูหนวก มีระดับสูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 91 เดซิเบลขึ้นไป และนอกจากนี้ประเภทความบกพร่องทางการได้ยิน มีผลต่อการพัฒนาทางการพูดของเด็กเป็นอย่างยิ่ง การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะพัฒนาทางภาษาได้นั้น ผู้สอนต้องรู้ถึงส่วนประกอบอันสำคัญจึงจะจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็กแต่ละคน

1.3 สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน

ความบกพร่องทางการได้ยินอาจเนื่องมาจากสาเหตุ ที่สำคัญได้แก่

1.3.1 หูหนวกก่อนคลอด (Congenital Deafness) หมายถึงทารกที่จะเกิดมานั้นมีความพิการของอวัยวะรับเสียงตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา เมื่อคลอดออกมาแล้วก็ปรากฏอาการหูหนวกแต่กำเนิด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก. หูหนวกตามกรรมพันธุ์ (Hereditary Deafness) เป็นอาการหูหนวกของทารกที่มีความพิการสืบพันธุ์จากบิดาหรือมารดา หรือบรรพบุรุษ เช่น พ่อแม่หูหนวก ลูกหรือหลานอาจหูหนวก

ข. หูหนวกที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์ (Sporadic Deafness) มีหลายสาเหตุ

1. หูหนวกจากอันตรายต่อทารก เช่น ขณะที่ยังอยู่ในครรภ์มารดา ตั้งครรภ์บังเอิญล้มกระแทกกระแทกอย่างแรง ทารกที่อยู่ในครรภ์และกำลังเติบโต อาจถูกบีบ ถูกกด หรือถูกกระแทกหรือเลือดไปหล่อเลี้ยงไม่สะดวก ทำให้อวัยวะการได้ยินพิการได้ เมื่อทารกคลอดออกมาก็มีอาการหูหนวกแต่กำเนิดออกมาด้วย

2. หูหนวกจากการคลอด คือ ศีรษะถูกบีบขณะคลอด เนื่องจากกระดูกเชิงกรานเล็กหรือคีมจับศีรษะทารกไม่ถูกที่ เป็นต้น

3. หูหนวกจากการเติบโตของอวัยวะผิดปกติ ทารกที่เกิดมาอาจไม่มีใบหู ไม่มีรูหูข้างเดียวหรือสองข้าง เมื่อมีความพิการเกิดขึ้นกับอวัยวะหูส่วนหนึ่งส่วนใด ทำให้หูหนวกได้เหมือนกัน

4. หูหนวกจากพิษยาต่อมารดาขณะตั้งครรภ์ ระหว่างที่ยังตั้งครรภ์อาจเจ็บป่วยและจำเป็นต้องใช้ยาบางอย่างรักษา ยานั้นอาจเป็นพิษต่ออวัยวะหูของทารกในครรภ์ได้ เช่น ยาควินิน ยาแอสไพริน ยาสเตียรอยด์มัยซิน เป็นต้น หญิงมีครรภ์ควรระมัดระวังในการใช้ยาให้มากที่สุด เพราะยาสามารถซึมผ่านรกสู่ทารกในครรภ์ได้โดยง่าย อันตรายที่ร้ายแรงในหญิงมีครรภ์ การรับประทานยาที่มีผลทำให้ทารกในครรภ์พิการโดยเฉพาะระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ และใกล้คลอด

5. หูหนวกจากโรคติดต่อขณะตั้งครรภ์ เช่น โรคหัดเยอรมัน ทารกที่ได้รับเชื้อไวรัสชนิดนี้จากมารดาขณะที่อยู่ในครรภ์ ใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ อาจมีผลทำให้เกิดความผิดปกติของร่างกายในหลายระบบ ได้แก่ ความผิดปกติที่หัวใจ หลอดเลือดที่ตา คือ เกิดต่อกระจก โดยกำเนิดร่างกายและศีรษะของทารกเล็กกว่าปกติ สมอไม่เจริญเติบโต หรือหูหนวกได้ (วาริ ธีระจิตร. 2541: 45 – 46)

6. ความผิดปกติของหมู่เลือดของมารดาและเด็ก เด็กพวกนี้เกิดมาจะมีอาการตัวเหลือง อาการตัวเหลืองมักเกิดในระยะ 2 – 3 ชั่วโมง หลังคลอด เนื่องจากการแตกของเม็ดเลือดแดง ทำให้มีสารสีเหลืองในกระแสของเลือด เมื่อมีสารนี้ไปเกาะที่ผิวหนังทำให้มีอาการตัวเหลือง แต่ถ้าสารสีเหลืองไปเกาะที่เซลล์ประสาทหูทำให้เด็กมีประสาทหูพิการได้

7. สาเหตุเนื่องจากมดลูก เช่น มดลูกเล็กเกินไป ตำแหน่งของมดลูกคว่ำไปข้างหน้า หรือข้างหลังมากเกินไป มีความผิดปกติของการเกาะตัวของรก เช่น รกเกาะต่ำขวางทางรกหลุดลอกตัวก่อนกำหนด สาเหตุดังกล่าวทำให้มารดาเกิดการตกเลือดขณะตั้งครรภ์ ทำให้เลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ สมองขาดออกซิเจนทำให้เด็กเกิดมามีประสาทหูพิการได้ (รจนา ทรรทรานนท์. 2537: 54)

1.3.2 หูหนวกหลังคลอด (Acquired Deafness) หมายถึง ทารกที่เกิดมีอวัยวะและประสาทหูปกติแต่ต่อมาภายหลังปรากฏว่าหูหนวกขึ้น เราเรียกหูหนวกหลังคลอด โอกาสที่จะทำให้หูหนวก จึงมีหลายอย่าง สามารถแยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้ คือ

ก. หูหนวกจากโรคระบบประสาท เช่น ป่วยเป็นเยื่อสมองอักเสบ

ข. หูหนวกจากโรคติดต่อ เช่น ภายหลังจากการป่วยด้วยโรคหัด ไข้หวัดใหญ่ คางทูม หัดเยอรมัน อาจมีอาการหูหนวกได้

ค. หูหนวกร่วมกับโรคต่อมไร้ท่อ เช่น โรคต่อมพิทูอิทารี มีอาการหูหนวกร่วมด้วย

ง. หูหนวกจากยาพิษและสารเคมี เมื่อผู้ป่วยได้รับยาเป็นพิษต่ออวัยวะหูส่วนในและประสาทหู เช่น ควินิน ยาสเตอโรยด์มัยซิน และยาคานามัยซิน เป็นต้น

จ. หูหนวกจากอันตราย ต่ออวัยวะหู และประสาทหู เช่น การตกเปิด ตกบันได ตกจากที่สูง นอกจากศีรษะได้รับความกระทบกระเทือนแล้วกระดูกขมับแตกร้าว ทำให้หูหนวกได้

วาริ ธีระจิตร (2541: 47) กล่าวไว้ว่า นอกจากนั้นเสียงดังต่างๆ เช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงระเบิด เสียงเครื่องบิน เครื่องยนต์ เครื่องจักรในโรงงาน ถ้าหากได้รับการรบกวนอยู่เสมอและเป็นเวลานานจะทำให้หูพิการได้

สรุปได้ว่า สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยินเกิดได้ใน 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยินก่อนคลอด สาเหตุที่ทำให้เกิดความบกพร่องทางการได้ยินขณะคลอดและสาเหตุที่ทำให้เกิดความบกพร่องทางการได้ยินภายหลังคลอด

1.4 ภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

รจนา ทรรทรานนท์ และคณะ (2537: 21 – 23) กล่าวถึงภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักพูดไม่ค่อยได้ใจความ บางครั้งถามคำถามเด็กจะทวนคำถามซ้ำกลับไปมา โดยที่ไม่เข้าใจว่านั่นเป็นคำถามซึ่งเด็กจะต้องตอบ เด็กบางรายไม่เข้าใจคำถาม และตอบไม่ได้ใจความที่สมบูรณ์ เพราะมีความบกพร่องทางภาษาเกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค ร่วมกับข้อจำกัดจากการที่เด็กรู้คำศัพท์น้อย และไม่รู้จักนำมาใช้ในการสนทนาได้อย่างเหมาะสม มีความด้อยในการเรียงถ้อยคำและใช้ประโยคเพื่อสนทนาได้ตอบ ออกเสียงสระและพยัญชนะไม่ชัด

วารี ธีระจิตร (2537: 47) กล่าวว่า เด็กหูหนวกจะมีปัญหาทางภาษามาก เพราะขาดการสื่อความหมายด้านการพูด ต้องใช้มือแทนภาษาพูด เวลาพูดเสียงจะเพี้ยนทำให้ติดต่อกับบุคคลอื่นได้น้อย คนหูหนวกมักเขียนหนังสือผิด เขียนกลับคำ รู้คำศัพท์น้อย การใช้ภาษาเขียนผิดพลาด

ผดุง อารยะวิญญู (2539: 23 – 24) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาทางการพูด เด็กอาจพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็ก เด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยอาจพูดได้ เด็กที่สูญเสียการได้ยินในระดับปานกลางสามารถพูดได้แต่อาจไม่ชัด ส่วนเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากหรือหูหนวก อาจพูดไม่ได้เลย หากไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่วัยเด็ก นอกจากนี้การพูดขึ้นอยู่กับอายุของเด็ก เมื่อสูญเสียการได้ยินอีกด้วย หากเด็กสูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิดเด็กจะมีปัญหาในการพูดเป็นอย่างมาก แต่ถ้าเด็กสูญเสียการได้ยินหลังจากที่เด็กพูดได้แล้วปัญหาในการพูดจะน้อยกว่าเด็กที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด ปัญหาในการพูดของเด็ก นอกจากนี้นี้จะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยินแล้วยังขึ้นอยู่กับอายุของเด็กขณะเด็กสูญเสียการได้ยินอีกด้วย

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541: 98 – 101) ได้สรุปพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ดังนี้

อายุ 2 ปีแรก

1. เด็กเริ่มมีการเล่นเสียงระยะเดียวกับเด็กปกติ แต่จะลดน้อยลงและหยุดเมื่ออายุประมาณ 4 – 6 เดือน ขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินและการกระตุ้นของพ่อแม่ หากได้รับรางวัลการเล่นเสียงก็อาจยังดำเนินต่อไปได้โดยเฉพาะเด็กที่สูญเสียการได้ยิน เนื่องจากการนำเสียงผ่านทางกระดูก (Bone Conduction Loss) จะมีการเล่นเสียงมากขึ้นเพราะได้ยินเสียงตนเอง

2. เด็กมีการเล่นเสียงบ้างหรือแทบไม่มีการเลียนเสียงเลย การเลียนเสียงเป็นเรื่องยาก เด็กใช้วิธีเรียกร้องความสนใจจากผู้ใหญ่โดยการร้องไห้เป็นส่วนใหญ่

3. เด็กยังไม่สามารถพูดคำที่มีความหมายได้ ในกรณีที่หนูหนวกมาแต่กำเนิด ถ้าเป็นกลุ่มหูตึงจะมีพัฒนาการที่ล่าช้าไป

4. เด็กจะมีการติดต่อกับผู้อื่น โดยใช้ท่าทางเป็นส่วนใหญ่ ในด้านการหัดพูดเด็กพอจะทำรูปปากของคำที่ต้องการพูด แต่อาจไม่มีเสียงออกมา เพราะยังรู้จักคำนี้น้อยมากหรือแทบไม่มีเลย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความบกพร่องของการได้ยินและการรับรู้ภาษาของเด็ก

5. เด็กรู้จักคำน้อยมาก ทั้งในด้านการรับรู้และการแสดงออกเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากๆ ก็แทบจะไม่มีการแสดงออกทางภาษาเลย การรับรู้ก็น้อยมากจนเหมือนไม่มีเลย

6. เด็กจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ปรากฏชัด

7. เด็กจะเรียนรู้การใช้คำนามสรรพนามอายุ 7 - 8 ขวบ หรือมากกว่านั้น

8. เด็กพยายามเรียนรู้การใช้สัญลักษณ์และการอ่านริมฝีปากตลอดจนท่าทาง

อายุ 2 - 4 ปี

1. เด็กหูหนวกเริ่มเข้าใจภาษาโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากและสีหน้าท่าทางแต่แทบจะไม่มีแสดงออกทางภาษาพูดเลย หรือหากมีเพราะได้รับการฝึกฝนน้อยมาก ส่วนเด็กหูตึงอาจพูดได้บ้างเล็กน้อย ถ้ามีเครื่องช่วยฟังการได้ยิน และได้รับการฝึกหัด

2. เด็กจะใช้ภาษาพูดในการติดต่อกับผู้อื่นหรือไม่ขึ้นอยู่กับได้รับการฝึกฝนที่เคยได้รับ

3. เด็กที่หูหนวกก่อนถึงวัย จะมีคำศัพท์ด้านการแสดงออกทางภาษา ประมาณ 5 - 25 คำ ส่วนเด็กหูตึงจะมีคำศัพท์ด้านนี้ประมาณ 100 - 150 คำ เด็กหูหนวกยังไม่สามารถใช้คำที่รู้จักอย่างถูกต้องหลักไวยากรณ์ได้ คำที่รู้จักส่วนใหญ่มักเป็นคำนามง่ายๆ และรู้จักคำนั้นในสถานการณ์ที่ถูกสอน ไม่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ แม้เมื่อโตจนอายุถึง 8 ขวบ

4. เด็กปกติมักจะชอบและเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับคำพ้อง บทกลอน จังหวะของคำในบทกลอน บทดอกสร้อย ชอบฟังนิทาน ชอบเรื่องเพื่อฝัน และเรื่องมหัศจรรย์ ชอบจังหวะสูงต่ำของเสียง หรือท่วงทำนอง แม้ไม่เข้าใจเนื้อความ สามารถจดจำบทโคลงกลอน หรือบทดอกสร้อยที่อ่านได้ และสามารถพูดซ้ำบทกลอนหรือถ้อยคำดังกล่าวได้ การเรียนรู้เหล่านี้เป็นไปอย่างไม่รู้ตัว ได้รู้จักคำต่างๆ จากที่พบในบทกลอน และสามารถเข้าใจไปด้วย ไม่มีโอกาสเช่นนี้ ในกรณีของเด็กหูหนวกหรือหูตึง นอกจากเด็กหูตึงเล็กน้อย และได้ใส่เครื่องช่วยฟังและรับการฝึกฝนแล้ว แต่ก็มิได้เพลิดเพลินกับถ้อยคำเท่าเด็กปกติ อาจสนใจลีลา จังหวะของทำนองการพูดการอ่านมากกว่า

อายุ 4 – 6 ปี

1. เด็กยังไม่สามารถพูดเป็นประโยคที่ถูกต้องได้เอง
2. เด็กหุนหันวกมาแต่กำเนิด หรือก่อนวัยนี้จะมีการเปล่งเสียงเพี้ยนไปถ้าหากได้รับการฝึกหัดให้พูด แต่ถ้าไม่ได้ฝึกก็จะพูดไม่เป็นคำเลย
3. เด็กอายุราว 6 ปี จะรู้คำศัพท์ด้านการแสดงออกทางภาษาราว 2,000 คำ เป็นอย่างมาก และรู้คำศัพท์ด้านการรับรู้ทางภาษาราว 6,000 คำ เป็นอย่างสูง สำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินหลัง 3 ขวบ ไปแล้ว จะมีคำศัพท์ด้านการรับรู้ทางภาษาราว 10,000 คำ ฉะนั้นเด็กที่สูญเสียการได้ยินหลัง 3 ขวบไปแล้ว สามารถสอนให้พูดได้ง่ายกว่าเด็กหุนหันวกมาแต่กำเนิด

อายุ 6 – 8 ปี

1. เด็กจะเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับนามธรรม เป็นเรื่องที่ยากมาก แทบจะยังไม่เข้าใจเลย ส่วนการสนุกกับมุขตลกนั้นไม่มีเลย จะรู้จักความหมายของคำก็เพียงที่ได้รับการบอกการสอน
2. เปอร์เซ็นต์ของการใช้คำของเด็กในวัยนี้ ปรากฏดังนี้

48 %	ของคำที่ใช้เป็น	คำนาม
12 %	ของคำที่ใช้เป็น	คำกริยา
2 %	ของคำที่ใช้เป็น	คำนำหน้านาม
1 %	ของคำที่ใช้เป็น	คำสรรพนาม

0% สำหรับกรณีอื่นๆ ที่เด็กวัยนี้ใช้แสดงว่ายังไม่ค่อยรู้จักรายละเอียดของสิ่งต่างๆ และคำเชื่อม มักใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีความบกพร่องในเรื่องของภาษาและการพูดเนื่องจากการไม่ได้ยิน ทำให้ไม่ได้ยินเสียงของตนเองและเสียงของผู้อื่น ไม่สามารถเลียนเสียงที่ตนเองได้ยินได้ เสียงที่เปล่งออกมาจึงเพี้ยน พูดไม่เป็นจังหวะ คำศัพท์น้อย พูดคำสลับที่ ความเข้าใจภาษาน้อย การสื่อความหมายต้องใช้ท่าทางประกอบจะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจดีขึ้น ภาษาเขียนไม่เป็นประโยคที่ถูกต้อง ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจะมากขึ้นเรื่อยๆ ใกล้เคียงกับอายุที่เริ่มสูญเสียการได้ยิน ระดับการสูญเสียการได้ยิน เด็กมีภาษาและการพูดก่อนหรือหลังการสูญเสียการได้ยิน การใส่เครื่องช่วยฟัง การกระตุ้นให้พูดของบุคคลรอบข้าง สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้พัฒนาการทางภาษาและการพูดไม่สมวัย

1.5 งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถทางการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

งานวิจัยในประเทศ

กิตติมา บรรยง (2540: 115) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเป็นคำและแปลความหมายของคำที่พูดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้เครื่องสอนพูดด้วยเทปประกอบการสอนกับการสอนวิธีปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการสอนพูดเป็นคำจากเครื่องสอนพูดด้วยเทปกับวิธีการสอนปกติ มีความสามารถในการพูดเป็นคำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอนแปลความหมายของคำที่พูดจากเครื่องสอนพูดด้วยเทป มีความสามารถในการแปลความหมายของคำที่พูดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

จุฑามาศ หันยอ (2540: 102) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสามารถในการพูดเพื่อสื่อความหมายโดยใช้เทคนิคการสอนพูดแบบสนทนาเป็นรายบุคคลของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนวัยเรียน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับก่อนวัยเรียนมีความสามารถในการพูดเพื่อสื่อความหมายสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุธินี จิตราพิทักษ์กุล (2540: 223) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสามารถในการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ฝึกทักษะการพูดโดยใช้วิธีสอนพูดแบบสนทนาร่วมกับเกม หลังการฝึกด้วยวิธีนี้แล้ว ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถทางการพูดสูงขึ้น

วรรณวิมล เณรทรัพย์ (2545: 53) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสามารถทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัยจากการสอนโดยวิธีการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองประกอบอาหาร ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัยมีความสามารถทางด้านภาษาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

จอห์นสโตน (Johnstone. 1995: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสามารถทางการพูดและพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเด็กปฐมวัยต่อการมีปฏิสัมพันธ์การอ่านกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำให้มีการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเด็กได้ใช้เวลา อย่างน้อย 42 นาทีต่อสัปดาห์ แต่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในเด็กไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ซิมสัน (ปานใจ จารุณิช. 2548: 35; อ้างอิงจาก Simpson. 1998) ได้ศึกษา ลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานเรื่องซ้ำ ผลการศึกษาพบว่าการเล่นเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้นกล่าวคือช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถใน

การถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดลออครอบคลุม ความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ ซึ่งความสามารถนี้วัดได้เป็นจำนวนคำต่อประโยค (Length of a T – unit) ไม่ได้วัดปริมาณคำซึ่ง (เบญจะ คำมะสอน . 2544; อ้างอิงจาก Miller. 1951) ถือว่า ความสามารถนี้เป็นเครื่องมือที่สามารถวัดความซับซ้อนของรูปประโยคได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาวิจัย สรุปได้ว่า ความสามารถทางการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะดีขึ้น ถ้าเด็กได้รับการกระตุ้นให้พูด โดยการใช้เทคนิควิธีต่างๆ ร่วมกับการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่ช่วยดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้เด็กต้องการที่จะเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการพูดเพิ่มมากขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการพูด

2.1 ความหมายของภาษา

ประพจน์ อัครวิรุฬห์การ (2540: 77) กล่าวถึงภาษาไว้ว่า เป็นความสามารถในการสื่อสารที่มีอยู่ในสมองหรือในจิตใจมนุษย์ ในส่วนที่แสดงออกมาเป็นรูปธรรมให้มองเห็นได้ ก็คือ คำพูด (Speech) เป็นภาษาที่สัมผัสได้ด้วยโสตประสาท หรืออาจเป็นเครื่องหมายต่างๆ ที่สัมผัสได้ด้วยจักขุประสาท หรืออาจเป็นเครื่องหมายที่สัมผัสด้วยประสาทสัมผัส เช่น คนตาบอด

เปลื้อง ณ นคร (2540: 620 - 621) ได้ให้ความหมายของภาษาว่า ภาษาคือ ถ้อยคำ วาจาที่กล่าวเป็นเสียงมนุษย์เปล่งออกมาต่อเนื่องกัน โดยใช้อวัยวะออกเสียงให้คนอื่นรับฟัง

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541: 1) ให้ความหมายของภาษาในด้านภาษาศาสตร์ และด้านจิตวิทยา ดังนี้

ด้านภาษาศาสตร์ ภาษา และภาษาพูดมีความหมายอย่างเดียวกันคือภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่งๆ

ด้านจิตวิทยา ภาษามีความหมายถึง ความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่น เป็นการรวมเอาวิธีการต่างๆ อย่างที่ใช้ในการติดต่อเพื่อสื่อความหมายหรือเพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นทั้งมวลภาษาจึงเป็นทั้งการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การใช้ภาษาไป การแสดงสีหน้า การแสดงออกทางศิลปะ

ฟิชเชอร์ (Fisher. 1992) กล่าวว่า ภาษาประกอบด้วยทักษะสำคัญ 4 ประการ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งล้วนส่งผลต่อพัฒนาการ กระบวนการคิดของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะสามารถคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นถ้าเด็กมีทักษะด้านการอ่าน การเขียน การพูดและการฟังดีขึ้น

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541: 2) ได้ให้ความสำคัญของภาษาไว้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นนามธรรมต่อกัน ภาษาเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งซึ่งเป็นตัวช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เกิดความอบอุ่นมั่นคง ภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้มีแนวคิด ความรู้สึก ตลอดจนเจตคติต่างๆ การปรับตัวของเด็กก็ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาพูด

กุหลาบ ตันติผลาชีวะ (2542: 111-113) กล่าวว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทางสติปัญญา เด็กก่อนวัยเรียนเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษามาก รู้จักคำศัพท์มากขึ้น พัฒนาคำพูดเดี่ยว สุ่มคำพูด เป็นวลีและเป็นประโยคในที่สุด

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 ก: 60) กล่าวว่า ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นการเตรียมความพร้อมในการสื่อสาร การพูด เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับระบบของเสียง เรียนรู้คำศัพท์ โดยเด็กจะเรียนรู้พื้นฐานของภาษาได้อย่างรวดเร็ว

เพียเจต์ และอินเฮสเตอร์ (สมาพร สามเตี้ย. 2545: 9 - 10; อ้างอิงจาก Piaget; & Inholder. 120 - 122) กล่าวว่า เด็กอายุ 2 - 4 ปี มีพัฒนาการเรียนรู้คำมากขึ้น การพูดคุยเป็นลักษณะการสื่อสารแบบสังคม (Social Communication) แต่เด็กจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางคือ เด็กจะพูดกับตนเองโดยไม่ฟังผู้อื่น ซึ่งเรียกการพูดคนเดียวแบบรวมหมู่ (Collection Monolanguage) เด็กจะไม่พยายามเข้าใจถึงคำพูดของผู้อื่น ในช่วงเด็กอายุ 5 - 6 ปี เด็กก้าวไปสู่การคิดแบบหยั่งรู้ (Initiative) ซึ่งเป็นการคิดโดยอาศัยการรับรู้ คือ การมองเห็นสิ่งต่างๆ แล้วบอกว่า สิ่งนั้นเป็นอย่างไร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 822) ให้ความหมายของภาษา คือ ที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความหมายของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สรุปได้ว่า ภาษา หมายถึง เครื่องมือหรือสัญลักษณ์ที่ใช้สื่อสาร ถ่ายทอด รวมทั้งการสื่อความหมายทางด้านความคิด ความรู้สึก ความคิดเห็นของมนุษย์ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และการสื่อสารให้เข้าใจตรงกันซึ่งประกอบด้วย การพูด การเขียน การทำท่าทาง การแสดงสีหน้า เป็นต้น

2.2 พัฒนาการทางภาษา

นภเนตร ธรรมบวร (2544: 114 - 115) กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กตั้งแต่แรกเกิด-6 ปีดังนี้

- เด็กแรกเกิด ปกติจะไม่ออกเสียง จะทำเสียงร้องไห้ สะอึก จาม เรอ
- เด็กอายุ 5 - 6 สัปดาห์ จะเริ่มทำเสียง เล่นเสียงโดยเฉพาะถ้ามีคนเล่นด้วย หลอกล้อ
- เด็กอายุ 3 เดือน ชอบเล่นเสียงและจะทำเสียงตามผู้อื่น หยุดนิ่งขณะที่ผู้อื่นทำเสียงพูดด้วย
- เด็กอายุ 6 เดือน ชอบหัวเราะและส่งเสียงถ้ามีคนมาเล่นด้วย ถ้าไม่พอใจ ก็ร้องกรี๊ดกร๊าด

ชอบเล่นเสียงและออกเสียงเป็น “เกอ” “เลอ” เป็นต้น

- เด็กอายุ 9 เดือน ชอบเลียนเสียงผู้ใหญ่ ชอบเลียนเสียงเป็นคำ เช่น หม่า หม่า โดยการออกเสียงซ้ำๆ บ่อยๆ

- เด็กอายุ 1 ปี เริ่มเข้าใจความหมายของคำ เช่น ส่งให้แม่ และออกเสียงคำที่มีความหมายได้ 1 - 2 คำ เช่น “แม่” “ป๊าย บาย” พูดได้ประมาณ 6 – 20 คำ

- เด็กอายุ 2 ปี เด็กพูดได้ประมาณ 50 คำ และบางทีก็พูดเป็นประโยคสั้นๆ ได้ เริ่มใช้ คำแทนตนเอง เริ่มตั้งคำถาม และเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูดด้วย

- เด็กอายุ 3 ปี เด็กจะรู้จักคำศัพท์มากขึ้น นับเลขได้ บอกความต้องการได้

- เด็กอายุ 3.5 – 4 ปี เด็กพูดมากขึ้นและมีคำศัพท์ใหม่ๆ พูดประโยคยาวๆ ได้มากขึ้น ฟังนิทานได้ 20 นาที

- เด็กอายุ 4 – 5 ปี เด็กจะมีคำศัพท์ได้ประมาณ 1,550 – 1,900 คำ บอกชื่อและนามสกุลตนเองได้ รู้จักเพศของตนเอง ชอบแต่งประโยคโดยใช้คำต่างๆ ชอบใช้คำถาม ทำไม เมื่อไหร่ อย่างไร และสนใจความหมายของคำต่างๆ

- เด็กอายุ 5 – 6 ปี เด็กจะสามารถพูดได้คล่องและถูกหลักไวยากรณ์แต่ยังออกเสียงพยัญชนะบางตัวไม่ชัดเจน เช่น ส ว ฟ สนใจคำใหม่ๆ และพยายามค้นหาความหมายของคำนั้นๆ จำคำศัพท์ได้ถึง 2,200 คำ บอกชื่อ ที่อยู่ อายุ และวันเกิด ของตนเองได้ ชอบท่องหรือร้องเพลง และเนื้อร้องที่มีคำสัมผัสกัน หรือ โฆษณาทางทีวี

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551: 136 – 138) กล่าวว่า ในช่วงระยะของพัฒนาการทางภาษา การพูดคุยและสนทนากับเด็กเป็นการกระตุ้นที่ดี เด็กสามารถพัฒนาความคิดได้เต็มที่ การปล่อยให้เด็กเรียนรู้ภาษาเองตามธรรมชาติ เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษามากขึ้น พัฒนาทางภาษาของเด็กแต่ละขวบปี จะมีความแตกต่างกัน เริ่มจากการออกเสียง คำพูดเดี่ยว การเชื่อมคำ เชื่อมประโยค การแสดงท่าทาง ประกอบจนถึงการโต้ตอบกับผู้อื่นดังนี้

เด็กจะเริ่มพูดเป็นคำเมื่ออายุ 1 ขวบ แสดงท่าทางประกอบได้

อายุ 2 ขวบ เริ่มเรียนภาษาจากบุคคลภายนอก รู้จักจัดเรียงคำเป็นความหมาย

อายุ 3 ขวบ เด็กใช้พหูพจน์ได้มาก ทำท่าทางตามรูปในหนังสือ บอกชื่อตนเองได้ บอกชื่อพูดประโยคธรรมดาได้ สนทนาได้ เล่าเรื่องที่มีประสบการณ์มาแล้วได้ เล่นนิทานได้

อายุ 4 ขวบ เด็กจะมีภาษาที่คล่องขึ้น เพราะเด็กได้เล่นสนทนากับเพื่อน นับเลขได้มากกว่า 4 ลำดับ ฟังคำสั่งได้ รู้คำศัพท์ประมาณ 1,500 – 1,900 คำ

อายุ 5 ขวบ เด็กจะพูดคล่องขึ้นและเข้าใจดี นับเลขได้ถึง 10 รู้คำศัพท์ได้มากกว่า 2,200 คำ เด็ก 5 ขวบไปแล้ว จะพูดประโยคยาวๆ ได้ เล่าตามภาพได้ รู้ว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน และเริ่มใช้ประโยคที่สมบูรณ์

อายุ 6 ขวบ สามารถพูดโต้ตอบได้ ใช้คำได้เหมือนผู้ใหญ่เกือบสมบูรณ์ ชอบคุยและชอบฟังมากขึ้น

สรุปได้ว่า ภาษานั้นมีความก้าวหน้าหรือพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอนโดยที่เด็กสามารถใช้ภาษาได้ตั้งแต่แรกเกิด การแสดงออกทางภาษาของเด็กเริ่มจากหน่วยที่ย่อยที่สุดของเสียง มีการเล่นเสียง หวเราะ ร้องไห้ และการเรียนรู้จากการได้ยินและการออกเสียงซ้ำๆ จะทำให้เด็กสามารถเปล่งเสียงออกมาเป็นคำๆ ได้ เมื่อมีการเปล่งเสียงที่มีความหมายจะทำให้เด็กสามารถขยายพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนคำศัพท์ การเข้าใจความหมาย และการสร้างประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาภาษาขั้นสูงขึ้นไป

2.3 ความหมายของการพูด

วรรณิ โสมประยูร (2539: 186) ได้กล่าวว่าการพูดเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะการพูดเป็นเครื่องมือที่สื่อความคิดที่รวดเร็ว แพร่หลายได้ผลยิ่งขึ้น นอกจากจะพูดทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีโอกาสอื่นๆ ที่ต้องพูดเป็นทางการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ที่ถ่ายทอดความรู้ความคิดเป็นสำคัญ

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541: 1-2) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ในแง่ต่างๆ ดังนี้

ในแง่ภาษาศาสตร์การพูด หมายถึง การสื่อสารเพื่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่งๆ โดยที่มุ่งความสนใจไปที่เสียง ระเบียบของเสียง และความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบกับสถานการณ์ที่ใช้เสียงนั้นๆ

ในด้านจิตวิทยา การพูด หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาเพื่อใช้สื่อความหมาย

ในแง่สรีรวิทยา การพูด หมายถึง การทำงานของระบบการหายใจ และการเปล่งเสียงซึ่งเกี่ยวข้องกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เช่น ปอด คอ หู จมูก ปาก เป็นต้น การเปล่งเสียงนั้นเป็นพลังที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของอวัยวะเหล่านั้น

ในแง่ฟิสิกส์ การพูด หมายถึง แบบอย่างของเสียง ซึ่งมีช่วงคลื่นเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาหนึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก จนกระทั่งต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการวิเคราะห์ ส่วนประกอบของแต่ละหน่วยเสียงของการพูด เพื่อศึกษาถึงค่าของคลื่นเสียงนั้นๆ เสียงในการพูดต่างจากเสียงบริสุทธิ์ (Pure Tone) ในแง่ที่ว่า เสียงในการพูดมีความถี่มากกว่าและการเปลี่ยนแปลงของคลื่นก็เป็นไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนในช่วงเวลานั้นๆ

ในแง่ของสัทศาสตร์ (Phonetic) การพูด หมายถึง ผลการทำงานของระบบการหายใจและออกเสียงรวมกัน เพื่อเปล่งออกมาเป็นถ้อยคำ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อเป็นสื่อแสดงความคิดไปยังจิตใจของผู้รับฟังหรือผู้ที่ได้ยินเสียง

รังสรรค์ จันต๊ะ (2541: 21) ได้กล่าวไว้ว่า การพูด หมายถึง กระบวนการหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ ผู้พูดจะเป็นผู้ส่งสารอันเป็นเนื้อหาสาระของข้อมูล ความรู้ กับอารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการ และความคิดเห็นของตนเองประกอบกับกริยาท่าทางต่างๆ ส่งไปยังผู้ฟังหรือผู้รับสาร เพื่อให้รับทราบ และเกิดการตอบสนองในขั้นตอนสุดท้าย

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542: 63 - 64) ได้กล่าวไว้ว่า การพูดเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำคัญในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะทางด้านภาษาเป็นอย่างดี ซึ่งจุดประสงค์ของการพูดมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ
2. พัฒนาความสามารถทางการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่น่าฟัง ไม่ดัง ไม่ค่อยเกินไป มีความมั่นใจในการพูด
3. เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อกับสังคมกับเพื่อนและบุคคลอื่นๆ การที่เด็กจะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกเด็กให้รู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบคุณ” โดยต้องเป็นแบบแผนให้เด็กใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย
4. เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นคือไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเองเท่านั้นแต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด
5. การฝึกเลียนเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่างๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด
6. เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรค การเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค

นภเนตร ธรรมบวร (2544: 113 -114) กล่าวถึง การพูดถือเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการทางภาษาด้านหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับการเขียน การพูดเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่างๆ ของเด็ก เข้าด้วยกัน อันได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความรู้ความเข้าใจตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 79) พูด หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ

สรุปได้ว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะการพูดเป็นเครื่องมือที่สื่อความคิดที่รวดเร็ว แพร่หลายได้ผลยิ่งขึ้น นอกจากจะพูดทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีโอกาสอื่นๆ ที่ต้องพูดเป็นทางการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ที่ถ่ายทอดความรู้ความคิดเป็นสำคัญ

2.4 พัฒนาการทางภาษาและการพูด

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กไว้ดังนี้

ซองซีเออร์ (Songsior. n.d.) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางภาษาในแต่ละบุคคลเกิดขึ้นจากการเก็บรวบรวมความคิดรวบยอดเข้าไปในเวลาที่เด็กเริ่มเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ เด็กจะต้องการคำจำกัดความเพื่อนำมาใช้ในการแสดงความหมายของสิ่งนั้น ประสบการณ์เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่ทำให้เกิดความมกงามทางภาษา เด็กที่อยู่ในครอบครัวชนชั้นต่ำจะมีความมกงามทางภาษาน้อย เพราะเด็กในครอบครัวดังกล่าวจะมีประสบการณ์น้อย เนื่องจากเด็กเหล่านั้นขาดเครื่องเล่นต่างๆ

มากาเร็ต ริปเบิล (Magarett Ribble. n.d.) ได้กล่าวว่า ความรัก ความเอาใจใส่ และความอบอุ่นที่เด็กได้รับจากบิดา มารดา เป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยพัฒนาการในด้านต่างๆ ให้เป็นไปได้เต็มที่โดยเฉพาะในวัยเด็ก

เนสเซล และคณะ (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 207 – 208; อ้างอิงจาก Nesel. 1989) ได้อ้างถึงผลงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่าประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นแรกเริ่ม (Pre - language) เด็กอายุ 1 – 10 เดือน

ขั้นนี้จะมีความสามารถจำแนกเสียงต่างๆ ได้ แต่ก็ยังไม่มีความสามารถควบคุมการออกเสียง เด็กจะทำเสียงอ้อแอ้ หรือเสียงที่แสดงอารมณ์ต่างๆ เด็กจะพัฒนาการออกเสียงขึ้นเรื่อยๆ จนใกล้เคียงกับเสียงในภาษาจริงๆ มากขึ้นตามลำดับ เรียกเป็นคำพูด (Pseudoword) พ่อแม่ที่ตั้งใจฟังและพูดตอบ จะทำให้เด็กเพิ่มความสามารถในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 1 อายุ 10 – 18 เดือน

เด็กจะควบคุมการออกเสียงคำที่จำได้ สามารถเรียนรู้คำศัพท์ในการสื่อสารถึง 50 คำ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ สัตว์ คน หรือเรื่องราวในสิ่งแวดล้อม การที่เด็กออกเสียงคำ 1 คำ หรือ 2 คำ อาจมีความหมายรวมถึงประโยคหรือวลีทั้งหมด การพูดชนิดนี้มีชื่อเรียกว่า Holophrastic Speech

ขั้นที่ 2 อายุ 18 - 20 เดือน

การพูดขั้นนี้จะเป็นการออกเสียงคำสองคำและวลีสั้นๆ มีชื่อเรียกว่า Telegraphic Speech คล้ายๆ กับการโทรเลข คือมีเฉพาะคำสำคัญสำหรับสื่อความหมาย เด็กเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้นถึง 300 คำ รวมทั้งคำกริยาและคำปฏิเสธ เด็กจะสนุกสนานกับการพูดคนเดียวในขณะที่ทดลองพูดคำ และโครงสร้างหลายๆ รูปแบบ

ขั้นที่ 3 อายุ 14 - 30 เดือน

เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นถึง 450 คำ วลีจะยาวขึ้น พูดประโยคความเดียวสั้นๆ มีคำคุณศัพท์รวมอยู่ในประโยค

ขั้นที่ 4 อายุ 30 - 36 เดือน

คำศัพท์จะเพิ่มมากขึ้นถึง 1,000 คำ ประโยคเริ่มซับซ้อนขึ้น เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามทางด้านจำนวนคำศัพท์ และรูปแบบ ของประโยคอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 5 อายุ 36 – 54 เดือน เด็กสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในครอบครัวและกับผู้คนรอบข้าง จำนวนคำศัพท์ที่เด็กรู้มีประมาณ 2,000 คำ เด็กใช้โครงสร้างของประโยคหลายรูปแบบ เด็กจะพัฒนาพื้นฐานการสื่อสารด้วยวาจาอย่างมั่นคง และเริ่มต้นเรียนรู้ภาษา เขียน

โลแกน และโลแกน (เยาพา เดชะคุปต์. 2542 ก: 60 - 62; อ้างอิงจาก Logan; & Logan. 1974: 207) ได้แบ่งพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 7 ขั้นดังนี้

1. ระยะปะปะ (Random Stage หรือ Prelinguistic Stage) อายุแรกเกิดถึง 6 เดือน ในระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจะเปล่งเสียงต่างๆ ที่ยังไม่มี ความหมาย การเปล่งเสียงของเด็กก็เพื่อบอก ความต้องการของเขาและเมื่อได้รับการตอบสนองเขาจะรู้สึกพอใจ ตัวอย่างเช่น เด็กจะร้องให้อยู่คนเดียว เมื่อรู้สึกหิว ฉี่ ฯลฯ หรือเพราะรู้สึกเป็นสุขที่ได้ส่งเสียงออกมา

เมื่อเด็กอายุได้ 6 เดือน จะเริ่มออกเสียง อ้อ - แอ้ และเริ่มเปล่งเสียงต่างๆ ซึ่งไม่มี ผู้ใดเข้าใจ หรือแยกแยะได้นอกจากนักภาษาศาสตร์ ในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่ดีของการสนับสนุนให้เด็กพัฒนาการทางการพูดและเด็กที่มีสุขภาพดีทั้งกายและใจจะมีโอกาสพัฒนาทางภาษาได้ดีกว่าเด็กที่ไม่สบาย เจ็บป่วย ร้องไห้ โยเย

2. ระยะแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี หลังจาก 6 เดือนขึ้นไป เด็กจะรู้สึกพอใจที่จะได้ส่งเสียง และถ้าเสียงใดที่เขาเปล่งออกมาได้รับการตอบสนองในทางบวก เขาก็จะเปล่งเสียงนั้นซ้ำอีก ในบางครั้งเด็กจะเลียนเสียงสูงๆ ต่ำๆ ที่มีคนพูดคุยกับเขา

3. ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 – 2 ขวบ ในระยะนี้เด็กจะเริ่มเลียนเสียงต่างๆ ที่เขาได้ยิน เช่น เสียงของพ่อแม่ ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เสียงที่เปล่งออกมาอย่างไม่มี ความหมายจะค่อยๆ หายไปและเด็กจะเริ่มรับฟังเสียงที่ได้รับการตอบสนองซึ่งนับว่าพัฒนาการทางภาษาจะเริ่มขึ้นอย่างแท้จริง ระยะนี้

4. ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 – 4 ขวบ ในระยะนี้เด็กจะหยุดพูด โดยจะเริ่มจากการหยุดเรียกชื่อ คน สัตว์ และสิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว เขาจะเริ่มเข้าใจถึงการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมายซึ่งเป็นการสื่อความหมายในโลกของผู้ใหญ่ การพูดของเด็กในระยะแรกๆ จะเป็นการออกเสียงคำนามต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง นก แมว หมา ฯลฯ และคำคุณศัพท์ต่างๆ ที่เขาเห็น รู้สึกและได้ยินซึ่งในวัยต่างๆ เขาจะสามารถพูดได้ดังนี้

อายุ 2 ขวบ เด็กจะเริ่มพูดเป็นประโยคจะสามารถใช้คำนามได้ 20 %

อายุ 3 ขวบ เด็กจะเริ่มพูดเป็นประโยคได้

อายุ 4 ขวบ เด็กจะเริ่มใช้คำศัพท์ต่างๆ และรู้จักการใช้คำเต็มหน้าและลงท้ายอย่าง ที่ผู้ใหญ่ใช้กัน

5. ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 – 5 ขวบ ระยะนี้เด็กจะเริ่มพัฒนาความสามารถในการรับรู้และการสังเกต เด็กจะเริ่มเล่นสนุกกับคำ และรู้จักคิดคำและประโยค ของตนเอง โดยอาศัยการผูกจากคำวลี และประโยคที่เขาได้ยินคนอื่น ๆ พูด เด็กจะเริ่มคิดกฎเกณฑ์ในการประสมคำ และหาความหมายของคำและวลี โดยเด็กจะเริ่มรู้สึกสนุกกับการเปล่งเสียง โดยเขาจะเล่นเป็นเกมกับเพื่อนๆ หรือสมาชิกในครอบครัว

6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 - 6 ขวบ ในระยะนี้ความสามารถในการคิดและพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะสูงขึ้นเขาจะเริ่มพัฒนาภาษาไปสู่ภาษาที่เป็นแบบแผนมากขึ้น และใช้ภาษาเหล่านั้นกับสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัว

การพัฒนาทางภาษาของเด็กในวัยนี้จะเริ่มต้นเมื่อเขาเข้าเรียนในชั้นอนุบาลโดยเด็กจะเริ่มใช้ไวยากรณ์อย่างง่ายได้ รู้จักใช้คำเกี่ยวข้องกับบ้านและโรงเรียน

ภาษาที่เด็กใช้ในการสื่อความหมาย ในระยะนี้จะเกิดจากสิ่งที่เขามองเห็นและรับรู้ภาษาที่เด็กใช้ในการสื่อความหมาย ในระยะนี้จะเกิดจากสิ่งที่เขามองเห็นและรับรู้

7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุ 6 ปี ในระยะนี้ได้แก่ระยะที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กจะสนุกกับคำ และหาวิธีสื่อความหมายด้วยตัวเลข เด็กในระยะนี้พัฒนา วิเคราะห์และสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อความหมายโดยใช้ถ้อยคำสำนวน การเปรียบเทียบ และภาษาพูดที่เป็นนามธรรมมากขึ้น และเขารู้สึกกับการแสดงความคิดเห็นโดยการพูดและการเขียน

เบญจมาศ พระธานี (2540: 9 – 11) ได้สรุปขั้นของพัฒนาการด้านการพูดไว้ดังนี้

1. เสียงแสดงปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex Sounds) อายุ 0-2 เดือน เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาและการพูดเริ่มมีตั้งแต่เด็กร้องไห้ตอนแรกคลอด ซึ่งเป็นการแสดงถึงการพัฒนาการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงและหายใจที่จะเป็นพื้นฐานของการพูดต่อไป การร้องไห้ระยะต่อมาจะแสดงถึงความต้องการของเด็กได้หลายอย่าง เช่น หิว เปียก หรือตกใจ เป็นต้น

2. เสียงอ้อแอ้ (Babbling) อายุ 2 เดือน – 2 1/2 ปี เป็นขั้นที่เด็กส่งเสียงด้วยความพอใจที่ได้เคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด โดยจะเลียนแบบเสียงของตัวเองซ้ำๆ เสียงอ้อแอ้นี้เกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณของความเป็นมนุษย์ จึงพบได้ในเด็กทุกคนแม้กระทั่งเด็กหูหนวกหูตึง แต่การส่งเสียงอ้อแอ้ในเด็กเหล่านี้จะไม่พัฒนาต่อไปตามปกติเพราะไม่ได้ยินเสียงของตัวเอง

3. การส่งเสียงเพื่อสื่อความหมาย (Socialized Vocal Play) อายุ 5 - 6 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มส่งเสียงเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นโดยเด็กจะฟังเสียงผู้อื่นและส่งเสียงโต้ตอบเป็นครั้งคราว ขั้นนี้เป็นขั้นที่คาบเกี่ยวกับการส่งเสียงอ้อแอ้ ซึ่งบางครั้งเด็กจะส่งเสียงอ้อแอ้เล่นคนเดียวบางครั้งส่งเสียงเพื่อโต้ตอบคนรอบข้าง

4. คำแรกที่มีความหมาย (The First Meaningful Word) อายุ 10 – 18 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเข้าใจคำพูดที่เคยได้ยินจากการเชื่อมโยงคำพูดกับเหตุการณ์ต่างๆ แล้วสะสมเป็นความรู้ภายใน เมื่อเด็กมีความพร้อม เด็กจะเลียนแบบการออกเสียงผู้อื่น และออกเสียงพูดคำคำนั้นได้ถูกต้องในเวลาต่อมา

5. วลี ประโยค และภาษาเด็ก (Phrases, Sentences, and Jargon) อายุ 12 – 24 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มพูดเป็นคำที่ยาว 2 พยางค์ หรือ คำ 2 คำรวมกันเป็นวลี และประโยค ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นตามอายุ โดยเฉลี่ยเด็กอายุ 1 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 1 คำ เด็กอายุ 2 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 2 คำ เด็กอายุ 3 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 3 คำ และเด็กอายุ 4 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 4 คำ แต่ในบางครั้งเด็กจะมีการทดลองใช้คำศัพท์ใหม่ๆ ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการหยุดคิด (pause) พูดซ้ำๆ ใช้คำเอื้อ อ้อ บ่อยๆ คล้ายคนพูดติดอ่าง (normal disfluency) ลักษณะการพูดเช่นนี้เกิดขึ้นได้ในช่วงที่เด็กอายุ 2 – 6 ปี ซึ่งจะค่อยๆ หายไปเมื่อเด็กเรียนรู้การพูดคำศัพท์ต่างๆ มากขึ้น หรือบางครั้ง เด็กเองอยากพูดอยากอธิบายบางสิ่งบางอย่างแต่ไม่ทราบว่าจะใช้คำศัพท์อะไร เด็กจะใช้พยางค์ที่ไม่มีความหมายปนกับพยางค์ที่มีความหมาย (jargon) การพูดลักษณะเช่นนี้ควรจะหายไปเมื่อเด็กมีอายุ 2 ½ ปี เพราะเด็กมีการขยายคำศัพท์มากขึ้นแล้ว

6. พัฒนาการแปรเสียง เสียง จังหวะและภาษา (Articulation, Voice, Rhythm, and Language Development) อายุ 5 – 7 ปี เป็นขั้นที่เด็กมีการเรียนรู้การใช้เสียงพูดให้ถูกต้องและมีการขยายคำศัพท์ โครงสร้าง และความซับซ้อนของประโยคมากขึ้น เด็กจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ใกล้เคียงผู้ใหญ่ราวอายุ 7 – 8 ปี

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กจะเริ่มจากการที่เด็กได้ยินเสียง แล้วเริ่มเล่นเสียง อ้อแอ้อย่างไม่มีความหมาย ต่อจากนั้นก็เปล่งเสียง ถ้าเสียงใดเปล่งเสียงแล้วได้รับการตอบสนองในทางที่ดีเด็กจะเปล่งเสียงนั้นอีก แล้วเริ่มหัดพูด 1 คำ 2 คำ เป็นวลี ประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษา

2.5 พัฒนาการทางความคิดกับพัฒนาการทางภาษาและการพูด

พัฒนาการทางภาษาและพัฒนาการทางสติปัญญามีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างแยกไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากพัฒนาการทางภาษาถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ภาษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาด้านสติปัญญา ความคิดต่างๆ จะถ่ายทอดผ่านทางภาษา (นภเนตร ธรรมบวร. 2544: 116) ทุกๆ ขั้นตอนของกระบวนการใช้ภาษา มนุษย์จะต้องใช้กระบวนการคิด ควบคุมกันเสมอโดยอัตโนมัติเริ่มต้นตั้งแต่การเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับมโนภาพที่เกิดขึ้นในสมองอย่างต่อเนื่อง มาเชื่อมโยงปรับเปลี่ยนเรียบเรียงถ้อยคำที่เลือกสรรแล้วนั้น จนกระทั่งการถ่ายทอดเป็นเสียงหรือระบบสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้รับสารเกิดมโนภาพตรงกับผู้ส่งสารเพราะฉะนั้นการสื่อความคิดระหว่างบุคคล จึงเกิดขึ้นโดยอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญเพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้แทนความคิด (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย. 2538: 2)

เพียเจท์ (Piaget. n.d.) ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาหรือการคิดออกเป็น 4 ขั้นตอนด้วยกัน ซึ่งแต่ละระยะก็จะมีกระบวนการทางสติปัญญา หรือ โครงสร้าง (Structure) เกิดขึ้น โครงสร้างเหล่านี้จะแตกต่างกันในแต่ละระยะ ระยะของพัฒนาการแต่ละขั้น มีดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Period) อายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ ในขั้นนี้เด็กจะรู้จักการใช้ประสาทสัมผัสทางปาก หู ตา ต่อสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว พฤติกรรมทางสติปัญญาของเด็กจะแสดงออกในรูปของการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือพฤติกรรมสะท้อน (Reflex) ในวัยทารก ซึ่งพฤติกรรมนี้จะถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยความตั้งใจและความต้องการของเด็กเองในการติดต่อกับโลกภายนอก ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะพัฒนาเป็นแบบแผนของการคิดต่อไป ในระยะนี้เด็กจะสร้างแบบฉบับของการคิดที่เรียกว่า การคงที่ของวัตถุ (Object Permanence) ขึ้น กล่าวคือ เด็กจะสามารถจำได้ว่าวัตถุและเหตุการณ์บางอย่างเป็นอย่างเดียวกัน ไม่ว่าจะเกิดในรูปแบบใด และสิ่งนั้นจะยังคงอยู่แม้ว่าคนจะมองไม่เห็น

ระยะที่ 2 ขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ (Pre – Operational Period) อยู่ในช่วงอายุ 2 - 6 ขวบ เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและเข้าใจเครื่องหมายต่างๆ หรือเข้าใจสภาพแวดล้อมบ้าน สัญลักษณ์ต่างๆ เด็กจะเริ่มพัฒนาความสามารถในการรู้จักสิ่งที่เป็นตัวแทน (Representative) และเด็กจะสามารถสร้างโครงสร้างทางสมองแบบง่ายๆ โดยไม่ได้เห็นวัตถุหรือเหตุการณ์นั้นสัมผัสอยู่ด้วย ซึ่งจัดเป็นการคิดแบบพื้นฐานที่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ เด็กในวัยนี้จะยังมีความเห็นแก่ตัว (Egocentrism) อยู่มากจึงมักจะย้ำความสนใจเฉพาะจุดใดจุดหนึ่งโดยไม่นำพากับส่วนอื่นเลย (Centration หรือ Centering) นอกจากนี้เด็กในวัยนี้จะไม่สามารถคิดย้อนกลับได้ (Irreversibility) ลักษณะของเด็กในวัยนี้ที่สำคัญอีกลักษณะหนึ่งคือ ความสามารถในการเลียนแบบคนอื่นในช่วงสั้นๆ (Referred Initiation) ความสามารถในการเล่นสมมติ (Make Believe) และความสามารถในการหยั่งรู้ (Insight and Intuition) และความสามารถในการใช้ภาษาได้ ในขั้นของพัฒนาการระยะนี้ยังสามารถแบ่งย่อยออกเป็นขั้นก่อนเกิดความคิดรวบยอด (Pre – Conceptual) อายุระหว่าง 2 – 4 ขวบ ซึ่งเป็นขั้นที่เด็กจะเรียนรู้จากสัญลักษณ์เป็นสำคัญ และหยั่งรู้หรือขั้นวัตถุ

ระยะที่ 3 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operational Period) อายุระหว่าง 7 – 11 ปี ในช่วงอายุดังกล่าวเด็กจะสามารถใช้เหตุผลกับสิ่งที่เห็น และมองความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะเด็กจะพัฒนาโครงสร้างการคิดที่สำคัญประการหนึ่งของพัฒนาการในขั้นนี้ คือ การแบ่งกลุ่ม (Grouping) เด็กในวัยนี้สามารถจัดของออกเป็นกลุ่มโดยอาศัยลักษณะที่เหมือนกัน ซึ่งจะช่วยให้เด็กเห็นโลกภายนอกว่าประกอบด้วยวัตถุและเหตุการณ์ต่างๆ ว่ามีระบบและความมั่นคง ลักษณะความเห็นแก่ตัว (Egocentrism) ในระยะที่ 2 จะถูกทดแทนด้วยความรู้สึกลึกและความเข้าใจในสิ่งที่จริงและสิ่งที่เที่ยงตรงของโลกภายนอก การพุ่งความสนใจไปยังของอย่างใดอย่างหนึ่ง (Centering) ถูกทดแทนด้วยการขยายความสามารถที่คิดย้อนกลับได้

ระยะที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operational Stage) อายุ 11 – 15 ปี เป็นช่วงที่เด็กจะเข้าใจ ใช้เหตุผลและการทดลองได้อย่างมีระบบ และเรียนรู้เกี่ยวกับนามธรรมได้ เพื่อการคาดคะเนพยากรณ์ได้ดีขึ้น และสามารถใช้การคิดเชิงวิทยาศาสตร์โดยสามารถตั้งสมมติฐานและแก้ปัญหา การคิดเชิงตรรกศาสตร์ (Logical Thinking) จะพัฒนาอย่างสมบูรณ์ เป็นขั้นที่เกิดโครงสร้างทางสติปัญญาอย่างสมบูรณ์เด็กในวัยนี้จะมีความคิดอ่านเท่าผู้ใหญ่แต่อาจจะแตกต่างที่คุณภาพเนื่องจากประสบการณ์แตกต่างและด้วยเหตุผลหลายประการ (เยาวยา เดชะคุปต์. 2542 ข: 65 – 66)

นภเนตร ธรรมบวร (2544: 129 - 131) กล่าวว่า พัฒนาการทางภาษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การฝึกหัดทั่วไป เมื่อกล่าวถึงพัฒนาการทางภาษา เรามักนึกถึงแต่เฉพาะทักษะทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเท่านั้น แต่ปัจจุบันนักการศึกษาจำนวนมาก (นภเนตร ธรรมบวร. 2544: 126; อ้างอิงจาก Fisher. 1992; Smith. 1992) กล่าวว่า ทักษะสำคัญประการหนึ่งของภาษาที่มักถูกมองข้ามไปคือ การพูดในใจ (Inner speech) ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญมากในการพัฒนาระบวนการคิด

ภาพประกอบ 1 ลักษณะสำคัญของภาษา (ดัดแปลงจาก Fisher. 1992)

การพูดในใจ คือ การพูดกับตนเอง ซึ่งเกิดในบางโอกาสเมื่อมนุษย์ประสบกับปัญหาการพูดในใจหรือการพูดกับตัวเองมีลักษณะไม่แตกต่างจากการสนทนา พูดคุยที่เราคุยกับบุคคลอื่น ทั้งนี้เพราะการพูดทั้งสองแบบล้วนเป็นผลมาจากการคิด หรือการสะท้อนความคิดของผู้พูด การพูดในใจเป็นความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคลที่พัฒนาขึ้นอย่างช้าๆ และมีบทบาทสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ สิ่งที่บุคคลพูด หรือบอกกับตนเองจะมีผลต่อทัศนคติ การกระทำและการมองโลกของบุคคลนั้นๆ

พีชเชอร์ (นภเนตร ธรรมบวร. 2544: 129; อ้างอิงจาก Fisher. 1992) ได้เสนอวิธีการในการส่งเสริมการคิดของเด็กโดยผ่านการพูด ดังนี้

1. การหยุด (Pausing) เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีเวลาคิดในระหว่างการตอบคำถาม หรือการอธิบาย การรอคอยคำตอบของเด็กถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็ก เพราะเป็นการแสดงให้เห็นว่า ครูมีความมั่นใจในตัวเด็กว่าสามารถตอบคำถามได้

2. การอธิบาย (Clarifying) เมื่อครูไม่เข้าใจในคำตอบของเด็กหรือสิ่งที่เด็กพยายามพูดควรเปิดโอกาสให้เด็กได้อธิบายความคิดเห็น หรือคำตอบของตนเพิ่มเติม เพราะการอธิบายสิ่งที่เด็กพยายามพูดจะช่วยให้เด็กเข้าใจความคิดของตนเองได้ดีขึ้น

3. การท้าทาย (Challenging) การถามคำถามเพื่อช่วยให้เด็กได้คิดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองพูดอีกครั้ง ขณะเดียวกันครูอาจส่งเสริมให้เด็กท้าทายความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยการถามคำถาม

บอริง, ลองเฟลด์ และเวลด์ (ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์. 2540: 29; อ้างอิงจาก Boring, Longfeld; & Weld. 1970) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้มีความคิดที่ดี มีดังนี้

1. แรงจูงใจที่จะนำไปสู่การคิด ไม่ว่าจะเป็นการคิดระดับเข้าใจ ระดับวิเคราะห์ ระดับสังเคราะห์ ต้องอาศัยแรงจูงใจ เป็นสิ่งที่เราให้เด็กสนใจโดยมิได้มีใครบังคับ

2. ความสนใจอันคงที่ที่มีต่อการคิด มีลักษณะที่ต่อเนื่องจากข้อ 1 หลังจากที่เราให้แรงจูงใจแก่เด็กแล้วเด็กจะเกิดความสนใจ และมีความสนใจที่ยาวนาน ตลอดจนเป็นความสนใจที่คงที่ซึ่งมีส่วนร่วมให้การคิดนั้นต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก

3. การตื่นตัวในการคิด หากเด็กมีความสนใจคงที่ก็จะเป็นการนำไปสู่การตื่นตัวในการคิด รวมทั้งมีความกระตือรือร้นที่จะคิด เป็นทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การคิดที่ดี รวมทั้งมีความกระตือรือร้นที่จะคิด เป็นทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การคิดที่ดี

4. ความฉลาดในการคิดหาทางแก้ปัญหา ในลักษณะนี้ผู้คิดต้องมีสติปัญญาดีจึงจะรู้ทางและแก้ปัญหาตามที่ตนต้องการ กระบวนการในการรับรู้โดยอาศัย ตา หู จมูก ลิ้น กายและใจ เพื่อสร้างมโนภาพของมนุษย์นั้นมีลักษณะสำคัญสองประการ คือ การเลือกรับเฉพาะบางสิ่งแล้วจัดสิ่งที่ไม่ต้องการออกไป และการจัดประเภทและจัดลำดับของสิ่งที่รับรู้

บลูม (Bloom. n.d.) ได้กล่าวถึง ระดับการคิดของคนจะเริ่มจากพื้นฐานไปจนถึงขั้นวิจารณ์ญาณสรุปไว้เป็น 6 ขั้น ดังนี้

1. ความจำ เป็นระดับความคิดในขั้นแรกสุด คือ ความจำ หมายความว่า บุคคลสามารถจำเรื่องราวเหตุการณ์หรืออาจเป็นถ้อยคำ ประโยคที่เกี่ยวข้องกับภาษาหรือสิ่งที่ได้พบเห็นต่างๆ ระดับการคิดในขั้นนี้ถือเป็นระดับที่ง่ายที่สุด

2. ความเข้าใจ ระดับความคิดในขั้นนี้สูงกว่าขั้นความจำทั้งนี้ความคิดในขั้นแรกของคนจะต้องอาศัยความเข้าใจ ซึ่งหมายความว่า เข้าใจลำดับเหตุการณ์ว่าอะไรมาก่อนมาหลัง สามารถสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องราวได้ระดับความคิดในขั้นความเข้าใจหากได้รับการพัฒนาหรือแนะนำจากผู้รู้ก็จะช่วยวางรากฐานในการพัฒนาความคิดในขั้นต่อไป

3. การประยุกต์เพื่อนำไปใช้ หมายความว่า บุคคลนอกจากจะเข้าใจเรื่องราวเหตุการณ์หรือวิธีการต่างๆ แล้วยังเป็นการคิดที่จะนำเหตุการณ์หรือวิธีการนั้นไปใช้ประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นมากที่สุด

4. การวิเคราะห์ ระดับความคิดในขั้นนี้บุคคลจะต้องมีพื้นฐานความคิดทั้งสามขั้นเรียงลำดับ คือ ขั้นจำ เข้าใจ และการนำไปใช้แล้วก็จะสามารถวิเคราะห์ที่ได้ฟังและได้อ่าน การคิดเพื่อวิเคราะห์นั้นเป็นการแยกแยะลักษณะพิเศษของเรื่อง

5. การสังเคราะห์ ระดับความคิดในการสังเคราะห์เป็นขั้นที่สูงกว่าการวิเคราะห์ ในขั้นนี้บุคคลจะต้องรู้จักพิจารณาตามเหตุการณ์ที่ได้พบเห็น ไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่านและเขียน ว่ามีลักษณะคล้ายคลึงหรือแตกต่าง จากเหตุการณ์ที่ได้พบมาก่อนจะต้องรู้จักหาแนวคิดที่เหมาะสมมากที่สุด พิจารณาแนวคิดที่ไกลออกไป ซึ่งตนได้มีประสบการณ์มาแล้ว หาข้อเปรียบเทียบว่าคล้ายหรือแตกต่างกันด้วยเหตุใด นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการใช้ถ้อยคำสุภาพ คติ เป็นข้อสรุป จากเนื้อเรื่องที่ได้ฟังหรืออ่าน

6. การประเมินค่า ระดับความคิดในขั้นนี้เป็นความคิดขั้นสูงสุด ซึ่งผู้คิดจะต้องอาศัยพื้นฐานระดับความคิดทั้ง 5 ที่กล่าวมาแล้ว การคิดประเมินค่าเป็นความคิดเกี่ยวกับการหาเหตุและผลจากการฟัง พูด อ่านและเขียน พิจารณาว่าอะไรเป็นข้อจริง อะไรเป็นข้อเท็จ คุณค่าที่ได้จากเรื่องการทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป สิ่งเหล่านี้ผู้เขียนถ่ายทอดความคิด การประเมินค่าออกไปเป็นตัวอักษร การใช้ภาษาแสดงความซาบซึ้งเกี่ยวกับการบรรยายเหตุการณ์ และถ้าหากผู้อ่านมีปฏิกิริยาได้ตอบสนองว่ามีความเข้าใจร่วมกันและมีอารมณ์ร่วมกัน

สรุปได้ว่า ภาษาและพัฒนาการทางปัญญามีความเกี่ยวเนื่องกัน เนื่องจากภาษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาด้านสติปัญญา ความคิดจะถ่ายทอดผ่านทางภาษาดังที่ เพียเจท์ (Piaget) กล่าวว่า เด็กจะเริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและเข้าใจเครื่องหมายต่างๆ เด็กอยู่ในขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ

(Pre – Operational Period) ซึ่งอยู่ในช่วง 2 – 6 ขวบ และภาษายังเกี่ยวข้องกับการคิดของเด็กอีกด้วย คือ ภาษานอกจากจะประกอบด้วยทักษะการฟัง การพูดการอ่านและการเขียนแล้ว ทักษะที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การพูดในใจ (Inner speech) ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญมากในการพัฒนาระบบการคิดที่ ฟิชเชอร์ (Fisher. 1992) ได้แนะวิธีการในการส่งเสริมการคิดของเด็กโดยผ่านการพูด โดยการหยุด (Pausing) เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กคิดหรืออธิบาย เปิดโอกาสให้เด็กได้อธิบายความคิดเห็น การอธิบาย (Clarifying) การท้าทาย (Challenging)

2.6 กระบวนการพูดและการใช้ภาษา

สุภาวดี ศิริวรรณะ (2542: 66 – 70) กระบวนการในการพูดของเด็กปฐมวัยประกอบด้วย กระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ

1. การออกเสียง
2. การสร้างคำ
3. การสร้างประโยค

ทั้งสามขั้นตอนนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันจะขาดขั้นตอนใดไปไม่ได้จะมีผลต่อขั้นอื่นๆ ด้วย

1. การออกเสียงทำได้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบเสียงคำและสำเนียงจากบุคคลที่เด็กติดต่อกับด้วย เด็กจะเปลี่ยนภาษาพูดไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่นั้น เพราะกลไกการออกเสียงและนิสัยการพูดยังไม่ลงรูปแบบแน่นอน ด้วยเหตุนี้พ่อแม่และนักการศึกษาบางคนจึงเห็นว่า วัยเด็กเล็กเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศ เด็กจะพูดได้เหมือนเจ้าของภาษา แต่ถ้ารอไปเรียนเมื่อเด็กอยู่ชั้นมัธยม เด็กจะพูดภาษาด้วยสำเนียงแม่ของตน

2. การสร้างคำ คือ การเชื่อมโยงกับความหมาย คำหลายๆ คำมีเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น สาด สารท ศาสน์ การสร้างคำจึงยากกว่าการออกเสียง ทั้งการเชื่อมโยงเสียงกับความหมายมีโอกาสผิดได้ง่าย เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบศัพท์ใหม่และความหมายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะครูสอนได้โดยตรง และจากประสบการณ์ของเด็กนอกจากนี้เด็กอายุเท่ากันรู้คำศัพท์ไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านสติปัญญา อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โอกาสการเรียนรู้ และแรงจูงใจ

3. การสร้างประโยค ระยะแรกเด็กอายุ 12 – 18 เดือน พูดประโยคที่มีคำเพียงคำเดียว ใช้ท่าทางประกอบ เช่น “ขอ” และชี้ไปที่ตุ๊กตา หมายความว่า ขอตุ๊กตาให้หนู อายุ 2 ปี เด็กใช้ประโยคสั้นๆ อายุ 4 ปี เด็กจะเริ่มพูดประโยคต่างๆ ได้ดีขึ้น เด็กจะชอบใช้ประโยคคำถามมาก พอเด็กพูดได้ เด็กจะพูดไม่หยุดเหมือนกับตอนที่เด็กเดินได้เด็กจะเดินไม่หยุดเช่นเดียวกัน

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541: 42 – 47) กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษามีดังนี้

1. สุขภาพ การเจ็บป่วยเรื้อรังหรือรุนแรง ในช่วง 2 ปีแรกของเด็ก มักทำให้การเริ่มพูดและการรู้จักประโยคช้าไปราวๆ 1 - 2 เดือน เพราะการป่วยทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะสมาคมกับเด็กอื่น นอกจากนี้การป่วย ทำให้เด็กไม่ยอมพูดจากับใคร ส่วนเด็กหูหนวกหรือหูตึงจึงเรียนพูดได้ช้า ทั้งนี้เพราะเด็กไม่มีโอกาสได้ยินคนอื่นหรือแม้แต่คำพูดของตนเอง ทำให้ขาดตัวอย่างในการเลียนแบบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการเรียนรู้และพัฒนาภาษา

2. สติปัญญา ความสำคัญระหว่างสติปัญญาและภาษาเกี่ยวเนื่องกันอย่างชัดเจนและเพิ่มมากขึ้นจนอายุ 2 ขวบ หลังจากนั้นความสัมพันธ์จะเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น เด็กที่มีสติปัญญาต่ำเท่าใด ภาษาพูดก็ยิ่งด้อยเท่านั้นส่วนเด็กที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด พบว่ามีปัญญาดีเยี่ยมทั้งในด้านศัพท์และการใช้ประโยค

3. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงได้มีของเล่นได้พบเห็นหนังสือ ได้อ่านหรือฟังนิทานเล่าเรื่อง ได้มีโอกาสติดต่อกับผู้ใหญ่ ทำให้มีโอกาสจะพัฒนาภาษาได้ดีกว่าเด็กที่ถูกปล่อยอยู่ตามลำพังกับเพื่อน

4. อายุและเพศ นับเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาของเด็ก หากสังเกตจะพบว่าเด็กผู้หญิงจะแสดงการใช้ภาษาพูดได้เหนือกว่าเด็กผู้ชาย

5. ความสัมพันธ์ในครอบครัว จากการศึกษาพบว่าเด็กในสถานสงเคราะห์เลี้ยงดูเด็กกำพร้า มักมีพัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กทั่วไป เพราะเด็กเหล่านั้นขาดความสัมพันธ์ส่วนตัวกับแม่หรือพี่เลี้ยงเด็ก ลูกคนเดียวมักมีทักษะภาษาสูงกว่าเด็กที่มีพี่น้องในทุกด้าน เพราะเด็กที่เป็นลูกคนเดียวอยู่ในความสนใจแม่มากกว่าและไม่ต้องแข่งขันกับพี่น้อง

6. การพูดหลายภาษา ทำให้เด็กเกิดความสับสนในการพูด ไม่สามารถพูดได้โดยเสรี ต้องคิดอยู่ตลอดเวลาว่าจะพูดอย่างไร จะถูกในโอกาสใด เด็กจะรู้สึกว่ามีปัญหาในการปรับตัว กลัวถูกหัวเราะเยาะหรือเป็นที่รำคาญของคนอื่น ไม่กล้าพูดกับคนอื่นจนกลายเป็นคนเก็บตัว อันเป็นปัญหาทางด้านบุคลิกภาพเด็กเหล่านี้จะรู้สึกดีขึ้นหากได้อยู่ในภาวะที่มีคนอื่นซึ่งมีปัญหาล้ายคลึงกับตัวเอง

7. สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมนับว่ามีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็กเป็นอย่างมาก กล่าวคือเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมใด การใช้ภาษาของเด็กจะเป็นไปตามสิ่งแวดล้อมนั้นยังอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีเท่าใด เด็กก็ยังมีโอกาสได้เรียนรู้คำศัพท์แปลกๆ ใหม่ๆ มากขึ้นเท่านั้น

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 141 – 142) กล่าวว่าเด็กทุกคนมีพัฒนาการทางภาษาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งทางด้านความสมบูรณ์ทางร่างกาย ประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ที่เด็กได้รับ ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาที่สำคัญจำแนกเป็นดังนี้

1. ความพร้อมทางร่างกาย การออกเสียงและเปล่งเสียงของเด็กต้องอาศัยความพร้อมของอวัยวะในการเปล่งเสียงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ได้แก่ ฟัน เหงือก เพดานปาก ลิ้นไก่ และสายเสียง เมื่อพร้อมเด็กจะเปล่งเสียงออกมาได้ แต่ถ้าหากพิการเด็กจะไม่สามารถพูดได้ เมื่อเด็กมีความพร้อมทางกายเด็กเริ่มเล่นเสียงเมื่ออายุขวบแรก เสียงที่ออกได้ครั้งแรกมาจากเสียงของความคุ้นเคย เช่น คำเรียกว่า แม่ และต่อไปเด็กจะเลียนแบบการออกเสียงแอ เรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ คำแรกๆ ที่เด็กคิดได้และรู้ความหมายจะเป็นคำที่ใช้มากเพราะเด็กได้ยินบ่อย เช่น แม่ ในระยะแรกเด็กอาจฟังจนคุ้นก่อนแล้วจึงออกเสียงภาษาคู้นด้วยการลองผิดลองถูก ถ้าได้รับการสนองตอบว่าถูก เกิดเป็นการเรียนรู้ หากการพูดนั้นได้รับการเสริมแรงด้วยเด็กจะให้การพูดการฟังนั้นอย่างต่อเนื่องด้วยความพอใจและเพลิดเพลิน ซึ่งการพัฒนาภาษาจะดีขึ้น การมีปฏิสัมพันธ์การถามตอบช่วยให้เด็กเรียนรู้ระเบียบภาษา

2. ความพร้อมทางสติปัญญา เด็กบางคนสามารถเรียนภาษาได้เร็ว มีความสามารถในการรับรู้ จำแนกภาพตัวหนังสือและเสียง ประกอบการคิดอย่างมีเหตุผล เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการรู้ภาษา โดยเด็กเรียนรู้การใช้ภาษาของตนเองทั้งทางด้านความหมาย ประโยค และเสียงจากสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ การเข้าใจความหมาย ภาษาที่ใช้พูดและคำศัพท์ของเด็กจะยากง่ายขึ้นอยู่กับชุมชนและสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่เด็กได้รับ ที่สำคัญเด็กจะใช้ศัพท์และสำเนียงภาษาเหมือนกับสิ่งที่เด็กคุ้นเคย ตัวอย่างเช่น เด็กใช้สำนวนและสำเนียงภาษาเหมือนกับคนเลี้ยงของตนที่เป็นคนชนบท เด็กจะออกเสียงเป็นชนบทด้วย

3. ความพร้อมทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาภาษาของเด็กต้องเกิดจากการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ โอกาสทางภาษามีผลต่อเด็กมาก เด็กต้องการเรียนรู้ความหมายของภาษาจากผู้ใหญ่ และต้องการฝึกปฏิบัติ ปัจจัยร่วมที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กประกอบด้วย ปัจจัยร่วมที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

3.1 ตำแหน่งเด็กในครอบครัว เด็กคนกลางพูดแตกต่างจากคนอื่น ลูกแฝดใช้ภาษาช้ากว่าปกติ

3.2 เพศ เด็กหญิงจะพูดเร็วกว่าเด็กชาย

3.3 ฐานะทางเศรษฐกิจ เด็กที่อยู่ในชุมชนแออัดจะขาดโอกาสการเรียนรู้ภาษาที่ถูกต้องและใช้ภาษาไม่ได้ถูกวิธี

3.4 การใช้ภาษาของผู้เลี้ยงเด็ก

3.5 การมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษากับผู้ใหญ่ ตัวอย่างเช่น เด็กอายุ 3 ขวบ และยังไม่พูดหรือไม่พัฒนาการพูดไม่ดีอาจเนื่องจากมีปัญหาความสามารถในการฟัง หรือความสามารถทางสติปัญญา ยังพบว่าเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการของการพูดเนื่องมาจากความสัมพันธ์ของเด็กกับแม่ไม่ดี เป็นเหตุให้อารมณ์ไม่ดี หรือขาดการกระตุ้นที่เพียงพอ เด็กกำพร้าจะมีปัญหาการเรียนรู้เรื่องการพูดมากกว่าเด็กทั่วไป

4. แรงจูงใจให้ใช้ภาษา แรงจูงใจ (Motivation) เป็นแรงขับให้คนเกิดการกระทำและตอบสนอง ในแง่ทฤษฎีสิ่งจูงใจ (Incentive theory) เชื่อว่าสิ่งจูงใจทางบวกจะเป็นตัวสร้างแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพมากทำให้คนตอบสนองและกระทำในสิ่งนั้นๆ เช่นเดียวกับการพัฒนาภาษาของเด็กพบว่า ภาษาสามารถพัฒนาได้ดีในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีการยอมรับและให้กำลังใจ วิธีการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาผู้ใหญ่ต้องรู้จักรับฟังเด็ก ให้โอกาสเด็กในการพูด คอย สนทนา มีการตอบโต้และปฏิสัมพันธ์ จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาภาษาได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษามีปัจจัยหลักสามประการ คือ ทางด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา และสภาพแวดล้อม หากปัจจัยทั้งสามประการนี้จะส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาให้เป็นไปในทางที่ดี

2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการพูด

งานวิจัยในประเทศ

สมภาพ สามเตี้ย (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมหทางภาษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัย ชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมหทางภาษามีพัฒนาการทางการพูดโดยเฉลี่ยรวม ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพัฒนาการทางการพูด ในแต่ละด้านทั้งทางด้านการเข้าใจ ความหมาย ด้านการสร้างประโยค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการสังเกตพัฒนาการทางการพูด ในระหว่าง การจัดกิจกรรมเล่นเกมหทางภาษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการเข้าใจความหมายและการสร้างประโยค

สมศรี ปาณะโตชะ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมากและหลังการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา มีค่าสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสาส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดสูงขึ้นอย่างชัดเจน

ณภัทรสร จรรย์บุญ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจองประกอบภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 3 – 4 ปี จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการฟังโดยรวมมีผลต่งเฉลี่ยเท่ากับ 7.86 คะแนน และรายด้าน ปรากฏว่า ด้านการจำแนกเสียงมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 2.13 คะแนน ด้านการฟังเรื่องราวมี

ผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 2.93 คะแนน และด้านปฏิบัติคำสั่งมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 2.80 คะแนน ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ ส่วนความสามารถด้านการพูดโดยรวมมีผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 6.93 คะแนน และรายด้านปรากฏว่า ด้านการพูดคำศัพท์มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 2.06 คะแนน ด้านการพูดแต่งประโยคปากเปล่า มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 2.33 คะแนน และด้านการสื่อสารมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 2.53 คะแนน ซึ่งรายด้านทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ แสดงว่า การใช้คำคล้องจองประกอบภาพสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังโดยรวมและรายด้านทุกด้าน รวมทั้งความสามารถด้านการพูดโดยรวมและรายด้านทุกด้านสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

นางลักษณ์ งามขำ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เด็กปฐมวัยมีระดับคะแนนความสามารถด้านการฟังและการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .05$ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไพน์ (Pine, 1997: 807 – 809) ได้ศึกษารูปแบบที่แตกต่างในขั้นตอนการใช้คำเดี่ยวที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำพูดของแม่และการผสมคำของเด็ก Stylistic Variation at the “Single – Word” Stage : Relation between Maternal Speech Characteristic and Children Vocabulary Composition and Usage พบว่า ความสัมพันธ์ของการใช้คำของเด็กแตกต่างกันไปตามการใช้คำพูดของแม่ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่และเด็ก 26 คู่ เด็กผู้หญิง 14 คน และเด็กผู้ชาย 12 คน เริ่มจากคำ 10 คำ 50 คำ และ 100 คำตามลำดับ วิธีการพูดของแม่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการใช้คำพูดของลูกโดยตรง คือ แม่ที่พยายามอธิบายความหมายคำศัพท์โดยอิงสภาพแวดล้อมจะสามารถถ่ายทอดคำพูดใหม่ๆ ให้ลูกได้มากกว่าแม่ที่พูดโดยวิธีการออกคำสั่งว่า เช่นนั้น เช่นนี้ และแม่ที่พูดเก่งๆ จะทำให้เด็กเรียนรู้คำต่างๆ เช่น คำอุทาน คำสั้นๆ ได้เปอร์เซ็นต์ที่สูงกว่าแม่ที่ไม่ค่อยพูด โดยมีเช็คลิสต์ (Checklist) ให้แม่เช็คว่ามีคำต่างๆ ที่เด็กเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและมีการอัดเสียงพูดของเด็กเพื่อพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ผู้ฟัง เป็นผู้ฟังอย่างตั้งใจ ซึ่งจะเป็นพลังกระตุ้นให้ผู้เล่าสามารถเล่าออกมาจากใจ ได้ลึกยิ่งขึ้น คำถามที่แสดงความสนใจ และความชื่นชม (Appreciative inquiry) จะช่วยกระตุ้นอารมณ์สร้างสรรค์ และทำให้การเล่าเรื่องครบถ้วนมากขึ้น ในกรณีที่เล่าข้ามขั้นตอน ผู้ฟังที่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในกลุ่ม (Group facilitator) อาจช่วยถามว่า “ทำไมถึงทำเช่นนั้น” “คิดอย่างไรจึงทำเช่นนั้น” จะช่วยให้ความรู้สึกลึกซึ้งขึ้น ในขณะที่เกิดเหตุการณ์ถูกเล่าออกมาได้ครบถ้วน

3. บรรยากาศ บรรยากาศที่เท่าเทียม เป็นอิสระ ผ่อนคลาย สำคัญยิ่ง เพราะจะช่วยให้การเล่าเรื่อง การซักถามแบบสร้างสรรค์ การเสนอข้อคิดเห็น และการตีความเรื่องเล่า เพื่อดึงความรู้จากเรื่องเล่า ดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ ออกมาจากใจ ไม่ผ่านการกลั่นกรองด้วยความเกรงใจ ความเกรงอาวูโส เกรงว่าจะผิดหลักทฤษฎี ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นบ่อเกิดของนวัตกรรม

สรุปได้ว่า การเล่าเรื่อง (Story telling) เป็นเครื่องมือดึงความรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งเป็นความรู้ระดับฝังลึก (Implicit Knowledge) และระดับซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) จากผู้ปฏิบัติงาน ให้แสดงออกมาเป็นคำพูด และเรียบเรียงเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่ได้พบจากประสบการณ์ ของตนเอง หรือจากผู้อื่น ซึ่งอาจจะเป็นนิทาน หรือเรื่องสมมุติที่แต่งเองมาเล่าให้แก่ผู้อื่นรับรู้

จุดมุ่งหมายของการเล่าเรื่อง

สังคม ภูมิพันธุ์ (2553: Online) กล่าวไว้ว่า การเล่าเรื่องสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการฟังและการพูด เมื่อนักเรียนได้ฟังเรื่องที่ครูเล่า นักเรียนจะเกิดความจดจำ ความต่อเนื่องของเรื่องราว ตลอดจนการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ และเสริมประสบการณ์ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการเล่าเรื่องมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง
3. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ของเด็กให้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง
4. เพื่อส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและเจตคติที่ดีส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็ก
5. เพื่อให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการสนทนา
6. เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจที่อยากจะอ่านหนังสือ

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าว จึงได้มีการนำการเล่าเรื่อง มาเป็นสื่อการเรียนการสอนภาษา ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องช่วยสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินและช่วยพัฒนาทัศนคติในเชิงบวกในการเรียน
2. การเล่าเรื่องช่วยสร้างจินตนาการ เด็กสามารถจินตนาการตัวเองเป็นตัวละครในเรื่อง ซึ่งประสบการณ์แห่งจินตนาการช่วยพัฒนาพลังแห่งความคิดสร้างสรรค์
3. การเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือสามารถเชื่อมโยงจินตนาการกับโลกแห่งความเป็นจริงของเด็ก ซึ่งสามารถสร้างจิตสำนึกของตัวเองให้เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตในแต่ละวันระหว่างบ้านกับโรงเรียน
4. การเล่าเรื่องในห้องเรียนเป็นการแบ่งปันประสบการณ์ทางสังคม เช่น ความสุขจากเสียงหัวเราะ ความเศร้า ความตื่นเต้นและการคาดคะเน สร้างความมั่นใจและกระตุ้นการพัฒนาทางสังคมและอารมณ์ให้เกิดขึ้น
5. การฟังเรื่องที่นำมาเล่าซ้ำไปมา จะทำให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษา เนื่องจากการเล่าเรื่องจะมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคซ้ำไปซ้ำมา เพื่อช่วยให้เด็กจำรายละเอียดได้ ดังนั้น คำหรือประโยคช่วยให้เด็กคาดคะเน เรื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไป
6. การเล่าเรื่องเป็นการทบทวนคำศัพท์ โครงสร้างภาษาโดยเปิดให้เด็กได้จดจำ และเทียบเคียง โดยใช้ความคิด แล้วค่อยนำไปสู่คำพูดของตัวเอง

3.2 หลักการเล่าเรื่อง

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2550: Online) กล่าวว่า การเล่าเรื่อง เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้รับทราบ ผู้เล่าต้องสามารถถ่ายทอดเรื่องให้ผู้รับทราบได้ดี เกิดการเข้าใจที่ถูกต้อง ควรคำนึงถึงหลักการต่างๆ ดังนี้

1. เลือกเรื่องที่จะนำมาเล่า จับจุดสำคัญของเรื่องที่จะเล่า
2. ควรลำดับเนื้อเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบอย่างย่อๆ
3. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องก่อนที่จะเล่า
4. เตรียมอุปกรณ์ไว้ใช้ให้เหมาะสมกับเรื่องราวนั้นๆ
5. ถ้าเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นเอง ควรใช้ภาษาง่ายๆ เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อน และให้ความรู้ ข้อคิดหรือคติสอดแทรกในเรื่องที่แต่งขึ้นด้วย
6. ผู้เล่าเรื่องจะต้องมีใจชอบที่จะเล่าเรื่อง
7. ผู้เล่าเรื่องต้องเป็นนักฟังที่ดี เป็นนักการอ่าน นักค้นคว้าที่ดี เพื่อที่จะได้มีเรื่องราวใหม่และแปลกที่จะนำมาเล่า และการเป็นนักฟังจะได้เรียนรู้วิธีการเล่าเรื่องของผู้คนอื่นด้วย
8. หัดเล่าเรื่องในกลุ่มเพื่อนก่อน แล้วจึงหัดเล่าเรื่องในกลุ่มใหญ่ รู้จักดัดแปลงเรื่องราวต่างๆ ที่จะเล่าให้เข้ากับสถานการณ์ที่เล่า

9. ใช้ถ้อยคำง่ายๆ เหมาะกับผู้ฟัง ใช้ประโยคสั้นๆ เพื่อให้เข้าใจง่าย

10. การเตรียมเนื้อเรื่องที่จะพูด ในกรณีที่มีการเตรียมตัวก่อนการพูด ผู้พูดจะต้องศึกษาหาความรู้วางหัวข้อการเล่าเรื่องว่าจะพูดหัวข้อใดก่อน-หลัง เพื่อมิให้เรื่องสับสน และเตรียมเนื้อหาในความทรงจำให้มากที่สุด

3.3 เทคนิคในการเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่องให้สนุกและเป็นที่ชื่นชอบของผู้ฟัง มีความจำเป็นที่ผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคในการเล่าเรื่อง ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนอบรมจนเป็นทักษะ หรือเกิดจากความสามารถเฉพาะตัวที่มาแต่ดั้งเดิม ทั้งนี้หากครูในฐานะเป็นผู้เล่า มีความต้องการเป็นผู้เล่าที่ดี เก่ง มีความสามารถในการจูงใจนักเรียนที่เป็นผู้ฟัง ควรจะศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ทดลองปฏิบัติ และเล่าเรื่องให้เด็กฟังอยู่เสมอเป็นประจำ จึงได้มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ให้พรคนะถึงหลักการในการเล่าเรื่องให้ประสบผลสำเร็จไว้ดังนี้

พรทิพย์ วินโกมินทร์ (2542: 5) ได้กล่าวถึง การเล่าเรื่องสรุปได้ว่าการเล่าเรื่องให้ดีขึ้นเป็นเรื่องยากพอสมควร ครูผู้เล่าจำเป็นต้องมีเทคนิคในการเล่าเรื่องอย่างมาก เพื่อที่จะทำให้เด็กสนใจได้ตลอดเวลาครูผู้เล่าต้องมีศิลปะในการเล่าเรื่องอย่างยอดเยี่ยม นอกจากนี้ยังจะให้ความรัก ความอดทน ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็กอีกด้วย บุคลิกภาพและท่าทางของครูก็เป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่ง และก่อนที่จะเล่าทุกครั้ง ครูจะต้องมีการเตรียมการเล่าอยู่เสมอ อย่าคิดว่าไม่สำคัญ เพราะถ้าครูได้เตรียมไว้ล่วงหน้า จะทำให้การเล่าเรื่องประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้เสมอ โดยต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. จัดเด็กให้นั่งเรียบร้อยและนั่งตามสบาย ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่ม หรือวงกลม บนเก้าอี้ ส่วนครูควรนั่งบนเก้าอี้เตี้ยเพื่อให้เด็กมองเห็นได้อย่างทั่วถึง และได้ยินเสียงครูชัดเจน
2. ครูต้องใช้น้ำเสียงดังพอที่จะได้ยินทั่วถึงกันด้วย เสียงธรรมชาติของตนเอง ออกเสียงให้ชัดเจน มีจังหวะการพูดให้เหมาะสม ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป ใช้น้ำเสียงเหมาะกับตัวละคร ซึ่งอาจใช้เสียงตามธรรมชาติมาประกอบการเล่าด้วยก็ได้
3. ขณะเล่า อาจทำท่าทางประกอบด้วย แต่ต้องเป็นท่าทางที่น่าดูและไม่มากเกินไปรวมทั้งเป็นท่าทางที่ไม่ได้แก่งทำจนผิดธรรมชาติ
4. ครูต้องไม่ออกนอกเรื่องหรือเล่าเรื่องอื่นแทรก เพราะจะทำให้เด็กเข้าใจไขว้เขว และอย่าสอดแทรกเรื่องของศีลธรรมมากเกินไป จะทำให้เด็กเบื่อ
5. พยายามถ่ายทอดเรื่องที่เล่าให้เป็นภาพที่มีชีวิตจิตใจ โดยบรรยายบุคลิกลักษณะของตัวละครให้ชัดเจน บรรยายสถานที่เกิดขึ้นให้มีลักษณะใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุดและทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองได้เข้าไปนั่งในเนื้อเรื่องอยู่ ณ ที่นั้นด้วย

6. เลือกถ้อยคำหรือสำนวนให้เหมาะสมกับระดับของเด็กควรเลือกคำง่ายๆ เพื่อให้เด็กฟังแล้วนี่ก็ออกมาเป็นภาพ

7. ขณะเล่าเรื่องทำให้สบายๆ พยายามเป็นกันเองกับเด็กให้มากที่สุด มองเด็กอย่างทั่วถึงทุกคน อย่าให้สายตาจับจ้องกับเด็กคนหนึ่งคนใดนานเกินควร ควรสังเกตพฤติกรรมของเด็กหากเด็กๆ ไม่สนใจฟัง ครูควรใช้ไหวพริบกะไขว่คว้าวิธีการเล่าให้ตื่นเต้นเร้าใจ

8. ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการเล่าให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กคือประมาณ 15 - 25 นาที

9. ควรกำหนดเวลาเพื่อสำหรับคำถาม หรือข้อวิจารณ์ของเด็ก ถ้าในระหว่างการเล่าเด็กขัดจังหวะหรือซักถาม ครูควรบอกให้รอจนเล่าเรื่องจบก่อน

อารีญา เชี่ยวจวบ (พิกุล. 2550: 1; อ้างอิงจาก อารีญา เชี่ยวจวบ. 2551) ยังให้แนวคิดในการเล่าเรื่องไว้ดังนี้

1. ก่อนเริ่มเล่าเรื่อง ครูสามารถใช้วิธีการจูงใจเด็กด้วยเพลง ปริศนาคำทาย ใช้รูปภาพ เพื่อเป็นการสร้างความสนใจแก่เด็ก

2. ขณะเล่าเด็กควรมีอิสระด้านร่างกาย ความรู้สึก เช่น จัดเด็กให้นั่งเรียบร้อยและนั่งตามสบาย ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มหรือวงกลม บนเก้าอี้ หรือบนพื้นก็ได้ ส่วนครูนั่งบนเก้าอี้เพื่อให้มองเห็นเด็กทุกคนและได้ยินเสียงครูชัดเจน

3. ในขณะเล่าเรื่อง ครูควรมีอารมณ์ร่วมกับเรื่องที่เล่า โดยแสดงออกทางสีหน้า และอารมณ์ เพื่อให้ผู้ฟังสนใจและเกิดภาพพจน์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ใช้ภาพหรือท่าทางประกอบขณะเล่า เช่น รูปภาพในกระดาษ หรือการวาดภาพประกอบการเล่า เพื่อให้เด็กมีอารมณ์ร่วมในการเล่าเรื่อง การแสดงท่าทางทำให้เกิดชีวิตชีวา

5. ครูควรให้ความสนใจเด็กในขณะเล่าเรื่องอย่างทั่วถึงทุกคน เพื่อสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าให้ความสนใจหรือไม่

6. ครูใช้ภาษาในการเล่าเรื่องที่เหมาะสมกับเด็ก

7. ลำดับเรื่องราวให้เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนเกินไป

8. ในตอนท้ายควรสรุปเรื่องพร้อมทั้งแสดงข้อคิด คติเตือนใจ

เมื่อครูเล่าแล้วควรจัดกิจกรรมหลังการเล่าเพื่อทดสอบนักเรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด ซึ่งแอลลิส และบรูสเตอร์ (Ellis; & Brewster. 1991: 41-42) ได้เสนอกิจกรรมหลังการเล่าเรื่องไว้ดังนี้

1. นำประโยคที่ใช้ในการเล่าเรื่องมาวางสลับที่กัน แล้วให้นักเรียนเรียงลำดับให้ถูกต้อง
2. จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้ภาพในส่วนหนึ่งของเรื่องที่แตกต่างกัน ให้นักเรียนบรรยายภาพของตนให้เพื่อนฟัง แล้วเรียงลำดับภาพให้ถูกต้อง

3. ให้เรื่องที่ได้อัดบางส่วนออกไป แล้วให้นักเรียนเติมส่วนที่หายไป
4. ให้นักเรียนแสดงละครถึงเรื่องที่เล่า หรือใช้หุ่นแทน
5. ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบขณะครูเล่า
6. ให้นักเรียนวาดภาพการ์ตูนจากเรื่องที่ฟัง

ธัญญา ใจดี (2551: Online) ได้กล่าวถึงเทคนิคการเล่าเรื่องไว้ดังนี้

1. การสร้างอารมณ์ขัน (humour) หรือการใช้มุขตลกช่วยวิธีนี้เป็นเทคนิคที่ฮิตมากทั่วโลก
2. การสร้างภาพที่เหนือจริง (fantasy) หรือใช้สิ่งที่ไม่เป็นจริงไม่มีตัวตนให้ตัวตนขึ้นมาเพื่อให้ชิ้นงานโฆษณาดูแตกต่างเกิดเป็นภาพใหม่ที่จะหยุดสายตาคนดูได้

3. การนำความจริงของชีวิต (slice of life) บางส่วนของชีวิตมาเป็นการนำเสนอเรื่อง ต้องการความรู้สึกร่วมจากผู้บริโภคมากๆ

4. เป็นการเล่าเรื่องโดย ผ่านบุคคลที่เชื่อว่าจะเป็นที่ถูกอกถูกใจ (presenter) ถือน่าเชื่อถือมากที่สุด แล้วจะคล้อยตามเห็นด้วยหรือเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

5. Testimoneal คล้ายๆ กับการใช้ presenter แตกต่างตรงที่เป็นการใช้บุคคลใดก็ได้ที่ได้พิสูจน์แล้วเห็นจริง วิธีนี้จึงเป็นลักษณะของคำยืนยัน

6. เทคนิคการเล่าเรื่องโดยการสาธิตให้เห็น (denmonstration) หรือทดลองให้ดู

7. วิธีการเล่าเรื่องโดยใช้การล้อเลียน (spoof) อาจเป็นการล้อเลียนหนังบางเรื่องหรือการนำลักษณะเด่นของบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันดีมาเลียนแบบเพื่อให้เกิดการจดจำ

8. การเล่าเรื่องโดยลักษณะการเปรียบเทียบให้เห็น (comparison) ซึ่งส่วนใหญ่ การเปรียบเทียบก็เพื่อเหตุผล 2 ประการ ด้วยกันคือ

8.1 เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง

8.2 เปรียบเทียบ ให้เห็นความคล้าย

9. การเล่าเรื่องโดยวิธีอุปมาอุปมัย (simile) หรือเป็นลักษณะเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่จะเป็นการเอาประสิทธิภาพไปเปรียบเทียบกับสิ่งต่างๆ

สรุปได้ว่า การเล่าเรื่องเป็นวิธีการหนึ่งที่ครูนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กโดยครูเป็นผู้เล่าเรื่องโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว และให้เด็กเล่าสลับกันไปประกอบภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยทุกขั้นตอนอาศัยกระบวนการเล่าเรื่องดังกล่าวข้างต้น เพื่อส่งเสริมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัย ได้พัฒนาการพูดถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นประโยคที่ต่อเนื่องและเรียบเรียงเป็นเรื่องราวสั้นๆ ได้ถูกต้อง ดังนั้นการเล่าเรื่องประกอบสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวจะกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น

3.4 การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่อง

สำหรับเด็กๆ พัฒนาการทางภาษาขึ้นอยู่กับเด็กพบว่า เมื่อใช้ภาษาออกไปแล้ว ได้รับการตอบสนองจากสิ่งนั้นๆ ตามความต้องการ นอกจากนี้ ภาษาที่ตนใช้ยังมีประโยชน์มาก ในการค้นหาความจริงและแก้ปัญหา เพราะเด็กสามารถนำประสบการณ์ที่ดีมาใช้ในการปัจจุบันได้

อุบล เวียงสมุทร (2540: 32) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาที่เด็กในระดับปฐมวัยใช้กันมากที่สุดในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจความคิด ความรู้สึกและความต้องการของตนเอง คือการพูดแบ่งเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือการพูดที่ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Ego Center Speech) และการพูดที่ยึดสังคมเป็นหลัก (Social Speech) ในระยะแรกๆ เด็กจะพูดกับตนเองโดยไม่สนใจว่าใครจะฟัง เมื่อเด็กเข้าสังคม กลุ่มเพื่อน สถานการณ์ต่างๆ เด็กจะชอบเรื่องจินตนาการมากกว่าเรื่องจริง กิจกรรมการเล่าเรื่องเป็นประสบการณ์ทางภาษาที่ควรจัด โดยส่งเสริมให้เด็กพูด เล่าประสบการณ์ตนเอง โดยฝึกอย่างสม่ำเสมอ เรื่องที่พูดควรเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ เช่น เรื่องในครอบครัว โรงเรียน อาหาร สัตว์เลี้ยง ของเล่น ซึ่งการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องมีความสำคัญเพราะ

1. ช่วยในการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา การคิดและจินตนาการของเด็ก
2. ฝึกทักษะการฟังของเด็ก รู้จักเก็บความจากเรื่องที่คนอื่นเล่า
3. ทำให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลิน

ลักษณะเรื่องเล่าที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ในการเลือกเรื่องที่จะเล่าให้นักเรียนฟัง ครูจะต้องเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีนักการศึกษาได้เสนอแนะไว้ดังนี้

สุภัสสร วัชรคุปต์ (2543: 37) ได้ให้แนวทางในการเลือกเรื่องเล่าที่เหมาะสมกับนักเรียนที่คล้ายคลึงกันดังนี้

1. เป็นเรื่องสั้น ง่ายแต่มีใจความสมบูรณ์ โดยปกติจะมีความยาวประมาณ 15 – 20 นาที มีการดำเนินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว เน้นเหตุการณ์เดียวให้นักเรียนพอคาดคะเนชื่อได้บ้าง อาจสอดแทรกเกร็ดที่ชวนให้นักเรียนสงสัยว่าอะไรเกิดขึ้นต่อไป
2. เป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสนใจ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตเด็กๆ ครอบครัว สัตว์ หรือเรื่องที่เด็กจินตนาการตามได้
3. เป็นเรื่องที่ไม่มีการสนทนาหลายๆ เพราะนักเรียนส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องราวที่เป็นความเรียงได้ดีพอและภาษาที่ใช้ต้องสละสลวย ควรใช้ภาษาง่ายๆ ประโยคสั้นๆ มีการกล่าวซ้ำคำสัมผัส ซึ่งจะช่วยให้เด็กจดจำเรื่องได้ง่ายและรวดเร็ว
4. เป็นเรื่องที่มีตัวละครน้อย ซึ่งประกอบด้วยตัวละครเอก และตัวประกอบ และชื่อของตัวละครเป็นชื่อง่ายๆ เพื่อให้นักเรียนจดจำเรื่องได้ง่าย

5. เป็นเนื้อหาที่จบง่าย ๆ และน่าพึงพอใจ เมื่อนักเรียนฟังจบนักเรียนมีความสุขหรือถ้ามีความทุกข์ก็ต้องมีคติสอนใจ ซึ่งเนื้อเรื่องควรสอดแทรกคติธรรมสอนใจและส่งเสริมให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดี

สรุปได้ว่า การเล่าเรื่อง มีความสำคัญมากในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการ อีกทั้งยังช่วยให้เด็กสามารถคิดเกี่ยวกับเรื่องราวและสถานการณ์ต่างๆ การจัดกิจกรรมทางภาษาที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่าเรื่องความคิดของตนเอง จึงน่าจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา ด้านการฟังและการพูดควรเลือกรื่องให้เหมาะสมกับนักเรียน เนื้อเรื่องของนิทานจะต้องเป็นเรื่องง่ายๆ แต่มีความสมบูรณ์ โดยเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน ตัวละครมีไม่มากนัก แต่มีลักษณะเด่นที่นักเรียนสามารถเห็นและจดจำได้ง่าย

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง

งานวิจัยในประเทศ

เคอทอย (จุไรรัตน์ ธนุทอง. 2548; อ้างอิงจาก Kertoy. 1994: 58 – 67) ได้ศึกษาทฤษฎีปฏิสัมพันธ์กับการแสดงความคิดเห็นอย่างธรรมชาติของเด็กก่อนวัยเรียนช่วงการอ่านในหนังสือ จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์บางอย่างของพ่อแม่และครู ที่มีต่อความซับซ้อนและการแสดงความคิดเห็นของเด็กที่ได้ฟังเรื่องที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 3 ปี 10 เดือน ถึง 6 ปี 5 เดือน จำนวน 24 คน โดยให้ฟังนิทาน 5 เรื่องในระยะเวลา 3 สัปดาห์ สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม พ่อแม่และครูเล่าเรื่องแล้วตั้งคำถาม ส่วนกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมพ่อแม่ ใช้การอ่านปกติ ผลการศึกษาพบว่า เด็กในกลุ่มที่ 1 มีการกล่าวคำพูดออกมาโดยธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนและแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ ของเรื่องที่อ่านสูงกว่าทุกกลุ่ม ในขณะที่กลุ่มที่ 2 เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างและภาพของเรื่องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ จากผลการศึกษาแล้วยังแนะนำพ่อแม่และครูเล่านิทานให้เด็กฟัง โดยใช้ 2 วิธี คือการแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถาม เพราะจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา และประสบการณ์ที่หลากหลายอันจะเป็นการเพิ่มความสนใจในการที่จะติดตามการอ่านเรื่องต่อไป

สมคิด ชนแดง (2540: 53) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดประสบการณ์ การเล่าเรื่องที่มีต่อความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน อนุบาลปีที่ 2 อายุ 5 – 6 ปี จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรม กลุ่มที่ 2 ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรมประกอบภาพวาดภาพและกลุ่มที่ 3 ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่าเรื่องแบบปกติ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรม กิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรมประกอบภาพวาดภาพ และกิจกรรมการเล่าเรื่องแบบปกติมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบ

รายคู่ พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรมประกอบภาพแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรม และกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องคำรูปธรรม และกิจกรรมการเล่าเรื่องปกติ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่อน้อง สนับบุญ (2541: 131) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากเพื่อน และเด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครู ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากเพื่อน และเด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครู มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เบญจะ คำมะสอน (2544: 51) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พูดเล่าเรื่องต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทั้งสองแบบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้น

อุไรวรรณ โชติชูชนะ (2547: 58) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบการเล่าเรื่องที่มีต่อพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กวัยเตาะแตะ ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กวัยเตาะแตะที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบการเล่าเรื่อง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและแตกต่างจากกลุ่มเด็กวัยเตาะแตะที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

กิลเมอร์ (Gilmore. 1997: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของความสามารถการเล่านิทานและความเข้าใจในภาษาของเด็กเกรด 3 เนื่องจากความสามารถในด้านนี้มีความจำเป็นต่อความเข้าใจความหมายของคำ เข้าใจเนื้อหา และจะทำให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่อง ซึ่งทำให้เด็กรู้จักการใช้ภาษาประเมินความเข้าใจภาษา โดยดูจากความสามารถการเล่าเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจภาษาไม่จำเป็นต้องมีพัฒนาการทางด้านการเล่าเรื่องที่ดีก็ได้

เซเดล (Seidel. 2002: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้การเล่าเรื่องเพื่อพัฒนาความรู้เดิมของนักเรียนก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนอนุบาลจำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการสังเกตพร้อมจดบันทึกพฤติกรรมก่อนและหลังการฟังของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนสามารถนำเรื่องที่ฟังจากโรงเรียนไปเล่าให้ผู้ปกครองฟังได้ อีกด้วย

4. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

4.1 ความสำคัญของสื่อการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นสื่อการสอนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก หากบรรยากาศในการเรียนขาดสื่อ หรือไม่ใช้สื่อในการเรียนการสอนก็จะทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้ หรือมีการเรียนรู้น้อยและเป็นไปได้ช้า ดังนั้นการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ ดังที่นักวิชาการได้กล่าวถึงการใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

อัมพร อังศรีพวง (2542: 4 – 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. ต่อผู้สอน

- 1.1 ช่วยให้ผู้จัดเนื้อหาและประสบการณ์ที่มีความหมายต่อผู้เรียน
- 1.2 ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้
- 1.3 ช่วยแบ่งเบาภาระของครูผู้สอนทั้งด้านแรงงานและเวลา
- 1.4 ช่วยให้ผู้เรียนรู้และเกิดแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
- 1.5 ช่วยให้ผู้ควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดความสนใจและมีระเบียบวินัยในการเรียน

2. ต่อผู้เรียน

- 2.1 ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 2.2 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่าย ถูกต้อง และรวดเร็วยิ่งขึ้น
- 2.3 ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 ช่วยสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ประทับใจและมีความสุขสนุกสนาน
- 2.5 ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.6 ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545: 12-13) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสื่อการสอนที่มีต่อการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้

1. สื่อการสอนทำให้การเรียนการสอนมีความหมาย ไม่ใช่เรียนด้วยการท่องจำแต่เรียนด้วยความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้
2. ทำให้เรียนรู้ได้รวดเร็ว ผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาอธิบายมาก เพียงใช้สื่อการสอนผู้เรียนก็สามารถเข้าใจ และเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว
3. ทำให้จดจำความรู้ต่างๆ ที่เรียนได้อย่างแม่นยำ
4. ทำให้บทเรียนไม่น่าเบื่อ

5. ทำให้นักเรียนมีความสนใจ และตั้งใจเรียน เพราะสื่อการสอนทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน มีการเคลื่อนไหวซึ่งสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน

6. สื่อการสอนช่วยพัฒนาความคิดของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง ทำให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง และทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางภาษาได้

สรุปได้ว่า สื่อการสอนมีความสำคัญและมีความจำเป็นมากในการเรียนการสอนเพราะสื่อเป็นสิ่งเร้า ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน ไม่ต้องท่องจำ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความเข้าใจ ฝึกให้คิด มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในการใช้สื่อนั้นครูควรมีเกณฑ์พิจารณาในการเลือกสื่อให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้นๆ

4.2 ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับการใช้สื่อเป็นสิ่งเร้า

การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า กับการตอบสนอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike Law of Learning ค.ศ. 1815 – 1949) เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบซึ่งได้สรุปไว้เป็นกฎแห่งการเรียนรู้ 3 ประการ ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อม หรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกาย อวัยวะต่างๆในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาท สมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้หรือสิ่งใหม่ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน ถ้าผู้เรียนเกิดมีความพร้อมตามองค์ประกอบดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) หมายถึง การเรียนรู้ของเด็กจะดีขึ้น ถ้าผลของการกระทำนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางดี ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสนใจ เด็กมีทักษะ (ทำได้) แสดงว่าเด็กสัมฤทธิ์ผล (Achievement) คือ ความสนุกสนาน ความพอใจ แต่ในทางกลับกัน ถ้าผลของการกระทำนั้นไม่ดี เป็นกฎเกี่ยวกับการให้รางวัล ไม่ควรทำโทษหรือตำหนิ ครูอาจทำได้เหมือนกัน แต่ต้องบอกเหตุผลว่าทำไม เพราะเหตุใดด้วย มิฉะนั้นจะเกิดปัญหายิ่งขึ้น กฎการฝึกหัดแบ่งออกเป็น

2. 1 กฎแห่งการใช้ (Law of Use) หมายถึง การฝึกฝน การตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่ง อยู่เสมออย่างสม่ำเสมอทำให้เกิดพันธะที่แน่นแฟ้นระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วได้นำเอาสิ่งที่ได้ไปใช้อยู่เสมอ ก็จะทำให้การเรียนรู้เกิดความมั่นคงถาวรไม่ลืม

2.2 กฎแห่งการไม่ใช้ (Law of Disuse) หมายถึง การไม่ได้ฝึกฝน หรือไม่ได้ใช้ ไม่ได้กระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ความมั่นคงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง หรือลดความเข้มลง หรือเมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วไม่ได้นำความรู้ไปใช้ หรือไม่เคยใช้ ย่อมทำให้การทํากิจกรรมนั้นไม่ดีเท่าที่ควรหรืออาจจะทำให้ความรู้นั้นลืมนั่นได้

3. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลพึงพอใจ ย่อมมีความต้องการที่จะเรียนรู้ต่อไปดังที่ พรพณี ช. เจนจิต (2545: 167 – 168) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ไว้ว่า ใช้หลักความใกล้ชิด การใช้สิ่งเร้า และการตอบสนองที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจ หลักการฝึกหัด การให้นักเรียนได้ทํากิจกรรมซ้ำๆ เพื่อช่วยสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และใช้กฎแห่งผล คือ การให้นักเรียนทราบผลการทํางานของตน เช่น การเฉลยคำตอบหรือทราบผลการทํางานอย่างรวดเร็ว และจูงใจนักเรียน

การนำทฤษฎีของธอร์นไดค์ไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ครูหรือนักการศึกษาสามารถนำแนวคิดของธอร์นไดค์ไปใช้ได้ดังนี้

1. การจัดสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดการตอบสนอง โดยการสร้างแรงจูงใจ การให้รางวัล เพื่อให้เด็กเกิดความพอใจในการเรียนรู้
2. จัดหาอุปกรณ์ที่น่าสนใจ เหมาะแก่การเรียนรู้ เพื่อทำให้เด็กพอใจในการเรียน
3. ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนปฏิบัติหรือทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและมีแรงจูงใจ มีความสนใจ เข้าถึงเป้าหมายและคุณค่าของสิ่งที่ทำ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะ
4. การฝึกฝนไม่ควรกระทำนานๆ จนเด็กรู้สึกจำเจเกิดความเบื่อหน่าย เพราะเด็กในวัยนี้ มีช่วงความสนใจต่ำ เมื่อรู้สึกว่าการลดความสนใจในสิ่งที่ทำควรเปลี่ยนกิจกรรมเป็นอย่างอื่น หรือจัดกิจกรรมหลากหลายให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะ

จากหลักการและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สิ่งเร้าการตอบสนองและแรงจูงใจเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้น การใช้สิ่งเร้ามาเป็นสื่อในการกระตุ้นการพูดของเด็กได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การนำภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวมาเป็นสื่อใช้ในการสอนพูด โดยภาพเป็นภาพการ์ตูนที่มีการเคลื่อนไหววิธียาบตต่างๆ โดยอาศัยเทคนิคในการทำให้ตัวละครเคลื่อนไหว สามารถเร้าและยั่วเย้าให้นักเรียนเกิดความสนใจเกิดความคิด จินตนาการและสามารถถ่ายทอดและเรียบเรียงความคิดเหล่านั้นออกมาเป็นคำพูดที่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

4.3 สื่อการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลทั่วไป เนื่องจากการสูญเสียการได้ยิน ทำให้การรับฟังผิดปกติ จึงมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ภาษาโดยเฉพาะปัญหาการใช้ภาษาค่อนข้างจำกัด และไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เด็กจะรู้คำศัพท์ในวงจำกัดไม่สามารถที่จะนำคำศัพท์นั้นไปขยายให้เกิดความหมายที่หลากหลายได้ (เกยูร วงศ์ก้อม. 2548: 31) ดังนั้นการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินครูผู้สอนจึงต้องมีเทคนิคพิเศษเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการรับรู้ทางภาษาให้ประสบความสำเร็จให้มากที่สุด ดังนั้นสื่อการสอนที่ส่งเสริมการรับรู้ทางสายตา ของเด็กอีกชนิดหนึ่งคือ ภาพ ซึ่งภาพเป็นสื่อการเรียนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ เพราะภาพสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวที่จะเรียนได้ง่ายและสามารถพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพราะภาพจะช่วยอธิบายในเรื่องต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (กาญจนา เชื้อแสง. 2542: 129 – 130) ที่กล่าวว่า ภาพที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพูดเด็กในระดับปฐมวัยจะเป็นภาพการ์ตูน เพราะการ์ตูนจะดึงดูดและสร้างความสนใจทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ง่าย ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและยาวนานมากขึ้น โดยที่เด็กไม่เกิดความเบื่อหน่ายในบทเรียน สำหรับการดูที่เด็กในวัยนี้ให้ความสนใจ จะเป็นภาพที่เกี่ยวกับ คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อมที่เด็กคุ้นเคยและใกล้ชิดตัวเด็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการไม่ได้ยินทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีความล่าช้าในเรื่องของภาษาเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงอายุที่เท่ากัน เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาการรับรู้และการสื่อความหมาย เป็นอย่างมากทั้งในด้านการเรียนรู้ประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ในขบวนการเรียนการสอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหากวิธีช่วยให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ชดเชยสิ่งที่ขาดให้มากที่สุดและใช้เวลาให้น้อยที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับเด็กปกติให้มากที่สุด

ในการจัดการเรียนการสอนนั้นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องการมากที่สุด คือ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ครูผู้สอนจึงต้องเสาะแสวงหาเทคนิคและกลวิธีต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด สิ่งหนึ่งที่จะช่วยครูผู้สอนได้ก็คือ สื่อการสอนเพราะสื่อการสอนจะทำให้บทเรียนที่ยากซับซ้อนกลายเป็นเรื่องง่ายแก่ความเข้าใจ

กิดานันท์ มลิทอง (2540: 50) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุกยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2. สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน

3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น

4. ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและกับผู้สอนด้วย

5. ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านั้น

6. ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

เอ. เจ. โรมิสซุสกี (A. J. Romiszowski. 1999) ได้เสนอแนวทางอย่างง่ายในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนไว้ว่า ในการเลือกสื่อการสอนนั้นมีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการเลือกสื่อที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณา ปัจจัยเหล่านั้น ได้แก่

1. วิธีการสอน (Instructional Method) การเลือกวิธีการสอนเป็นปัจจัยแรกที่ควบคุมการเลือกสื่อ หรืออย่างน้อยที่สุดก็เป็นสิ่งที่จำกัดทางเลือกของการใช้สื่อการสอนในการนำเสนอ เช่น ถ้าเลือกใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียน ย่อมเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่า การเลือกใช้เทปเสียง หรือ ใช้โทรทัศน์ย่อมไม่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากสื่อดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องของการให้ผลย้อนกลับ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นต้น

2. งานการเรียนรู้ (Learning Task) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อทางเลือกในการเลือกสื่อการสอนอีกประการหนึ่งคือ งานการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน เพราะสิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่จำกัดหรือควบคุมการเลือกวิธีการสอน ตัวอย่างเช่น การฝึกอบรมผู้ตรวจการ หรือทักษะการบริหารงาน ซึ่งมักจะนิยมใช้วิธีการสอนแบบการอภิปรายกลุ่ม เพื่อผู้ตรวจการแต่ละคนแบ่งปันประสบการณ์ของตนกับผู้เข้ารับการอบรมอื่นๆ การใช้กรณีศึกษาซึ่งนำเสนอด้วยภาพยนตร์ ก็เป็นตัวอย่างทางเลือกหนึ่งที่ถูกกำหนดให้เลือกจากวิธีการสอน

3. ลักษณะของผู้เรียน (Learner Characteristics) ลักษณะพิเศษเฉพาะของผู้เรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเลือกสื่อการสอน ตัวอย่างเช่น การสอนผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ช้า โดยการใช้หนังสือหรือเอกสารเป็นสื่อการสอน จะเป็นสิ่งที่ยิ่งทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาในกระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนกลุ่มนี้ควรเรียนรู้จากสื่ออื่นๆ ที่ทำการรับรู้และเรียนรู้ได้ง่ายกว่านั้น

4. ข้อจำกัดในทางปฏิบัติ (Practical Constraint) ข้อจำกัดในทางปฏิบัติในที่นี้หมายถึง ข้อจำกัดทั้งทางด้านการจัดการ และทางด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทางเลือกในการเลือกใช้วิธีการสอนและสื่อการสอน เช่น สถานที่ใช้สื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก ขนาดพื้นที่ งบประมาณ เป็นต้น

5. ผู้สอนหรือครู (Teacher) สื่อการสอนแต่ละชนิดไม่ว่าจะมีข้อดีอย่างไร แต่อาจไม่ถูกนำไปใช้เพียงเพราะผู้สอนไม่มีทักษะในการใช้สื่อเหล่านั้น นอกจากประเด็นในเรื่องทักษะของผู้สอนแล้ว ประเด็นในเรื่องทัศนคติของผู้สอนก็เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสื่อการสอนเช่นกัน

เจอร์โรด อี. เค็ม และ ดอน ซี. สเมลล์ (Jerrold E. Kemp; & Don C. Smelle. 1989) เสนอว่า นอกจากงานการเรียนรู้หรือสถานการณ์การเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดถึงสื่อที่จะเลือกใช้แล้ว สิ่งสำคัญประการต่อมาในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนคือ คุณลักษณะของสื่อ ซึ่งผู้สอนควรศึกษาคุณลักษณะของสื่อแต่ละชนิดประกอบในการเลือกสื่อการสอนด้วย

คุณลักษณะของสื่อ (Media Attributes) หมายถึง ศักยภาพของสื่อในการแสดงออกซึ่งลักษณะต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหว สี และเสียง เป็นต้น คำถามพื้นฐานในการเลือกสื่อคือ "คุณลักษณะของสื่อแบบใดที่จำเป็นสำหรับสถานการณ์การเรียนรู้ในแบบที่กำหนดให้" คุณลักษณะของสื่อที่สำคัญได้แก่

1. การแสดงแทนด้วยภาพ (เช่น ภาพถ่าย ภาพกราฟิก)
2. ปัจจัยทางด้านขนาด (เช่น การใช้/ไม่ใช้เครื่องฉายเพื่อขยายขนาด)
3. ปัจจัยทางด้านสี (เช่น สีเส้นต่างๆ ขาว-ดำ)
4. ปัจจัยทางด้านการเคลื่อนไหว (เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว)
5. ปัจจัยทางด้านภาษา (เช่น ข้อความ/ตัวอักษร เสียงพูด)
6. ความสัมพันธ์ของภาพและเสียง (เช่น ภาพที่มี/ไม่มีเสียงประกอบ)
7. ปัจจัยทางด้านการจัดระเบียบข้อมูล (กำหนดให้ดูทีละภาพตามลำดับ หรือตามลำดับที่ผู้ชมเลือก)

สรุป จากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญต่างๆ สามารถสรุปเป็นหลักการอย่างง่ายในการเลือกสื่อการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. เลือกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ผู้สอนควรศึกษาถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ วัตถุประสงค์ในที่นี้หมายถึงวัตถุประสงค์เฉพาะในแต่ละส่วนของเนื้อหาย่อย ไม่ใช่วัตถุประสงค์ในภาพรวมของหลักสูตร เช่น หลักสูตรกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า หลังการเรียนรู้ผู้เรียนควรจำแนกสเปิร์มและรอสทานได้ ดังนั้นงานการเรียนรู้ควรเป็นประสบการณ์ตรง ผู้สอนควรพิจารณาว่าสื่อการสอนที่เหมาะสมจะใช้กับการให้ประสบการณ์ตรงได้แก่อะไรบ้าง ซึ่งจากตัวอย่าง อาจเลือกใช้ผลไม้มี่มีรสเปรี้ยว กับขนมหวานให้ผู้เรียนได้ชิมรสด้วยตนเอง เป็นต้น

2. เลือกสื่อการสอนที่ตรงกับลักษณะของเนื้อหาของบทเรียน

เนื้อหาของบทเรียนอาจมีลักษณะแตกต่างกันไป เช่น เป็นข้อความ เป็นแนวคิด เป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เป็นเสียง เป็นสี ซึ่งการเลือกสื่อการสอนควรเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา ตัวอย่างเช่น การสอนเรื่องสีต่างๆ สื่อก็ควรจะเป็นสิ่งที่แสดงออกได้ถึงลักษณะของสีต่างๆ ตามที่สอน ดังนั้นควรเลือกสื่อการสอนที่ให้เนื้อหาสาระครอบคลุมตามเนื้อหาที่จะสอน มีการให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง และมีรายละเอียดมากเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

ลักษณะเฉพาะตัวต่างๆ ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงต่อการรับรู้สื่อการสอน ในการเลือกสื่อการสอนต้องพิจารณาลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน เช่น อายุ เพศ ความถนัด ความสนใจ ระดับสติปัญญา วัฒนธรรม และประสบการณ์เดิม ตัวอย่างเช่น การสอนผู้เรียนที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาควรใช้เป็นภาพการ์ตูนมีสีสันสดใส ในขณะที่การสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอาจใช้เป็นภาพเหมือนจริงได้ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสื่อให้เหมาะสมกับลักษณะผู้เรียนนั้นควรศึกษาจากผลงานวิจัย

4. เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน

ในการสอนแต่ละครั้งจำนวนของผู้เรียนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนสอน ในห้องก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาควบคู่กันในการใช้สื่อการสอน เช่น การสอนผู้เรียนจำนวนมาก จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ซึ่งสื่อการสอนที่นำมาใช้อาจเป็นเครื่องฉายต่างๆ และเครื่องเสียง เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นและได้ยินอย่างทั่วถึง ส่วนการสอนผู้เรียนเป็นรายบุคคล อาจเลือกใช้วิธีการสอนแบบค้นคว้า สื่อการสอนอาจเป็นหนังสือบทเรียนแบบโปรแกรม หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

5. เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมในที่นี้อาจได้แก่ อาคาร สถานที่ ขนาดพื้นที่ แสง ไฟฟ้า เสียงรบกวน อุปกรณ์อำนวยความสะดวก หรือ บรรยากาศ สิ่งเหล่านี้ควรนำมาประกอบการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอน ตัวอย่างเช่น การสอนผู้เรียนจำนวนมากซึ่งควรจะใช้เครื่องฉายและเครื่องเสียง แต่สถานที่สอนเป็นลานโล่งมีหลังคา ไม่มีผนังห้อง มีแสงสว่างจากภายนอกส่องเข้ามาถึง ดังนั้นการใช้เครื่องฉายที่ต้องใช้ความมืดในการฉายก็ต้องหลีกเลี่ยง มาเป็นเครื่องฉายประเภทที่สามารถฉายโดยมีแสงสว่างได้ เป็นต้น

6. เลือกสื่อการสอนที่มีลักษณะน่าสนใจและดึงดูดความสนใจ

ควรเลือกใช้สื่อการสอนที่มีลักษณะน่าสนใจและดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของ เสียง สีสัน รูปทรง ขนาด ตลอดจนการออกแบบและการผลิตด้วยความประณีต สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้สื่อการสอนมีความน่าสนใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ อาจก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน น่าสนใจ หรือสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียน

7. เลือกสื่อการสอนที่มีวิธีการใช้งาน เก็บรักษา และบำรุงรักษา ได้สะดวก ในประเด็นสุดท้ายของการพิจารณา ควรเลือกสื่อการสอนที่มีวิธีการใช้งานได้สะดวก ไม่ยุ่งยาก และหลังใช้งานควรเก็บรักษาได้ง่ายๆ ตลอดจนไม่ต้องใช้วิธีการบำรุงรักษาที่สลับซับซ้อนหรือมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูง

4.4 ความหมายและประเภทของภาพการ์ตูน

จินตนา ไบกายูชี (2534: 57) กล่าวว่าการ์ตูน หมายถึง ภาพวาดง่ายๆ ซึ่งไม่เหมือนภาพธรรมดาทั่วไป อาจมีรูปร่างตามลักษณะธรรมชาติ ตามรูปทรงเรขาคณิตหรือรูปทรงอิสระ อย่างไรก็ตามมักมีรูปร่างเกินเลย หรือลดรายละเอียดของภาพที่ไม่จำเป็นออกเพื่อจุดมุ่งหมายในการบรรยาย หรือการแสดงออก หรือ มุ่งหวังให้เกิดความตลก ขบขัน ล้อเลียน เสียดสี การเมืองและสังคม หรืออาจใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ประกอบการเล่าเรื่องบันเทิงคดีและสารคดี

พรจันทร์ จันทวิมล และคนอื่นๆ (2540: 77-78) กล่าวถึงภาพการ์ตูนได้เป็นที่ยอมรับในสังคมทั่วไป จึงมีผู้แบ่งฐานะของการ์ตูนออกไว้หลายระดับดังนี้

1. ในฐานะศิลปะลายเส้น (Graphic Art) ลักษณะของภาพการ์ตูนต้องอาศัยทักษะฝีมือที่ฝึกฝนมาเป็นอย่างดี ในการเขียนภาพออกมาเป็นลายเส้นที่สวยงาม มีน้ำหนักเส้นอ่อนแก่ หนักเบา และใช้สติปัญญาจัดวางลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่อง

2. ในฐานะงานวรรณกรรม (Literature) การ์ตูนเป็นสื่อประเภทหนึ่งในการเล่าเรื่อง โดยมีเทคนิควิธีการนำเสนอเรื่องที่มีขั้นตอน ความคิดสร้างสรรค์ในเชิงศิลปะชั้นสูง เปรียบได้กับงานวรรณกรรมที่ใช้ขั้นตอนการนำเสนอเรื่องด้วยตัวหนังสือ เพียงแต่การ์ตูนนำเสนอด้วยภาพ

3. ในฐานะศิลปะการละคร (Drama) การ์ตูนเป็นพัฒนาการสืบต่อจากศิลปะการละคร เนื่องจากมีบทสนทนาโต้ตอบ มีการดำเนินเรื่องติดต่อและทำทางการแสดง เช่นเดียวกับการแสดงละครเวที

4. การ์ตูนและภาพยนตร์ (Cartoon and Picture) นิยายภาพและการ์ตูนที่ได้รับความนิยมสูงมักจะนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ และในขณะเดียวกันภาพยนตร์การ์ตูนหลายเรื่องถูกนำมาสร้างเป็นหนังสือการ์ตูน

5. ภาพยนตร์กับนิยายภาพ (Picture and Illustrated Tale) ภาพยนตร์กับนิยายภาพนับว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมากที่สุด ด้วยว่านิยายภาพมีลักษณะการนำเสนอเหมือนภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นมุกตลก หรือตำแหน่งของตัวละคร

ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์ (2543: 76) กล่าวว่า การ์ตูน คือภาพวาดลักษณะง่ายๆ บิดเบี้ยวไ้ย่ในลักษณะไม่เหมือนภาพในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งมีรูปลักษณะที่เลียนแบบธรรมชาติ เรขาคณิต หรือรูปร่างอิสระ ที่ลดทอนในการพูดหรือแสดงออกต่างๆ ที่เป็นรูปภาพประกอบตกแต่ง มุ่งให้เกิดความสวยงาม น่าขัน ล้อเลียน เสียดสี ในทางการเมือง สังคม และใช้สื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ประกอบการเล่าเรื่องในทางบันเทิงคดีและสารคดี

สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2545: 56 – 57) กล่าวว่าไว้ว่า รากศัพท์ดั้งเดิมของคำว่าการ์ตูน มาจาก Catone ซึ่งเป็นคำในภาษาอิตาลีเลียน หมายถึง แผ่นกระดาษขนาดใหญ่

สรุปความหมายของการ์ตูน คือภาพวาดที่เป็นสัญลักษณ์ จำลองมาจากความคิด เป็นภาพวาดง่ายๆ เป็นภาพที่ไม่เหมือนภาพในโลกของความเป็นจริง เป็นภาพล้อเลียนที่แสดงออกมาเพื่อใช้ในการสื่อความหมาย หรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน ล้อเลียน เสียดสี ในทางการเมือง สังคมได้

4.4.1 ประเภทของภาพการ์ตูน

คินเดอร์ (Kinder. 1975: 339) ได้แบ่งประเภทของการ์ตูนออกเป็น 2 ประเภท คือ การ์ตูนธรรมดา (Cartoon) และการ์ตูนเรื่อง (Comics)

พรจันทร์ จันทิมูล และคนอื่นๆ (2540: 80 -81) ได้แบ่งประเภทของภาพการ์ตูนตามประโยชน์ในการใช้งานได้ 7 ประเภท คือ

1. ภาพล้อสังคม (Gag Cartoon) มักเป็นภาพในเชิงล้อ (Caricature) โดยนักเขียนการ์ตูนภาพล้อโดยเฉพาะ นิยมพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร

2. ภาพล้อการเมือง (Political and Editorial Cartoon) หมายถึง เป็นการวาดหน้าบุคคลหรือนักการเมืองที่กำลังเป็นข่าว หรือ สร้างชื่อเสียง บางครั้งใช้ตัวละครอื่นๆ แสดงแทนในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายกระตุ้นให้ผู้อ่านเห็นในเชิงตรงกันข้าม หรือขบขัน เสียดสี

3. การ์ตูนโฆษณา (Commercial Cartoon) หมายถึง การ์ตูนประเภทนี้จะขายความน่ารักหรือเป็นตัวดึงดูดของการ์ตูนในโทรทัศน์ เพื่อนำมาเป็นตัวดึงดูดความสนใจ ของกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่จะอยู่ใน กล่อง ห่อหรือซองใส่ขนม ในโปสเตอร์ เกี่ยวกับเด็ก จะมีสีสวยงาม สะดุดตา การ์ตูนที่ใช้ในงานโฆษณาชวนเชื่อในสินค้าของตน ลักษณะการ์ตูนอาจเป็น 2 มิติ หรือหุ่นการ์ตูน 3 มิติ

4. การ์ตูนประชาสัมพันธ์ (Public Relations Cartoon) เป็นลักษณะการ์ตูนในลักษณะเดียวกันกับการ์ตูนโฆษณา แตต่างกันที่วัตถุประสงค์ว่า การ์ตูนประชาสัมพันธ์เป็นตัวการ์ตูนที่ประดับตกแต่ง เพื่อกระตุ้นในการบอกข่าวแจ้งข่าวให้ผู้อื่นได้ทราบ โดยมีได้มุ่งหวังผลทางด้านการค้าเหมือนการ์ตูนโฆษณา

5. การ์ตูนล้อเลียน (Caricature Cartoon) การ์ตูนที่เขียนในเชิงล้อเลียนบุคคลให้ดูตลก ขบขัน โดยวาดบุคลิกลักษณะเกินความจริง

6. ภาพยนตร์การ์ตูน (Animated Cartoon) หมายถึง การ์ตูนเคลื่อนไหว ที่ใช้วิธีวาด จำนวนมากๆ ในการเคลื่อนที่แต่ละจุด เพราะต้อง ใช้หลักการเดียวการสร้างภาพยนตร์ปกติ คือ 1 วินาที จะมี ภาพเคลื่อนไหวไป 24 ภาพ ดังนั้นการ์ตูนก้าวเดิน 1 ก้าวต้องวาด ให้ค่อยๆ ขยับขาไป 24 ภาพ ปัจจุบันมี คอมพิวเตอร์ช่วย copy ทำให้สะดวกขึ้นและการลงสีก็ใช้โปรแกรม Photoshop ตกแต่ง มีโปรแกรมสร้าง ภาพแอนิเมชันมาสนับสนุน และภาพยนตร์ การ์ตูนยุคใหม่จะทำในลักษณะภาพ 3 มิติคล้ายคนจริง

7. การ์ตูนเรื่องยาว (Comics serial Cartoon) หมายถึง การ์ตูนที่เขียนจาก นวนิยาย นิทาน หรือบทละคร อาจจะจบในเล่มเดียวหรือ หลายเล่มจบ ผู้เขียนต้องวาดหน้าตาและบุคลิกของตัว แสดง ให้เหมือนเดิมตลอดจนกว่าจะจบเรื่อง ปัจจุบันมีการ์ตูนญี่ปุ่น แปลเป็นภาษาไทย จำนวนมาก และเป็นที่นิยมของเยาวชน ไทย ผู้อ่านควรพิจารณาเลือกซื้อด้วยเพราะบางเรื่องมีเนื้อหา หรือบทบาทที่ ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีไทย

จรรยา พรปักษ์ประลัย (2548: 25 – 26) ได้แบ่งประเภทของภาพการ์ตูนออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การ์ตูนภาพเดี่ยว (Cartoon) หมายถึงการ์ตูนที่เขียนลงกระดาษหรือวัสดุอื่นใดอาจจะ เป็นภาพน่ารัก สวยงาม

2. ภาพล้อเลียน (Caricature) เป็นภาพล้อเลียนบุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียงต่างๆ มีลักษณะ ที่ล้อเลียนการเมืองเป็นส่วนใหญ่

3. การ์ตูนภาพต่อเนื่อง (Comic) เป็นการ์ตูนที่เขียนเป็นเรื่องเป็นตอนๆ มีเรื่องราวหรือ ตัวหนังสือบรรยายและมีบทสนทนาของ ตัวการ์ตูน

4. นิยายภาพ (Illustrated Tale) เป็นลักษณะการเล่าเรื่องด้วยภาพมีลักษณะของกายวิภาค ที่สมจริง มีแสงเงา และมี รายละเอียด ที่ชัดเจนในการดำเนินเรื่องจนจบ

สรุปได้ว่าการ์ตูน คือภาพวาดง่ายๆด้วยเส้นและรูปทรง สามารถสื่อความหมายแทน ตัวหนังสือได้เป็นภาษาสากลที่คนทุกชาติ ทุกวัยสามารถเข้าใจได้ หรือเป็นภาพที่ผิดธรรมชาตินำมา ตกแต่งให้สวยงามน่ารัก ขบขัน สามารถใช้เป็นสื่อโฆษณา และสามารถ ใช้เล่าเรื่องราวต่างๆ ได้เป็น อย่างดี

4.4.2 รูปแบบของการ์ตูน

ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์ (2543: 10 – 11) ได้แบ่งภาพการ์ตูนออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ภาพเลียนแบบธรรมชาติ (Natural Cartoon) แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การ์ตูนรูปสัตว์ รูปสัตว์นี้ยังแบ่งเป็นการ์ตูนรูปสัตว์ทิวทัศน์ทางเหมือนสัตว์จริง และการ์ตูนรูปสัตว์ทำทางคน

1.2 การ์ตูนรูปคน ลักษณะการเขียนจะเลียนแบบคนจริงหรือลดทอนจากของจริงโดยเน้นเฉพาะลักษณะเด่นๆ ของคนก็ได้

2. การ์ตูนภาพจิตร (Fine Cartoon) หมายถึง ลักษณะการ์ตูนที่มีลวดลายการเขียนสวยงาม ในลักษณะจิตรศิลป์ การใช้เส้นตกแต่งลวดลายทำอย่างปราณีตจิตรพิสดารจนอาจถือได้ว่าเป็นศิลปะที่มีค่า

3. การ์ตูนภาพกราฟฟิค (Graphic Cartoon) หมายถึง การ์ตูนที่มีลักษณะการเขียนภาพเหมือนการออกแบบ รูปร่างการ์ตูนมักเป็นรูปร่างๆ ทางเรขาคณิต เช่น วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงรี เป็นต้น การระบายสีมักเป็นสีเรียบ หรือไล่สีน้ำหนักร่อนจางเล็กน้อย มีขอบเขตของการลงสีแน่นอน รูปเส้นขอบชัดเจน

4. การ์ตูน 3 มิติ (Three – Dimension Cartoon) หมายถึง การสร้างรูปการ์ตูนจากวัสดุต่างๆ เช่น ดินน้ำมัน ไม้ พลาสติก เพื่อให้เป็นรูปการ์ตูน 3 มิติ ก่อนแล้วจึงถ่ายเป็นภาพหรือภาพยนตร์ 2 มิติ อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถ้าถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ยังไม่สามารถใช้เทคนิคทำให้หุ่นการ์ตูนเคลื่อนไหวได้เหมือนมีชีวิตจริง

มนตรี เพชรอินทร์ (2546: 47 – 50) ได้อธิบายถึงรูปแบบของภาพการ์ตูนไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการ์ตูนธรรมดา หรือการ์ตูนเรื่องก็ตาม ถ้าพิจารณาตามคตินิยมทางศิลปะของนักเขียนการ์ตูนแล้วจะพบว่า มีลักษณะใหญ่ๆ อยู่ 2 แบบ คือ

1. เลียนแบบของจริง (Realistic type) เป็นการเขียนภาพให้ใกล้เคียงความเป็นจริงในธรรมชาติ ทั้งในเรื่องสัดส่วน รูปร่าง ลักษณะท่าทางและสภาพแวดล้อม ภาพแบบนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาก แต่ไม่ถึงกับเป็นภาพวาดเหมือนจริง

ลักษณะภาพการ์ตูนแบบเลียนของจริงนี้ พบมากในการ์ตูนเรื่องของอเมริกา หนังสือพิมพ์รายวันของไทยบางฉบับ ได้นำภาพการ์ตูนเรื่องแบบเลียนของจริง ตัดตอนมาลงพิมพ์ในหนังสือของตน เพื่อให้ผู้อ่านติดตามอ่านทุกวัน นอกจากนี้ยังมีการ์ตูนเป็นเล่มโดยเฉพาะ เป็นการ์ตูนเรื่องเกี่ยวกับนิทานไทย ต่างประเทศ เกี่ยวกับวรรณคดี ประวัติศาสตร์ และสารคดี เป็นต้น

2. แบบล้อของจริง (Cartoon type) เป็นภาพที่เขียนบิดเบือนไปจากความจริง มักเน้นเฉพาะลักษณะเด่นๆ หรือที่สำคัญมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เป็นการล้อเลียนและทำให้เกิดอารมณ์ขบขันแก่ผู้ดู ลักษณะการ์ตูนล้อของจริง จะพบในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมืองและสังคมในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับมักไม่ขาดภาพการ์ตูนล้อของจริงเหล่านี้ ทั้งในหนังสือพิมพ์ต่างประเทศและในประเทศไทย นักเขียนภาพล้อที่มีชื่อเสียงหลายท่าน เช่น ประยูร จรรย์วณิช สุชีพ ณ สงขลาและชัยราชวัตร เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีภาพล้อที่เขียนเป็นภาพลายเส้นอีกแบบหนึ่ง เรียกว่า ภาพการ์ตูนโครงร่าง แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้นำมาเกี่ยวข้อง เพราะภาพการ์ตูนที่ผู้วิจัยจะใช้เป็นภาพการ์ตูนแบบเลียนของจริงที่สร้างให้ตัวการ์ตูนในภาพนั้นเคลื่อนไหวได้โดยการดึงเส้นเอ็นที่อยู่ด้านหลังภาพ

4.5 ความสำคัญของการใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 72) กล่าวว่า เด็กชอบภาพมากกว่าภาพคำ – ขาว ชอบภาพสวยงาม ภาพที่ให้ชีวิต และชอบภาพที่ดูง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน

รัญจวน อินทรกำแหง (2550: Online) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อภาพว่า ภาพจะสร้างความน่าสนใจได้ดีมากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับรูปแบบ รายละเอียดของภาพ องค์ประกอบที่จะสนับสนุนให้ภาพมีความโดดเด่น สีสันสวยงาม มีการเน้นจุดเด่นจุดเสริมมีจุดสนใจ มีความหมายชัดเจน มีความคมชัด ดูแล้วสบายตา เป็นการเสริมสร้างคุณสมบัติที่ส่งเสริมให้เด็กได้ซึมซาบกับความปราวณิตงดงามอันจะมีผลต่อจิตใจของเด็กต่อไปในอนาคตได้ทางหนึ่ง

วิวัฒน์ชัย สุขทรัพย์ (2553: Online) กล่าวว่า สื่อภาพเพื่อการสอนให้ได้ดินนอกจากจะเข้าใจ องค์ประกอบการออกแบบแล้ว กระบวนการออกแบบสื่อภาพแล้ว จะต้องให้ความสำคัญต่อตัวสื่อภาพด้วย เพราะการให้ความสำคัญเฉพาะวิธีและกระบวนการซึ่งเป็นเรื่องทั่วๆ ไปของการออกแบบไม่ว่าจะเป็นสื่ออะไรก็ทำให้ขาดในรายละเอียดเฉพาะหรือขาดลักษณะเด่นของสื่อ นั้นๆ ไปโดยคำนึงถึงประเด็นเหล่านี้คือ

1. ความสำคัญของภาพที่ใช้เป็นสื่อการสอน จะต้องรู้ว่าสื่อ นั้นเป็นผลจากการได้ใช้ภาพที่มีการวางการเข้ามาแล้วว่ามีผลกระทบต่อการรับรู้ได้มากน้อยเพียงใดทั้งปริมาณและคุณภาพ ประสิทธิภาพจะหาได้จากการประเมินผลการสร้างจุดสนใจให้เกิดแก่สื่อภาพเพื่อจูงใจให้ผู้รับรู้เกิดความสนใจที่จะรับรู้สื่อ นั้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นหัวใจของการสื่อสารทีเดียว

2. ประสิทธิภาพของสื่อด้วยภาพที่ส่งผลต่อการรับรู้ ถ้าจะพูดถึงความสำคัญของภาพแล้ว คำพังเพยของไทยระบุไว้ชัดเจนเลยว่า “สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น” นั่นคือ ถ้าสื่อสารกันด้วยภาพจะเป็นความหมายของรูปภาพ (Picture) หรือภาพในความหมายของภาพที่ปรากฏไม่ว่าจะเป็น 2 – 3 มิติก็ตาม ดูแล้วจะเข้าใจในสิ่งนั้นได้ดีกว่าคำอธิบายทั้งปวง การใช้ภาพจะช่วยประหยัดเวลาในการรับรู้ (perception) ได้อย่างมาก

3. การสร้างจุดสนใจด้วยสื่อภาพ เมื่อมีเนื้อหา ก็ควรจะมีภาพประกอบ แต่ภาพที่ได้มาตามเนื้อหา นั้นมิใช่สักแต่เป็นภาพเท่านั้น และต้องให้มีความงาม ซึ่งภาวะที่ได้ภาพสวยงามนั้นค่อนข้างจะยาก เพราะว่า “ความงาม” เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ และเทคนิคการถ่ายทำก็ต้องอาศัยประสบการณ์ และเครื่องมืออีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าพูดถึงความงามแล้วเมื่อเป็นผลงานสำเร็จเรามากจะเลือกได้ว่า ภาพใดมีความงามเพียงใด การเลือกภาพโดยยึดหลักขององค์ประกอบศิลปะ (เพื่อให้เกิดความงาม) โดยมีหลักการอย่างสรุปได้แก่ ความสมดุลของภาพ (Balance) การจัดลำดับความสำคัญของภาพ (Sequences) ความแตกต่าง (Contrast) การเน้น (Emphasis) และมีเอกภาพ (Unity) หลักการทางศิลปะ ที่กล่าวถึง 5 ประการนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัจจัยที่จะช่วยให้ได้องค์ประกอบของภาพที่เลือกไปใช้ได้ดี นอกเหนือไปจากหาความถูกต้องตามเนื้อหา ความคมชัดและขนาดใหญ่พอที่จะมองเห็นได้

สิ่งเหล่านี้ผู้มีประสบการณ์อยู่แล้วย่อมไม่มีปัญหาแต่ละประการใด สำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยก็มิได้หมายความว่า จะไม่อาจทำได้ แต่เพียงต้องสร้างประสบการณ์ให้มากตามสมควร แล้วความสามารถในส่วนนั้นก็จะเกิดขึ้นมาเอง

สรุปได้ว่า ในการนำสื่อมาใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้นรูปภาพนับเป็นเป็นสื่อชิ้นหนึ่งที่มีความสำคัญในการช่วยในการสื่อสารความหมายต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพสามารถถ่ายทอดเรื่องราวให้นักเรียนได้เข้าใจได้มากกว่าคำพูดหลายๆ คำโดยผ่านประสาทสัมผัสรับรู้ได้ด้วยการมองเห็น และแปลความหมายโดยตรงด้วยตนเองของบุคคลนั้นๆ แต่ในบรรดารูปภาพนั้นภาพการ์ตูนเป็นภาพที่นักเรียนทุกเพศ ทุกวัยต่างชอบและให้ความสนใจโดยเฉพาะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสิ่งที่เด็กคุ้นเคยและประสบการณ์เด็กจะสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว แต่ทั้งนี้ในการเลือกสื่อภาพการ์ตูนมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นควรระวังวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกสื่อภาพการ์ตูนมาใช้ให้เหมาะกับเนื้อหาและสภาพของผู้เรียน อันจะนำประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอนต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้สื่อภาพการ์ตูนมีความน่าสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งภาพที่มีการเคลื่อนไหวได้จะได้รับความสนใจจากเด็กสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างหนังกระดาษเป็นการออกแบบภาพให้มีการเคลื่อนไหว (Movement) ตามส่วนต่างๆ ที่ต้องการ สำหรับส่วนที่จะทำให้เคลื่อนไหวนั้นแล้วแต่การออกแบบ เช่น เป็นส่วนมือ, เท้า, หัว, ลำตัว, แขน, ขา ฯลฯ หรืออาจจะกำหนดให้วัตถุสิ่งของเคลื่อนที่ก็ได้

4.6 การใช้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นสื่อการสอน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการสร้างภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว จากหลักการสร้างหนังกระดาษ ซึ่งสมใจ บุญอุรุพิบูลย์ (จุไรรัตน์ ธนุทอง. 2548; อ้างอิงจาก สมใจ บุญอุรุพิบูลย์. 2530) ได้กล่าวถึงหลักการไว้ดังนี้

1. เตรียมตัวผู้สอน เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้สอนก่อนนำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวไปใช้ โดยครูผู้สอนจะต้องเลือกภาพให้เหมาะสมกับเนื้อหา ความสนใจ และวัยของผู้เรียน และศึกษาวิธีการใช้ภาพให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้ เพื่อช่วยให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น และสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานแก่ผู้เรียน
2. เตรียมตัวผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ และในขณะเดียวกันก็แนะนำให้ผู้เรียนฝึกทักษะการรับรู้ทางสายตา เช่น การสังเกต และรู้จักเก็บรายละเอียดที่จำเป็นในภาพไปด้วย

3. นำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวแนะนำ สาธิตบุคคล สถานที่ เหตุการณ์และสิ่งที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องกับภาพ แล้วฝึกให้นักเรียนพูดเป็นประโยค และเล่าเรื่องประกอบภาพที่ต่อเนื่องตามลำดับเหตุการณ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาที่ต้องการสอน

4. นำความรู้มาใช้ และทดสอบความเข้าใจของนักเรียน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนด้วยสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เช่น ให้นักเรียนพูดเป็นประโยคเกี่ยวกับภาพ ประกอบการใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวตามจินตนาการ พร้อมทั้งเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ของภาพ เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด

5. ทบทวน ควรให้เด็กมีโอกาสดูภาพซ้ำอีก จะช่วยให้เข้าใจดียิ่งขึ้น และเป็นการแก้ไขสิ่งที่ยังเข้าใจผิดให้ถูกต้อง

สรุปได้ว่า ในการนำภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวไปใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนนั้น ควรคำนึงถึงความพร้อมของครูผู้สอน ตัวผู้เรียน ตลอดจนเนื้อหา จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาวิชาที่สอนด้วยสื่อภาพควรสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน เพื่อที่นักเรียนจะสามารถเรียนรู้จากภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุด

4.7 ประโยชน์ของภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่มีต่อการเรียนการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545: 279) กล่าวถึงประโยชน์ของการ์ตูนในการเรียนการสอน ดังนี้

1. ใช้แสดงกิจกรรม ท่าทาง อารมณ์ของสิ่งที่กล่าวถึง ประกอบการเล่านิทาน หรือเรื่องราวต่างๆ
 2. ทำให้การสอนมีชีวิตชีวา ได้รับความสนใจของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเข้าใจประเด็นและปัญหาได้เป็นอย่างดี
 3. การ์ตูนสามารถสรุปประเด็นปัญหาหรือความคิดหลักของบทเรียนให้เข้าใจได้ง่ายและจำได้ทนนาน
 4. ใช้ประกอบการสอนภาษาโดยมีการ์ตูนแสดงกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เรียนแปลภาพออกมาเป็นภาษา
 5. ใช้การ์ตูนแสดงสถานการณ์ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่างๆ ได้
- นอกจากนี้ สมนึก สุวรรณมูล (2542: 41) กล่าวถึงประโยชน์ของภาพการ์ตูนในการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. ใช้เป็นหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน หนังสือภาพ การ์ตูนมีเนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยแทรกคติเตือนใจ ซึ่งมีส่วนเร่งเร้าความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็ก ทำให้เกิดความชำนาญในการอ่าน

2. ใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือประกอบการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ สามารถให้ความรู้วิชาต่างๆ ได้ เช่น วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติวิทยา สุขศึกษา ฯลฯ วิชาเหล่านี้สามารถนำเนื้อหา มาจัดเป็นหน่วยๆ มาจัดทำภาพการ์ตูนประกอบการบรรยายด้วยคำพูด ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินได้

โรเบิร์ต ไฮนิช (Robert Heinich. 1986: 96) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการ์ตูนที่มีต่อการเรียนการสอนว่าการ์ตูนเป็นสิ่งที่ยอมรับว่าทำให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญาที่ดีขึ้นได้ การ์ตูนสามารถนำมาใช้ประโยชน์โดยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนและมีคุณค่าในการทำให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายได้ดีมาก โดยที่ผู้เรียนอาจจะไม่มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมาก่อน ภาพการ์ตูนจะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากที่มีผู้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของการ์ตูนที่มีต่อการเรียนการสอนไว้มากมาย ทรรศนะพอจะสรุปความได้ว่าการ์ตูนมีประโยชน์และคุณค่าต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. การ์ตูนสร้างความสนใจและดึงดูดใจเด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีมากยิ่งขึ้น
2. การ์ตูนสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ช่วยอธิบายความหมายในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ได้ดีมาก
3. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กโดยผ่านสื่อตัวการ์ตูน
4. ทำให้การสอนของครูได้รับความสนใจจากเด็ก ทำให้เด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน
5. ภาพการ์ตูนใช้เป็นหนังสือแบบเรียนได้หลายวิชา
6. ใช้การ์ตูนเป็นหนังสือเสริมสร้างประสบการณ์

เลฟเวอรี (Lavery. 1992: 60) ได้กล่าวว่า การ์ตูนและเรื่องประกอบภาพเป็นที่โปรดปรานของเด็กนักเรียนทุกวัย สังเกตได้ง่าย เช่น เมื่อนักเรียนอ่านวารสารจะรีบพลิกไปที่หน้าการ์ตูนก่อนเสมอ การ์ตูนโดยทั่วไปเป็นภาพที่มีเนื้อหาประกอบเพียงเล็กน้อย จัดเป็นสื่อทัศนคติที่น่าเสนอเนื้อหาที่ครูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในห้องเรียนได้โดยมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาเชิงหน้าที่ในสถานการณ์ต่างๆ

สรุป ภาพการ์ตูนเป็นภาพที่เด็กสนใจมากประเภทหนึ่ง ดังนั้นการที่ครูนำภาพการ์ตูนมาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน จะเป็นสิ่งกระตุ้นเร้าให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนใจในบทเรียน เรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเป็นสื่อการเรียนรู้ทางสายตา ที่จะช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้สามารถเรียนรู้พัฒนา ส่งเสริมทักษะการรับรู้ภาษาและการแสดงออกทางภาษา ในด้านการพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.8 งานวิจัยเกี่ยวกับภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

งานวิจัยในประเทศ

ตรึงตรา แหยมสมุทร (2537: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้นวัตกรรมหนังสือกระดาษเป็นสื่อพัฒนาทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนเคหะทูสองห้องวิทยา 2 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยนวัตกรรมหนังสือกระดาษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธีปกติ

มาลียา ระวังวงศ์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถและความสนใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดินรเศรษฐ์) โดยใช้นวัตกรรมหนังสือกระดาษ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยนวัตกรรมหนังสือกระดาษ มีคะแนนความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้สื่อตามคู่มือครู

จุไรรัตน์ ธนุทอง (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสามารถทางการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ จากการสอนเขียนเรื่องโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนเขียนเรื่องโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวมีความสามารถทางการเขียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศักดิ์ชัย บุญทองดี (2548) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ความคงทนในการจำ และความพึงพอใจต่อการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 จากการใช้การ์ตูนเคลื่อนไหว 2 รูปแบบ พบว่านักเรียนที่เรียนจากการ์ตูนเคลื่อนไหวแบบที่นิยมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน และมีความคงทนในการจำสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการ์ตูนเคลื่อนไหวแบบไม่รู้จัก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีลำดับขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการทดลอง
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน หลังใส่เครื่องฟังไม่เกิน 89 เดซิเบล ตรวจวัดโดยนักโสตสัมผัสวิทยา และมีใบรับรองความพิการ มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน หลังใส่เครื่องช่วยฟัง ระหว่าง 40 – 65 เดซิเบล ตรวจวัดโดยนักโสตสัมผัสวิทยา และมีใบรับรองความพิการ มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีความพิการซ้ำซ้อน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปทุมธานี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ครูประจำชั้นคัดเลือกนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ชั้นอนุบาลปีที่ 3
2. ศึกษาจากใบตรวจวัดการได้ยินจากนักโสตสัมผัสวิทยาหรือจากสมุดทะเบียนคนพิการ
3. คัดเลือกนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน หลังใส่เครื่องช่วยฟังไม่เกิน 89 เดซิเบลและมีความสามารถในการอ่านริมฝีปากได้ นักเรียนจำนวน 6 คน มีรายละเอียดดังนี้

รายละเอียดของระดับการได้ยินก่อนและหลังใส่เครื่องช่วยฟังของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	ระดับการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง		ระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง	
	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
1	87 dB	78 dB	ประมาณ 40 dB	ประมาณ 40 dB
2	90 dB	90 dB	ประมาณ 60 dB	ประมาณ 60 dB
3	95 dB	98 dB	ประมาณ 65 dB	ประมาณ 65 dB
4	92 dB	98 dB	ประมาณ 60 dB	ประมาณ 65 dB
5	82 dB	92 dB	ประมาณ 50 dB	ประมาณ 65 dB
6	90 dB	93 dB	ประมาณ 40 dB	ประมาณ 45 dB

รายละเอียดมีดังนี้

นักเรียนคนที่ 1

เพศชาย มีระดับการสูญเสียการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 87 เดซิเบล หูขวา 78 เดซิเบล มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู หูซ้าย 40 เดซิเบล หูขวา 40 เดซิเบลความสามารถทางภาษา สามารถอ่านริมฝีปากได้ รู้จักคำศัพท์น้อย ด้านการพูด นักเรียนพูดได้เป็นคำ เมื่อครูเตือนหรือพูดนำจึงพูด การสื่อสารในชีวิตประจำวันจะสื่อสารด้วยการพูดประกอบท่าทาง

นักเรียนคนที่ 2

เพศชาย มีระดับการสูญเสียการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 90 เดซิเบล หูขวา 90 เดซิเบล มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู หูซ้าย 60 เดซิเบล หูขวา 60 เดซิเบล ความสามารถทางภาษา สามารถอ่านริมฝีปากได้ รู้จักคำศัพท์ค่อนข้างน้อย ด้านการพูด นักเรียนพูดได้เป็นคำเมื่อครูเตือนหรือพูดนำ การสื่อสารในชีวิตประจำวันจะสื่อสารด้วยการพูดประกอบท่าทาง

นักเรียนคนที่ 3

เพศหญิง มีระดับการสูญเสียการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 95 เดซิเบล หูขวา 98 เดซิเบล ใส่เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 65 เดซิเบล หูขวา 65 เดซิเบล ความสามารถทางภาษา สามารถอ่านริมฝีปากได้ รู้จักคำศัพท์ค่อนข้างมากพอสมควร นักเรียนพูดได้เป็นคำหรือวลีที่มีความยาว 2 คำ สามารถสื่อสารด้วยการพูดได้พอสมควรในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยสื่อสารด้วยการพูดประกอบท่าทางในบางครั้ง มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

นักเรียนคนที่ 4

เพศหญิง มีระดับการสูญเสียการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 92 เดซิเบล หูขวา 98 เดซิเบล ใส่เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 60 เดซิเบล หูขวา 65 เดซิเบล ความสามารถทางภาษา สามารถอ่านริมฝีปากได้ รู้จักคำศัพท์น้อย ด้านการพูด นักเรียนพูดได้เป็นคำ สามารถสื่อสารด้วยการพูดได้บ้างในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยสื่อสารด้วยการพูดประกอบท่าทาง

นักเรียนคนที่ 5

เพศชาย มีระดับการสูญเสียการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 82 เดซิเบล หูขวา 92 เดซิเบล ใส่เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 50 เดซิเบล หูขวา 65 เดซิเบล ความสามารถทางภาษา สามารถอ่านริมฝีปากได้ รู้จักคำศัพท์พอสมควรสามารถสื่อสารด้วยการพูดได้ค่อนข้างดี ในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยพูดเป็นวลีได้ยาวประมาณ 2 คำ มีความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัว

นักเรียนคนที่ 6

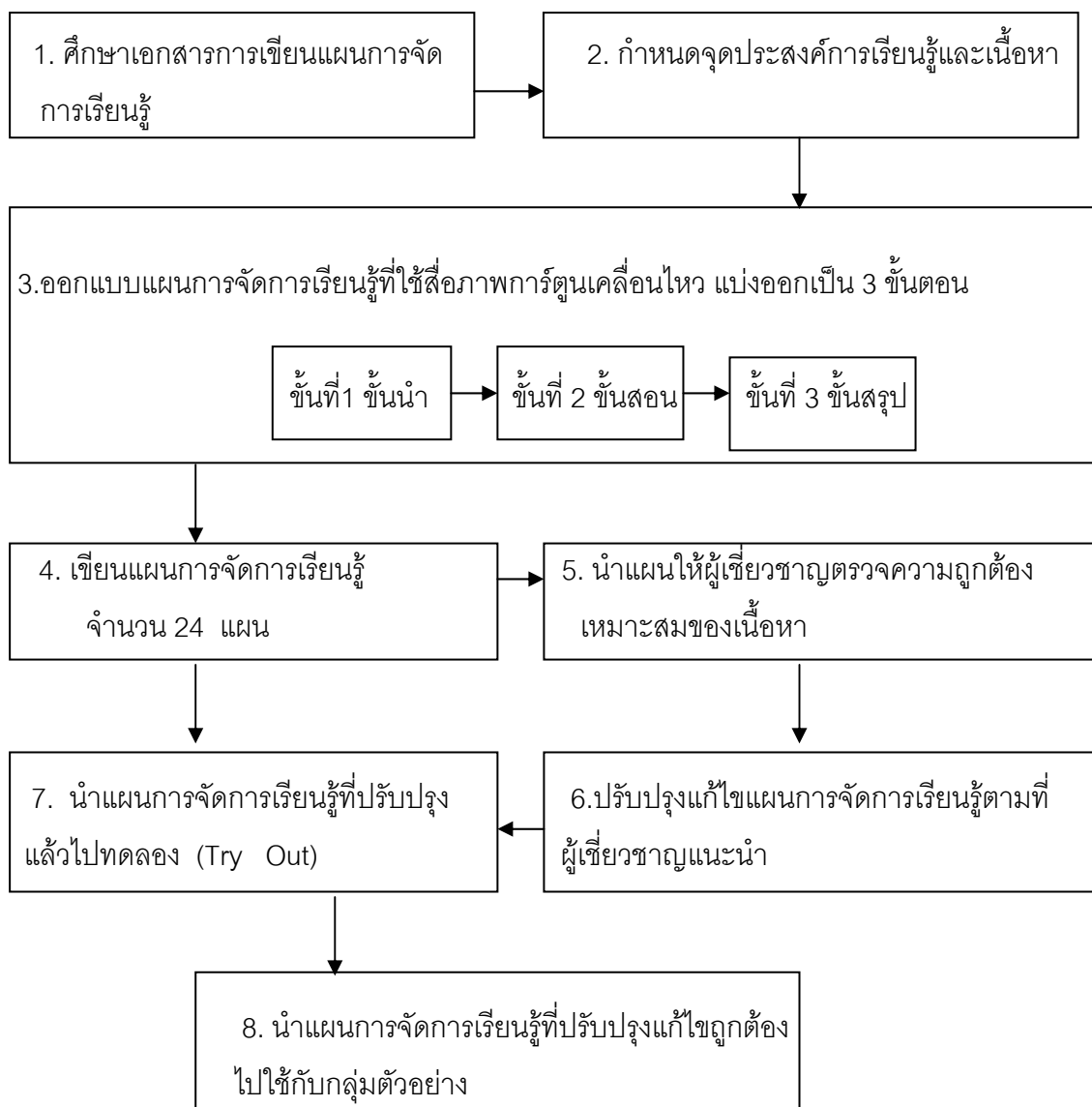
เพศชาย มีระดับการสูญเสียการได้ยินก่อนใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 90 เดซิเบล หูขวา 93 เดซิเบล ใส่เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง หูซ้าย 40 เดซิเบล หูขวา 45 เดซิเบล ความสามารถทางภาษา สามารถอ่านริมฝีปากได้ รู้จักคำศัพท์พอสมควร สามารถสื่อสารด้วยการพูดได้ค่อนข้างดีในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยพูดเป็นวลีได้ยาวประมาณ 2 คำ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
3. แบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค มี 2 ชุด ดังนี้
 - 3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค
 - 3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถเล่าเรื่อง

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังแสดงไว้ในภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

จากภาพประกอบ 2 แสดงลำดับขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (อายุ 3 – 5 ปี) ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนระดับก่อน ประถมศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 ข: 36 – 37) เพื่อเป็นแนวทางการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา โดยการศึกษาประมวลการสอนสำหรับนักเรียน ปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และบัญชีคำพื้นฐานชั้นเด็กเล็ก ของศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรม วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและบัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการสอนภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 พ.ศ.2529 – 2531 สำนักวิชาการและมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาคำศัพท์ ที่จะนำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง 4 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 ตัวเรา ได้แก่ ตา หู จมูก ปาก มือ ขา

เรื่องที่ 2 บ้าน ได้แก่ นอน อาบน้ำ ใส่ กิน เล่น

เรื่องที่ 3 โรงเรียน ได้แก่ เขียน อ่าน วาดรูป วาดน้ำ เล่น

เรื่องที่ 4 สัตว์ป่า ได้แก่ นก ลิง ช้าง เสือ สิงโต

3. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

4. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวประกอบด้วยแผนการจัดการ เรียนรู้ 24 แผน โดยมีโครงสร้างดังนี้

4.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หมายถึง เป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อให้ให้นักเรียนปฐมวัยที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกิดการเรียนรู้หลังจากการจัดกิจกรรมพัฒนาการพูดที่ใช้สื่อ ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

4.2 เนื้อหา หมายถึง เนื้อเรื่องที่กำหนดตามบทเรียนนั้นๆ

4.3 กิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งเป็นขั้นตอน คือ

ขั้นนำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนา การตอบคำถาม การตั้งปัญหา ปริศนาคำทาย การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง โดยการเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่กล่าว ข้างต้น เพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะเรียน

ขั้นสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวร่วมกับการกระตุ้นและชี้แนะโดยการพูดโดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กกล้าคิด กล้าตอบ และใช้จินตนาการ เช่น เห็นอะไรในภาพ กำลังทำอะไร เป็นต้น โดยครูพูดให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่างพร้อมทั้งชี้ไปที่สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวและตั้งภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับสิ่งที่พูด กับภาพการ์ตูนที่ครูกำหนด

2. นักเรียนพูดประโยคตามแบบที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จากการสนทนาในข้อ 2.1 (หากนักเรียนพูดเป็นประโยคไม่ถูกต้อง ครูพูดนำและให้นักเรียนอ่านริมฝีปากแล้วเปล่งเสียงพูดตาม ถ้านักเรียนพูดไม่ได้ครูใช้การกระตุ้นเตือนและชี้แนะด้วยคำพูด)

3. นักเรียนพูดเป็นประโยคด้วยตัวเอง (หากนักเรียนพูดเป็นประโยคไม่ถูกต้อง ครูพูดนำและให้นักเรียนอ่านริมฝีปากแล้วเปล่งเสียงพูดตาม ถ้านักเรียนพูดไม่ได้ครูใช้การกระตุ้นเตือนและชี้แนะด้วยคำพูด)

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากสื่อภาพการ์ตูน เคลื่อนไหว โดยการพูดสนทนาได้ตอบเป็นประโยคเพื่อเล่าเรื่องสั้นๆ ที่ถูกต้อง ให้เพื่อนและครูฟัง

4.4 สื่อการสอน หมายถึง สิ่งื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

4.5 ประเมินผล หมายถึง สังเกตจากการสนทนาเป็นประโยค การโต้ตอบระหว่างเด็กกับครู เด็กกับเด็ก เกี่ยวกับเนื้อหาที่ครูกำหนด

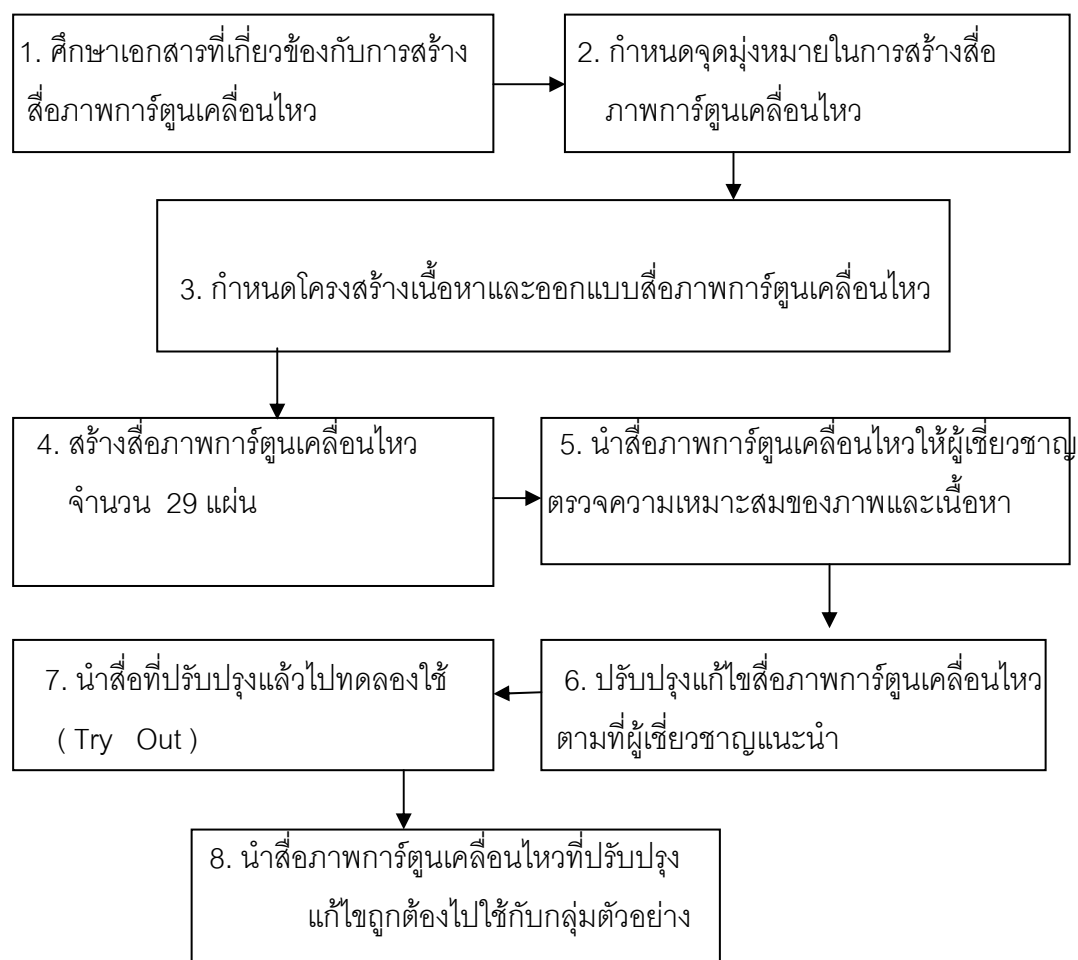
5. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว จำนวน 24 แผน ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ครูสอนพูดนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษที่เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ของเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของ ภาษาที่ใช้อธิบายในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้มีความชัดเจน สั้น กระชับ ได้แก่ คำว่า สกปรก ให้ใช้คำว่า เปื้อน ในแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอาบน้ำ, โทรศัพท์ เปลี่ยนเป็น ทิว ในแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง หน้าท้อง อวัยวะ (ตา) และเพิ่มเติมในส่วนของจุดประสงค์ย่อยที่นอกเหนือจากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลักให้ละเอียดและเพิ่มเติมลงในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เห็นจุดประสงค์ที่ต้องการวัดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเรื่องของเวลาในการสอนจาก 30 นาทีเป็น 45 นาที เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา

6. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำและนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2552

จำนวน 4 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนในการสาธิตการใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยให้ตั้งภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวก่อนแล้วพูดตาม ไม่ควรพูดพร้อมกับการตั้งภาพเด็กจะสับสน จนได้แผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ถึง 45 นาที

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขถูกต้องไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังแสดงไว้ในภาพประกอบ 3
ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนในการสร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

จากภาพประกอบ 3 แสดงลำดับขั้นตอนในการสร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีรายละเอียด

ดังนี้

1. ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวของ ตรึงตรา แหยมสมุทร (2537) แนวการจัดทำสื่อสำหรับเด็กอ่าน ของจินตนา ไบกายูชี (2534) ตลอดจน สัมภาษณ์การผลิตสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวจาก พระมหารามณ พิศาลโร วัดสุวรณาราม สำนักงานเขต บางกอกน้อย เมื่อ วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ผู้ที่มีความชำนาญทางการผลิตสื่อภาพเคลื่อนไหว จากกระดาษ

2. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นสื่อประกอบการพูดเป็น ประโยคตามแผนการจัดการเรียนรู้

3. กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและออกแบบสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยใช้หลักการสร้าง จากนวัตกรรมหนังสือกระดาษของพระมหาสมพงษ์ มหานุกุลญญ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

4. สร้างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวจำนวน 29 แผ่น

5. นำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้เชี่ยวชาญด้านการ สร้างสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย และนักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ ตรวจสอบความเหมาะสมของภาพ การ์ตูนและการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์การประเมินของ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 248 - 249) ดังนี้

- + 1 หมายถึง เห็นใจว่าภาพสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 0 หมายถึง ไม่เห็นใจว่าภาพสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 หมายถึง เห็นใจว่าภาพไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

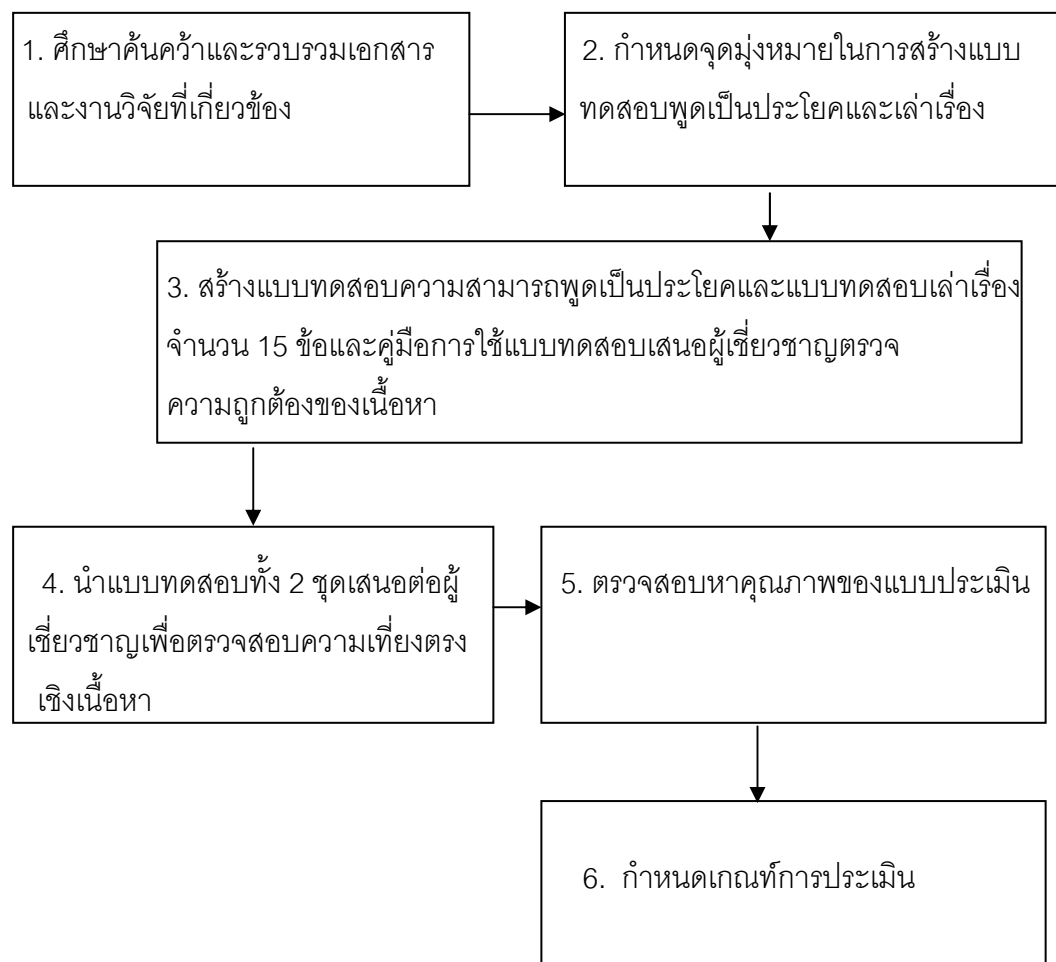
นำคะแนนผลรวมคะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ในแต่ละภาพ แทนค่าใน สูตร วิเคราะห์ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหาหรือดัชนี ความสอดคล้องระหว่างภาพกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 248 – 249) ได้ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา 1.00 ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในเรื่องของรายละเอียดของรูปภาพมีมากเกินไป ให้ลดในส่วนของ รายละเอียดของภาพที่ไม่จำเป็นในภาพออก เพิ่มขนาดของตัวการ์ตูนในภาพให้ใหญ่และชัดเจนขึ้น เพื่อให้ตรงจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

6. ปรับปรุงแก้ไขสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวตามที่ยุติบายแนะ

7. นำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษา พิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2552 จำนวน 4 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผลการนำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวไปใช้มีข้อ ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องเส้นเอ็นข้างหลังภาพ ให้ใช้เส้นเอ็นที่มีขนาดเล็กกว่าเดิมเพื่อความเหมาะสมและ สะดวกในการใช้ภาพการ์ตูนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. นำสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง
ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังแสดงไว้ในภาพประกอบ 4 ดังนี้

ภาพประกอบ 4 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง

จากภาพประกอบ 4 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้าง แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ ความสามารถด้านการพูด ศึกษาแบบทดสอบทักษะพื้นฐานภาษาไทยของสิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2542: 1- 50) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบพัฒนาการทางการพูดของ เนื่อน้อง สันบุญ (2541) ความสามารถทางภาษาของนงเยาว์ คลิกคล้าย (2543) และการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาพิเศษของศรียา นิยมธรรม (2542) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และการเล่าเรื่อง

2. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง

3. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่องเป็นแบบทดสอบปากเปล่า โดยการอ่านภาพและแปลความหมายเป็นประโยค จำนวน 15 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 พูดเป็นประโยค (10 ข้อ)

ชุดที่ 2 เล่าเรื่อง (5 ข้อ)

3.1 สร้างคู่มือการใช้แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง ประกอบด้วยขั้นตอนในการทดสอบ ข้อความที่ต้องการพูดกับนักเรียน คำสั่ง เวลาในการทดสอบ การให้คะแนนแล้ว หากคุณภาพของคู่มือ การใช้แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่อง นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในเรื่องของรายละเอียดของแบบทดสอบ โดยให้เพิ่มในส่วนของตารางให้คะแนนก่อนและหลังการทดลองให้ชัดเจน และให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อความสะดวกของผู้ประเมินในการบันทึกคะแนน และปรับปรุงแก้ไขในเรื่องคำชี้แจงในคู่มือการใช้แบบทดสอบให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. นำแบบทดสอบไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ครูสอนพูดนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และด้านการวัดผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Item – Objective Congruency Index : IOC) โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อนั้นหรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น

นำคะแนนผลรวมคะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ในแต่ละชุดเป็นรายข้อ แทนค่าในสูตร วิเคราะห์ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหาหรือดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ลิวน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 248 - 249) ได้ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา 1.00

5. หากคุณภาพของแบบทดสอบโดยหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2552 จำนวน 30 คน คัดโดยการสุ่ม เพื่อเลือกข้อสอบในแบบทดสอบพูดเป็นประโยค จำนวน 10 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย

อยู่ระหว่าง 0.30 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 - 0.70 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.66 และแบบทดสอบเล่าเรื่อง จำนวน 5 ข้อที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 - 0.58 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.53 เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและความสามารถเล่าเรื่องก่อนและหลังการทดลอง

6. กำหนดเกณฑ์การประเมินผล

6.1 แบบทดสอบพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบเล่าเรื่องโดยมีผู้ประเมิน 3 คน ได้แก่

1. ครูสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัย
2. ครูสอนพูดนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. ผู้วิจัย

แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค มีวิธีการทดสอบดังนี้

1. ขณะทดสอบ ผู้ประเมินทั้ง 3 คน จะสังเกตการพูดของนักเรียนที่ละคนและให้คะแนนโดยใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องผลการประเมิน หากผู้ประเมินมีความเห็นว่านักเรียนพูดเป็นประโยคได้ถูกต้อง

ใส่เครื่องหมายผิด (✗) ลงในช่องผลการประเมิน หากผู้ประเมินมีความเห็นว่านักเรียนพูดไม่เป็นประโยคที่ถูกต้อง

2. เมื่อทำการทดสอบเสร็จแล้ว นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ หากในแต่ละข้อผู้ประเมินใส่เครื่องหมายถูก (✓) ตรงกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปในข้อคำถามนั้น จะได้ 2 คะแนน หากในแต่ละข้อผู้ประเมินใส่เครื่องหมายผิด (✗) ตรงกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปในข้อคำถามนั้น จะได้ 0 คะแนน เช่น

ข้อที่	รูปภาพ	ผู้ประเมิน			แปลคะแนน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	นกบิน	✓	✓	✓	2
	นกบิน	✓	✓	✗	2
	นกบิน	✗	✗	✓	0

แบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง มีวิธีการทดสอบดังนี้

1. ขณะทดสอบ ผู้ประเมินทั้ง 3 คน จะสังเกตการพูดของนักเรียนที่ละคนและให้คะแนนโดยใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องผลการประเมิน หากผู้ประเมินมีความเห็นว่านักเรียนพูดเป็นประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ 1- 2 ประโยคที่มีความต่อเนื่อง สอดคล้องและมีลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร และที่ไหน ได้สอดคล้องกับภาพที่กำหนด

ใส่เครื่องหมายผิด (✗) ลงในช่องผลการประเมิน หากผู้ประเมินมีความเห็นว่านักเรียนพูดไม่เป็นประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ 1-2 ประโยคที่มีความต่อเนื่อง สอดคล้องและมีลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร และที่ไหน ไม่สอดคล้องกับภาพที่กำหนด

2. เมื่อทำการทดสอบเสร็จแล้ว นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ หากในแต่ละข้อผู้ประเมินใส่เครื่องหมายถูก (✓) ตรงกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปในข้อคำถามนั้น จะได้ 2 คะแนน หากในแต่ละข้อผู้ประเมินใส่เครื่องหมายผิด (✗) ตรงกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปในข้อคำถามนั้น จะได้ 0 คะแนน เช่น

ข้อที่	รูปภาพ	ผู้ประเมิน			แปลคะแนน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	เด็กตื่นนอนแล้วอาบน้ำ	✓	✓	✓	2
	เด็กตื่นนอนแล้วอาบน้ำ	✓	✓	✗	2
	เด็กตื่นนอนแล้วอาบน้ำ	✗	✗	✓	0

เมื่อทดสอบเสร็จแล้ว นำคะแนนแปลผลโดยใช้แบบประมาณค่า (Rating Scale) และกำหนดค่าคะแนนแบบประเมินเป็นแบบอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ (พิชิต ฤทธิจุฑา. 2548: 206 - 207) จำนวน 15 ข้อ กำหนดระดับคะแนนไว้ 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์ประเมินระดับความสามารถพูดเป็นประโยค

- 14 - 20 คะแนน มีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับดี
- 7 - 13 คะแนน มีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับปานกลาง
- 0 - 6 คะแนน มีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินระดับความสามารถเล่าเรื่อง

- 14 - 20 คะแนน เล่าเรื่องอยู่ในระดับดี
- 7 - 13 คะแนน เล่าเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง
- 0 - 6 คะแนน เล่าเรื่องอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

3. วิธีการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แผนการทดลองแบบ One – Group Pretest - Posttest Design (ฉ้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 249) ซึ่งมีรูปแบบการทดลองดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	การทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ E แทน กลุ่มทดลอง (นักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง ระหว่าง 40 – 65 เดซิเบล กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3)

X แทน การจัดกิจกรรมเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

T₁ แทน การทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคก่อนการทดลอง

T₂ แทน การทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคหลังการทดลอง

2. ขั้นตอนการทดลอง ดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 จัดเตรียมแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่องแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่สร้างขึ้น

2.3 ทำการทดสอบนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2552 ด้วยแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค และแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง โดยมีครูประจำชั้น ครูสอนพูด และผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2.4 ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 45 นาที ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 9.00 - 9.45 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง ระหว่าง วันที่ 24 สิงหาคม – 25 กันยายน พ.ศ. 2552 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ดังนี้

สัปดาห์	ครั้งที่	วัน	แผนการจัดการเรียนรู้
1	1	จันทร์	1. ตัวเรา 1.1 หน้าที่ของอวัยวะ (ตา , ดู) (หู , ฟัง)
	2	อังคาร	1.2 หน้าที่ของอวัยวะ (ตา , ดู) (หู , ฟัง)
	3	พุธ	1.3 หน้าที่ของอวัยวะ (จมูก , ดม) (ปาก , กิน)
	4	พฤหัสบดี	1.4 หน้าที่ของอวัยวะ (จมูก , ดม) (ปาก , กิน)
	5	ศุกร์	1.5 หน้าที่ของอวัยวะ (มือ , หยิบ) (ขา , เดิน)
2	6	จันทร์	1.6 หน้าที่ของอวัยวะ (มือ , หยิบ) (ขา , เดิน) 2. บ้าน
	7	อังคาร	2.1 กิจกรรมที่บ้าน (ห้องนอน ,นอน) (ห้องน้ำ , อาบน้ำ)
	8	พุธ	2.2 กิจกรรมที่บ้าน (ห้องนอน ,นอน) (ห้องน้ำ , อาบน้ำ)
	9	พฤหัสบดี	2.3 กิจกรรมที่บ้าน (ห้องแต่งตัว ,ใส่) (ห้องครัว , ทำอาหาร)
	10	ศุกร์	2.4 กิจกรรมที่บ้าน (ห้องแต่งตัว ,ใส่) (ห้องครัว , ทำอาหาร)
3	11	จันทร์	2.5 กิจกรรมที่บ้าน (ห้องรับประทานอาหาร , รับประทานอาหาร) (ห้องนั่งเล่น , เล่นของเล่น)
	12	อังคาร	2.6 กิจกรรมที่บ้าน (ห้องรับประทานอาหาร , รับประทานอาหาร) (ห้องนั่งเล่น , เล่นของเล่น)
	13	พุธ	3. โรงเรียน 3.1 กิจกรรมที่โรงเรียน (เขียน , อ่าน)
	14	พฤหัสบดี	3.2 กิจกรรมที่โรงเรียน (เขียน , อ่าน)
	15	ศุกร์	3.3 กิจกรรมที่โรงเรียน (วาดรูป , วาดน้ำ , เล่น)

สัปดาห์	ครั้งที่	วัน	แผนการจัดการเรียนรู้
4	16	จันทร์	3 .โรงเรียน (ต่อ)
	17	อังคาร	3.4 กิจกรรมที่โรงเรียน (วาดรูป, ว่ายน้ำ , เล่น)
			3.5 การรักษาความสะอาดที่โรงเรียน (เก็บขยะ , ทิ้งขยะ , กวาดขยะ)
	18	พุธ	3.6 การรักษาความสะอาดที่โรงเรียน (เก็บขยะ , ทิ้งขยะ , กวาดขยะ)
	19	พฤหัสบดี	4. สัตว์ป่า
	20	ศุกร์	4.1 อาหารของสัตว์ (นก , นอน) (ลิง , กล้วย) 4.2 อาหารของสัตว์ (นก , นอน) (ลิง , กล้วย)
5	21	จันทร์	4.3 อาหารของสัตว์ (ช้าง , อ้อย) (เสือ , เนื้อ) (สิงโต , เนื้อ)
	22	อังคาร	4.4 อาหารของสัตว์ (ช้าง ,อ้อย) (เสือ, เนื้อ) (สิงโต , เนื้อ)
	23	พุธ	4.5 กิจกรรมของสัตว์ (นก , ปิน) (ลิง , โหน) (ช้าง , เดิน)
	24	พฤหัสบดี	(เสือ , นอน) (สิงโต , กระโดด)
			4.4 กิจกรรมของสัตว์ (นก , ปิน) (เสือ , นอน) (ลิง , โหน) (ช้าง , เดิน) (สิงโต , กระโดด)

2.5 สิ้นสุดการทดลอง นำแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2552 ซึ่งเป็นข้อสอบฉบับเดียวกับที่ทดสอบก่อนการทดลอง โดยทำการทดสอบเป็นรายบุคคลโดยมีครูประจำชั้น ครูสอนพูดและผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน และทำการตรวจให้คะแนนแล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติซายด์ เทส (The Signed Test)
2. เปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบแบบ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การหาค่ามัธยฐาน (Median) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543: 145)

$$\text{Mdn} = \frac{N + 1}{2}$$

เมื่อ Mdn แทน ค่ามัธยฐาน
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 การหาค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2545: 152)

$$\text{IQR} = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ IQR แทน ค่าพิสัยควอไทล์
Q₃ แทน ค่าที่ตำแหน่ง ¾ หรือ 75 % ของจำนวนข้อมูลที่มี
Q₁ แทน ค่าที่ตำแหน่ง ¼ หรือ 25 % ของจำนวนข้อมูลที่มี

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตร IOC (Item – Objective Congruency Index) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 248 – 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบ
กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยากง่าย (P) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543:

210)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตร KR – 20 (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 198)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_1^2} \right]$$

เมื่อ r_n แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ

p สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

q สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดในแต่ละข้อ

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2.4 ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบใช้สูตรของเบรนนัน (Brennan) (การวิเคราะห์ข้อสอบตามแนวอิงเกณฑ์. Online)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	U	แทน	จำนวนคนทำข้อสอบข้อนั้นถูกต้องของกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์
	L	แทน	จำนวนคนทำข้อสอบข้อนั้นถูกต้องของกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์
	N ₁	แทน	จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์
	N ₂	แทน	จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้สถิติแบบนอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistics) การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ โดยใช้ The Signed Test for Median : One Sample (Miltion J. Susan, Paul M. Mcteer; & Janet J. Corbet. 1997: 594 - 595) โดยมีสูตรดังนี้

$$P(X \leq M) = P(X \geq M) = \frac{1}{2}$$

เมื่อ M แทน ค่ามัธยฐานที่ตั้งไว้ (เกณฑ์ที่กำหนดไว้)
 X แทน จำนวนค่าของตัวแปรที่น้อยกว่าค่ามัธยฐานที่กำหนดไว้ (-)หรือจำนวนค่าของตัวแปรที่มากกว่าค่ามัธยฐานที่ตั้งไว้ (+) โดยพิจารณาใช้ค่า + เมื่อตั้งสมมติฐาน H_a: M < M₀ และพิจารณาใช้ค่า - เมื่อตั้งสมมติฐาน H_a: M > M₀ เมื่อ M เป็นค่ามัธยฐานที่ได้จากการทดลองและ M₀ เป็นค่ามัธยฐานที่กำหนดไว้

3.2 ใช้สถิติแบบ Nonparametric Statistics เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถพูดเป็นประโยค จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้อุปกรณ์การ์ตูนเคลื่อนไหว ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533: 93) โดยมีสูตรดังนี้

$$D = Y - X$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าความแตกต่างของข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง
	X	แทน	คะแนนความสามารถพูดเป็นประโยคก่อนการทดลอง
	Y	แทน	คะแนนความสามารถพูดเป็นประโยคหลังการทดลอง

จัดอันดับค่าความแตกต่างจากค่าน้อยไปหาค่ามาก

กำกับอันดับที่ด้วยเครื่องหมายบวกหรือเครื่องหมายลบที่มีอยู่เดิม

หาผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายบวกและมีเครื่องหมายลบตามลำดับ

ค่าของผลรวมที่น้อยกว่า (โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) เราเรียกค่านี้อีกว่า ค่า T

(ค่าของผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับที่น้อยกว่า)

สูตร
$$Z = T - E(T)$$

เมื่อ
$$E(T) = \frac{N(N+1)}{4}$$

$$S_T = \sqrt{\frac{N(N+1)(2N+1)}{24}}$$

เมื่อ	E (T)	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมอันดับที่น้อยกว่า
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	S _T	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Z	แทน	คะแนนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาศักยภาพการพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับดังนี้

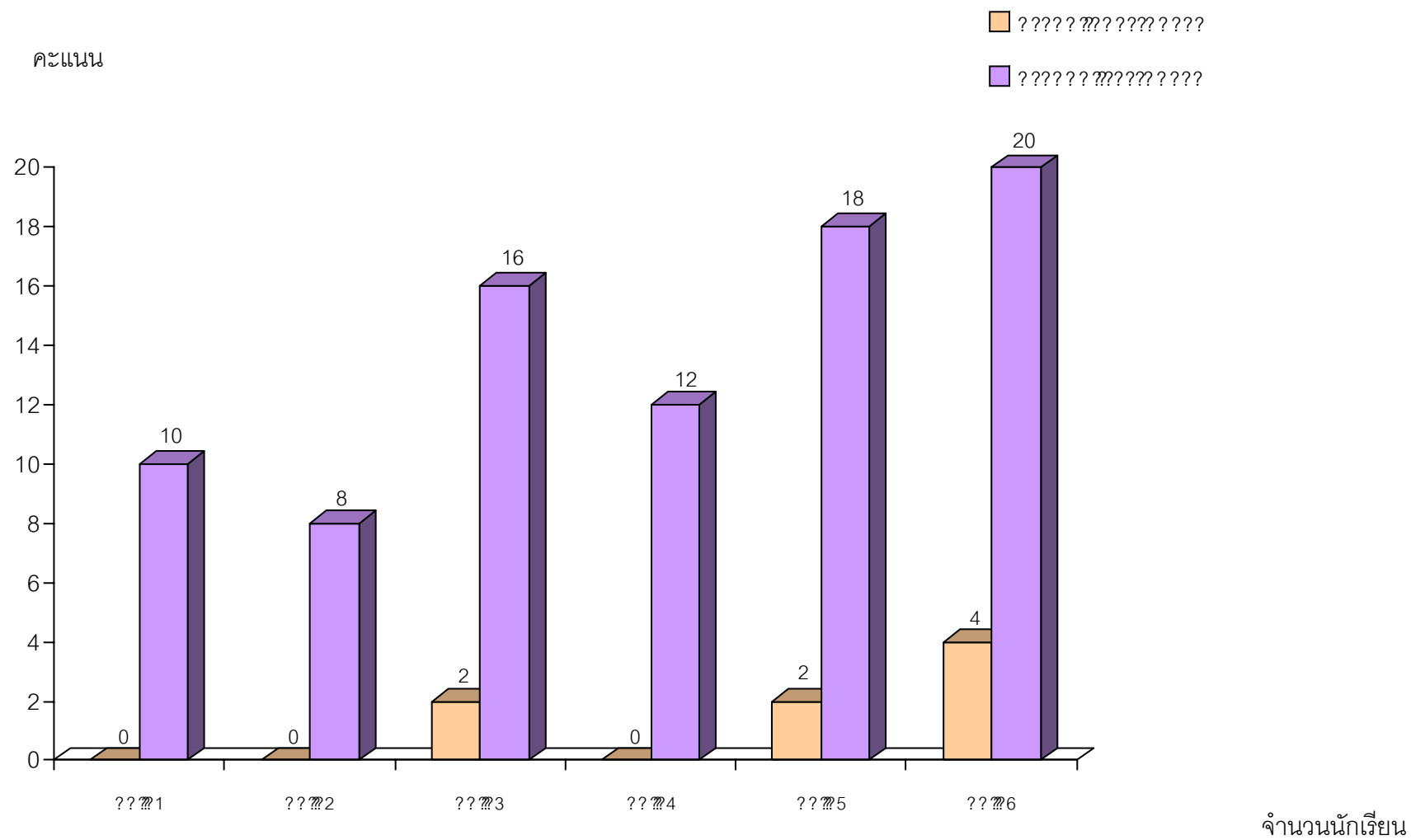
1. การศึกษาศักยภาพการพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

คนที่	คะแนนความสามารถพูดเป็นประโยคก่อนทดลอง (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ระดับ	คะแนนความสามารถพูดเป็นประโยคหลังทดลอง (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ระดับ	ผลต่างของคะแนน
1	0	ปรับปรุง	10	ปานกลาง	10
2	0	ปรับปรุง	8	ปานกลาง	8
3	2	ปรับปรุง	16	ดี	14
4	0	ปรับปรุง	12	ปานกลาง	12
5	2	ปรับปรุง	18	ดี	16
6	4	ปรับปรุง	20	ดี	16
Mdn	1	ปรับปรุง	14	ดี	
IQR	2		8		

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีช่วงคะแนนระหว่าง 0 – 4 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 1 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 2 มีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับปรับปรุง และหลังการจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว นักเรียนมี

ช่วงคะแนนระหว่าง 8 – 20 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 14 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 8 ความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี แสดงคะแนนเป็นแผนภูมิแท่งดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 คะแนนความสามารถพูดเป็นประโยชน์ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 2 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานความสามารถพูดเป็นประโยชน์ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ในระดับดี

คนที่	คะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ค่ามัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		P - Value
			+	-	
1	10	14 -20		-	0.6562
2	8			-	
3	16		+		
4	12			-	
5	18		+		
6	20		+		
Mdn	14		3	3	
IQR	8				

จากตาราง 2 แสดงว่า คะแนนมัธยฐานของคะแนนความสามารถพูดเป็นประโยชน์ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวแตกต่างจากค่ามัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับดี (14 – 20 คะแนน) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงจัดว่าอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ความสามารถพูดเป็นประโยชน์ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว อยู่ในระดับดี

2. เปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว รายละเอียดดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

คนที่	คะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ ความแตกต่าง	ลำดับต่าง เครื่องหมาย		T
	ก่อนทดลอง (X)	หลังทดลอง (Y)			บวก	ลบ	
1	0	10	10	2	+2	-	0 *
2	0	8	8	1	+1	-	
3	2	16	14	4	+4	-	
4	0	12	12	3	+3	-	
5	2	18	16	5.5	+5.5	-	
6	4	20	16	5.5	+5.5	-	
					T+ = 21	T- = 0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

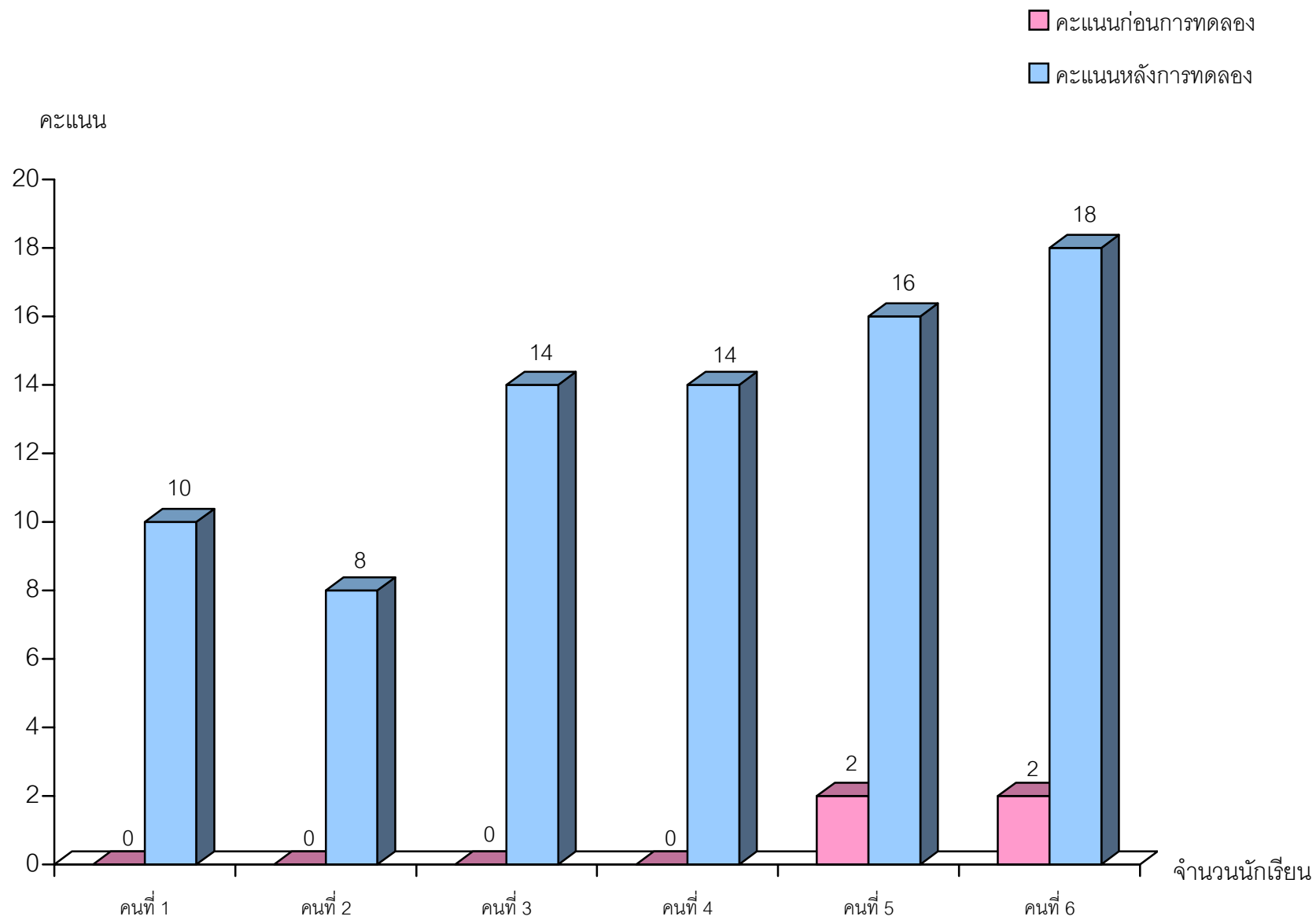
จากตาราง 3 แสดงว่า ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวมีความสามารถพูดเป็นประโยคสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น

3. ศึกษาความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว รายละเอียดดังแสดงใน ตาราง 4

ตาราง 4 คะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของความสามารถการเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

คนที่	คะแนนความสามารถ เล่าเรื่อง ก่อนการทดลอง (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ระดับ	คะแนนความสามารถ เล่าเรื่อง หลังการทดลอง (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ระดับ	ผลต่าง ของ คะแนน
1	0	ปรับปรุง	10	ปานกลาง	10
2	0	ปรับปรุง	8	ปรับปรุง	8
3	0	ปรับปรุง	14	ดี	14
4	0	ปรับปรุง	14	ดี	14
5	2	ปรับปรุง	16	ดี	14
6	2	ปรับปรุง	18	ดี	16
Mdn	0	ปรับปรุง	14	ดี	
IQR	2		6		

จากตาราง 4 แสดงว่า ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีช่วงคะแนนระหว่าง 0 – 2 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 0 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 2 มีความสามารถเล่าเรื่องอยู่ในระดับปรับปรุง และหลังการจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว นักเรียนมีคะแนนระหว่าง 8 – 18 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 14 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 6 แสดงว่า ความสามารถเล่าเรื่องอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 3 ที่ว่า ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี แสดงคะแนนเป็นแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 คะแนนความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียน
ปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูน
เคลื่อนไหว ในระดับดี

คนที่	คะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ค่ามัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		P - Value
			+	-	
1	10	14 -20		-	0.3437
2	8			-	
3	14		+		
4	14		+		
5	16		+		
6	18		+		
Mdn	14		4	2	
IQR	6				

จากตาราง 5 แสดงว่า คะแนนมัธยฐานของคะแนนความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียน
ปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
แตกต่างจาก ค่ามัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับดี (14 – 20 คะแนน) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 จึงจัดว่าอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ว่า ความสามารถเล่าเรื่องของ
นักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูน
เคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

คนที่	คะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ ความแตกต่าง	ลำดับต่าง เครื่องหมาย		T
	ก่อนทดลอง (X)	หลังทดลอง (Y)			บวก	ลบ	
1	0	10	10	2	+2	-	0 *
2	0	8	8	1	+1	-	
3	0	14	14	4	+4	-	
4	0	14	14	4	+4	-	
5	2	16	14	4	+4	-	
6	2	18	16	6	+6	-	
					T+ = 21	T- = 0	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีความสามารถเล่าเรื่องสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ตั้งไว้ว่าความสามารถเล่าเรื่อง ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพ การ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
3. เพื่อศึกษาความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น
3. ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี

วิธีดำเนินการวิจัย

ได้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินหลังใส่เครื่องช่วยฟัง ระหว่าง 40 – 65 เดซิเบล ตรวจวัดโดยนักโสตสัมผัสวิทยา และมีใบรับรองความพิการ มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มี ความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปทุมธานี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 24 แผน สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว และแบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค จำนวน 10 ข้อ ชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถเล่าเรื่อง จำนวน 5 ข้อ

ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยชนิด One Group Pretest – Posttest Design ดำเนินการทดลองการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 45 นาที ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 9.00 - 9.45 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง ระหว่าง วันที่ 24 สิงหาคม – 25 กันยายน พ.ศ. 2552 ระหว่างภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน (Post – test) ความสามารถพูดเป็นประโยคและความสามารถเล่าเรื่อง ของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) และทดสอบระดับความสามารถพูดเป็นประโยคและและเปรียบเทียบความสามารถพูดเป็นประโยคก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ด้วยวิธีการวิลคอกสันแมทช์ แพร่ ซายด์ แรงค์ (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test) และทดสอบความสามารถเล่าเรื่องโดยใช้แบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่องที่สร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น
3. ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับดี

อภิปรายผล

1. การศึกษาความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการพูด โดยกิจกรรมจะให้การสื่อสารด้วยการพูดโดยให้นักเรียนสังเกตการพูดจากการอ่านริมฝีปากเป็นหลัก บางครั้งใช้ทำธรรมชาติประกอบคำพูด เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูกับนักเรียน เน้นการพูดเป็นประโยคให้ สอดคล้องกับภาพที่กำหนดโดยบอกให้รู้ว่าใคร ทำอะไร โดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ประกอบการพูดพร้อมการกระตุ้นชี้แนะของครูโดยคำพูด ในการจัดกิจกรรมจะใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสร้างจากกระดาษแข็ง เป็นภาพวาดตัวการ์ตูน ในภาพสามารถเคลื่อนไหวในอิริยาบถต่างๆ ได้ โดยเทคนิควิธีการดึงจุดหมุนและจุดยึดจากเส้นเอ็นข้างหลังภาพ โดยในการจัดกิจกรรมจะมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นนำ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ โดยใช้เกม หรือสื่อต่างๆ เช่น ครูใช้เกมเปิดป้ายทายภาพ ซึ่งนักเรียนมีความสนุกสนานและมีความสนใจอยากที่จะเรียนรู้ 2) ขั้นสอน เป็นขั้นที่ครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว โดยครูจะดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว พร้อมกับพูดเป็นประโยคเกี่ยวกับภาพการ์ตูน ร่วมกับการกระตุ้นและชี้แนะโดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิด เช่น เห็นอะไรในภาพ กำลังทำอะไร เป็นต้น และให้นักเรียนพูดให้สอดคล้องกับภาพเป็นประโยคที่ถูกต้อง ถ้านักเรียนพูดเป็นประโยคไม่ได้ครูจะให้นักเรียนพูดประโยคตามเป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จากการสนทนา และให้นักเรียนพูดเป็นประโยคด้วยตัวเอง ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันใกล้ตัว ซึ่งในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจะมีการเชื่อมโยงเรื่องราวและกิจกรรมให้สอดคล้องกัน แต่ละกิจกรรมจะจัด 2 ครั้ง เพื่อเป็นการ ย้ำ ซ้ำ ทวน ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง นักเรียนจะได้ดูภาพการ์ตูนตามที่ครูกำหนด พร้อมกับการดึงเส้นเอ็นข้างหลังภาพให้ภาพมีการเคลื่อนไหว เน้นการพูดเป็นประโยค เล่าเรื่อง สนทนาและตอบคำถาม โดยครูจะกระตุ้นให้นักเรียนพูดเป็นประโยคจากสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เช่น ภาพเด็กดูทีวี เมื่อครูให้นักเรียนดูภาพโดยที่ครูยังไม่ได้สาธิตการดึงเส้นเอ็นข้างหลังภาพให้ภาพเคลื่อนไหว เมื่อครูถามนักเรียนเห็นภาพอะไร นักเรียนจะบอกคำศัพท์เป็นคำๆ เช่น เด็ก, ทีวี แต่เมื่อครูสาธิตการดึงเส้นเอ็นข้างหลังภาพให้ภาพมีการเคลื่อนไหว พร้อมกับการถามคำถามนักเรียน นักเรียนพูดเป็นประโยคได้ว่า เด็กดูทีวี เป็นต้น 3) ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากภาพการ์ตูน โดยครูและนักเรียนพูดสนทนาโต้ตอบเป็นประโยคและเล่าเรื่องเป็นประโยค ที่ต่อเนื่อง สั้นๆ ให้เพื่อนและครูฟัง จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับทฤษฎีของจอห์น ดิวอี้ การเรียนรู้เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) โดยครูช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และจินตนาการ นำไปสู่ความเข้าใจสามารถถ่ายทอดเป็นประโยคและเรื่องราวสั้นๆ ที่เหมาะสม ได้ การพูดเป็นทักษะการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยการลองผิดลองถูก การเลียนแบบ และการฝึกการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย จะเป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะเรียนปนเล่น ให้เด็กดูตัวอย่างและเลียนแบบอย่างถูกต้อง ทำให้

นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคสูงขึ้น ประกอบกับสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีส่วนในการสร้างบรรยากาศในการเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด สามารถถ่ายทอดและเรียบเรียงเป็นถ้อยคำที่เป็นประโยคที่ถูกต้อง ในแนวทางที่แตกต่างไปจากความเคยชิน นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมในเรื่องของทักษะ การพูด การสื่อสาร เปิดโอกาสให้เด็กได้ถ่ายทอดโดยการสื่อสารอีกกิจกรรมหนึ่ง โดยใช้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นตัวกระตุ้น เชื่อมโยงความคิดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดให้คนอื่นเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องราวต่างๆ ถูกถ่ายทอดเป็นภาพการ์ตูนที่ตัวการ์ตูนสามารถเคลื่อนไหวได้ในอริยาบถต่างๆ ที่กำหนด โดยการดึงจุดหมุนที่อยู่ข้างหลังภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ คินเดอร์ (Kinder. 1959: 150 – 153) พบว่า สื่อภาพการ์ตูนสามารถนำมาใช้เป็นสิ่งเร้า ในการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดได้เป็นอย่างดี เพราะการ์ตูนมีคุณสมบัติช่วยดึงดูดและสร้างความสนใจ ของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจน ความสะอาดตาของภาพการ์ตูนที่สามารถเคลื่อนไหวได้ โดยการดึงเส้นเอ็นข้างหลังภาพ ทำให้นักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสนุกสนาน ตื่นเต้นสร้างความสนใจในเนื้อหาที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ในช่วงสัปดาห์แรกๆ ของการทดลอง ครูจะเป็นผู้เริ่มต้นในการพูดเป็นประโยคให้นักเรียนฟังก่อนและให้นักเรียนพูดตาม บางครั้งจะใช้ท่าทางธรรมชาติร่วมด้วย เพื่อช่วยส่งเสริมการพูดเป็นประโยคให้เข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน เนื่องจากนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บางครั้งนักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ทำแต่ยังไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นประโยคที่ถูกต้องได้ ดังนั้นการพูดของนักเรียนจึงเป็นลักษณะการพูดตามครู พูดตามเพื่อน ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเลียนแบบของเลวิส (Lewis. n.d.) ที่เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษาพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ในช่วงสัปดาห์ที่ 2 และ 3 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เริ่มพูดเป็นประโยคด้วยตัวเองมากขึ้น และนักเรียนบางคนจะเคยชิน กับการพูดเป็นคำ และวลี ครูต้องกระตุ้นให้พูดเป็นประโยคร่วมกับการดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวควบคู่ไปด้วย ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องราวที่อยู่ในภาพการ์ตูนมากยิ่งขึ้นและสามารถพูดเป็นประโยคได้ดียิ่งขึ้น จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวจำนวน 24 ครั้ง พบว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการสื่อสารด้วยการพูดเป็นประโยคได้ดีขึ้น จากการสนทนาได้ตอบเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถนำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจากสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ที่ได้เรียนไปแล้วไปเชื่อมโยงในชีวิตประจำวันได้ สังเกตในช่วงการทดลอง และจากการบอกเล่าของครูประจำชั้นว่า นักเรียนพูดเป็นประโยคมากขึ้นกว่าก่อนการทดลอง เช่น เมื่อครูถามนักเรียนว่าวันนี้กินอะไร นักเรียนสามารถคิดประธานของประโยคในการตอบคำถามได้มากขึ้น

ในช่วงสัปดาห์ที่ 4 และ 5 นักเรียนมีความมั่นใจในการสนทนาและตอบคำถาม เป็นประโยชน์มากขึ้น ตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนจะกระตุ้นเตือนตัวเองและเพื่อนๆ ที่ตอบคำถามเป็น คำศัพท์สั้นๆ อยู่เสมอ นักเรียนที่สามารถพูดเป็นประโยคได้ดีก็จะช่วยเพื่อนๆ ที่ยังพูดเป็นประโยคไม่ ถูกต้อง ครูคอยให้กำลังใจและแรงเสริมอยู่ตลอดเวลาในขณะทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความ พยายามที่จะพูด จะเห็นว่านักเรียนสามารถพูดเป็นประโยคและสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ดังนั้นความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน หลังจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวจึงอยู่ใน ระดับดี ซึ่งความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแต่ละคน มีรายละเอียดดังนี้

คนที่ 1 นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับปานกลาง ครูต้องคอยชี้แนะ และกระตุ้นเตือนในขณะพูด และนักเรียนยังขาดความเชื่อมั่นในขณะพูด เนื่องจากนักเรียนเคยชินกับ การตอบคำถามเป็นคำ และเป็นวลี แต่เมื่อครูกระตุ้นเตือนในขณะพูด นักเรียนมีความตั้งใจในขณะเรียน ถ้าพูดไม่ถูกนักเรียนจะขอพูดซ้ำจนกว่าจะพูดได้ จากการสังเกตการมาเรียน นักเรียนขาดเรียนเพียง 1 ครั้ง นักเรียนทำคะแนนก่อนเรียนได้ 0 คะแนน ส่วนคะแนนหลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้ 10 คะแนน ที่ เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็น ประโยค

คนที่ 2 นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับปานกลาง ครูต้องคอยกระตุ้น เตือนในขณะพูด และนักเรียนยังขาดความเชื่อมั่นในขณะพูด เนื่องจากในขณะออกเสียง เสียงจะแหบ อายเพื่อนในขณะพูด ครูต้องคอยให้กำลังใจและคอยชี้แนะในขณะพูด นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจ ในขณะเรียน จากการสังเกตการมาเรียนทุกครั้ง นักเรียนทำคะแนนก่อนเรียนได้ 0 คะแนน ส่วนคะแนน หลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการ ทำแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค

คนที่ 3 นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความตั้งใจและ สนใจในขณะพูด สนทนาและตอบคำถาม มีความเข้าใจค่อนข้างเร็วและบางครั้งช่วยกระตุ้นให้เพื่อน พูดตาม มีความกระตือรือร้นในการเรียน จากการสังเกตการมาเรียนทุกครั้ง นักเรียนทำคะแนนก่อน เรียนได้ 2 คะแนน ส่วนคะแนนหลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้ 16 คะแนน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค

คนที่ 4 นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับปานกลาง ครูต้องคอยกระตุ้น เตือนในขณะพูด และนักเรียนยังขาดความเชื่อมั่นในตัวเองในขณะพูด ครูต้องคอยให้กำลังใจโดยการ ชมเชยและคอยชี้แนะในขณะพูด นักเรียนมีความตั้งใจเรียน นักเรียนขาดเรียนเพียง 1 ครั้ง นักเรียนทำ

คะแนนก่อนเรียนได้ 0 คะแนน ส่วนคะแนนหลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้ 12 คะแนน ที่เป็นเช่นนี้
เนื่องมาจากนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค

คนที่ 5 นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความตั้งใจและ
สนใจในขณะพูด สนทนาและตอบคำถามได้ดี มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความเข้าใจค่อนข้าง
เร็วและช่วยกระตุ้นให้เพื่อนพูดตาม มีความตั้งใจเรียนมาก จากการสังเกตการมาเรียนทุกครั้ง นักเรียน
ทำคะแนนก่อนเรียนได้ 2 คะแนน ส่วนคะแนนหลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้ 18 คะแนน ที่เป็นเช่นนี้
เนื่องมาจากนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค

คนที่ 6 นักเรียนมีความสามารถพูดเป็นประโยคอยู่ในระดับดี นักเรียนสามารถสื่อสาร
ด้วยการพูดเป็นประโยคได้ดีด้วยตัวเอง คอยกระตุ้นเตือนตัวเองและเพื่อนๆ ที่ตอบคำถามครูเป็นคำศัพท์
สั้นๆ อยู่เสมอว่าจะต้องพูดเป็นประโยค นักเรียนมีความตั้งใจ มีความเข้าใจเร็ว จากการสังเกตการมา
เรียนทุกครั้ง นักเรียนทำคะแนนก่อนเรียนได้ 4 คะแนน ส่วนคะแนนหลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้
20 คะแนน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถ
พูดเป็นประโยค

2. ความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสูงขึ้น
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการสอน
เนื่องจากการจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้โดย
วิธีการที่นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านสื่อที่เป็นรูปธรรม คือ สื่อภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวได้ โดยอาศัยเทคนิค
การดึงจุดหมุนและจุดยึดจากเส้นเอ็นที่อยู่ข้างหลังภาพ เพื่อให้ภาพมีการเคลื่อนไหว ตามอริยาบถ
ต่างๆ เป็นภาพที่มีสีสันสวยงาม น่าสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการรับรู้ทางสายตา เกิดอารมณ์
ความรู้สึก จินตนาการ ความคิด และทำให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นประโยคที่สอดคล้อง
กับภาพได้ถูกต้อง ซึ่งการใช้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นสื่อให้เด็กได้ปฏิบัติจริงภายใต้การดูแลและ
แนะนำของครู ทำให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสกระทำอย่างทั่วถึงโดยการจัดกิจกรรมลักษณะนี้ จะเกิด
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเรื่องต่างๆ เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก 4 เรื่องเกี่ยวกับ อวัยวะ
บ้าน โรงเรียน สัตว์ ซึ่งนำเสนอด้วยสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่อง
เนื่องจากสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสามารถกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกพร้อมกันอย่างมี
ระบบ กล่าวคือในขณะที่ฟังครูหรือเพื่อนพูดต้องใช้สมองซีกซ้ายในการรับรู้ จินตนาการและการมองเห็น
ภาพโดยรวมจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาการทางภาษา โดยเฉพาะการฟังและการพูดอย่างมาก
(สมศักดิ์ สันธะระเวชญ์. 2541: 11 – 12) ดังนั้นสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวซึ่งเป็นสื่อที่เป็นรูปธรรมทำ
ให้นักเรียนเรียนรู้ง่ายขึ้น ถ่ายทอดความรู้ ความคิดระหว่างครูกับนักเรียนและช่วยสร้างความเข้าใจอย่าง
รวดเร็วในเรื่องราวที่จะสอน ซึ่งเป็นรากฐานให้เกิดความจำระยะยาว จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ความสามารถ

พูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวสูงขึ้น

3. ความสามารถเล่าเรื่องของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวอยู่ในระดับต้องแก้ไขปรับปรุง หลังการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นการส่งเสริมทักษะการพูดเพื่อการสื่อความหมายที่ตรงกันระหว่างครูกับนักเรียน เน้นการพูดเป็นประโยคที่มีความต่อเนื่อง และมีลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร และที่ไหน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจจะ คำมะสอน (2544: 51) พบว่า ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พูดเล่าเรื่องต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่อง ทั้งสองแบบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้น ซึ่งภาพจะเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ได้ ซึ่งการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า สื่อที่มีความจำเป็นมากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ สื่อประเภทใช้สายตา ดังนั้น สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว เป็นสื่อการเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียนที่มีประสิทธิภาพและได้ผลคุ้มค่า เพราะภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเป็นภาพการ์ตูนที่มีการเคลื่อนไหว อิริยาบถต่างๆ โดยอาศัยเทคนิคในการทำให้ตัวละครเคลื่อนไหว สามารถรู้และช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจเกิดความคิด จินตนาการและสามารถถ่ายทอดและเรียบเรียงความคิดเหล่านั้นออกมาเป็นคำพูดที่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวนั้น ส่งเสริมความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งส่งผลต่อการพูดเป็นประโยคที่ถูกต้องและสมบูรณ์ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นต่อไป

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มีข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

1. ในช่วงสัปดาห์แรกๆ ของการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว นักเรียนขาดทักษะในการพูดเป็นประโยค ควบคุมตัวเองในการรอคอยได้น้อย แต่เมื่อครูสร้างความคุ้นเคย และให้นักเรียนเลียนแบบการพูดที่ถูกต้อง นักเรียนเริ่มมีทักษะในการสื่อความหมายได้ดีขึ้น ในช่วงสัปดาห์ที่ 4

2. ถ้าต้องการให้นักเรียนมีพัฒนาการทุกๆ ด้านอย่างไร ควรจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงวัย การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว มาส่งเสริมด้านการพูดเป็นประโยคซึ่งนักเรียน จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการพูด การกระตุ้นให้พูดอยู่ตลอดเวลา จะเห็นได้ว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 3 นักเรียนบางคนเริ่มพูดเป็นประโยคด้วยตัวเอง หรือบางคนแม้จะพูดเรียงคำในประโยคสลับที่แต่ก็พูดออกมา แสดงว่านักเรียนมีความมั่นใจในการพูดมากขึ้น

3. ในช่วงสัปดาห์แรกๆ ของการจัดกิจกรรม นักเรียนจะเบื่อเมื่อต้องรอ เมื่อเพื่อนนักเรียนออกมาทำกิจกรรม คือ การดึงภาพการ์ตูนให้ภาพเคลื่อนไหว และให้เพื่อนๆ ตอบคำถาม ครูกระตุ้นโดยใช้คำถามและเป็นข้อตกลงในช่วงแรกๆ ว่า ถ้าเพื่อนออกมาดึงภาพการ์ตูน นักเรียนนั่งรอต้องดูว่าเพื่อนดึงภาพอะไรพร้อมกับตอบคำถาม ทำในลักษณะเดียวกันจนครบทุกคน ในการทำเช่นนี้ จะส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมในเรื่องผู้นำและผู้ตาม ซึ่งในช่วงท้ายของการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น

4. สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในเรื่องจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ จะเห็นได้ว่าในขณะที่ทำกิจกรรม นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สนใจที่จะเรียนรู้ในเรื่องราวที่ครูกำหนดให้

5. สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวพัฒนาความสามารถพูดเป็นประโยคและความสามารถเล่าเรื่อง นักเรียนได้ฝึกการพูดเล่าเรื่องเป็นประโยค โดยภาพการ์ตูนเป็นสื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด จินตนาการที่หลากหลาย พูดเล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างมีความหมายและใจความสมบูรณ์ ที่สอดคล้อง ใคร ทำอะไร ได้ตามศักยภาพของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน หรือการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการส่งเสริมความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครูควรสร้างกำลังใจให้นักเรียน ให้กล้าคิดกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ และควรสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนการทำการทดลอง

1.2 การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ครูควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพูดของนักเรียน โดยคำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของนักเรียน ไม่บังคับกดดันให้นักเรียนเกิดความเครียด ยกย่องชมเชยให้เกิดความมั่นใจ

1.3 ขณะจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการจูงใจให้นักเรียนพัฒนาตนเองและสนใจในขณะที่ได้ถูกพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องครูจัดบันทึกและอ่านให้นักเรียนฟังหลังจากจบกิจกรรม เพื่อเป็นการทบทวนการสรุปหลังการพูดของนักเรียนเป็นการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับให้นักเรียนได้ทราบข้อบกพร่องของตนเอง อันจะทำให้นักเรียนได้ปรับปรุงการพูดให้ดีขึ้นในการเรียนครั้งต่อไป

1.4 สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวที่นำมาเป็นสื่อในการสอนพูดเป็นประโยคและความสามารถเล่าเรื่อง ควรคำนึงถึงคุณภาพและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน เนื้อหาของภาพควรมีเนื้อหาใกล้ตัวเด็ก หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสัตว์ต่างๆ นักเรียนจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ และอย่างน้อยกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนนั้น นักเรียนได้ใช้ความคิด จินตนาการ เพื่อจะสื่อความหมายออกมาได้สอดคล้องกัน

1.5 การจัดกิจกรรมจากเนื้อหาสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ควรจัดกิจกรรมในลักษณะของการซ้ำ เช่น ทำกิจกรรมละ 2 วัน เมื่อผ่านไป 5 กิจกรรม (10 วัน) อาจจะเริ่มที่กิจกรรม 1 ใหม่ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ซ้ำ ย้ำ ซึ่งจะส่งผลต่อการเกิดความคงทนในการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคงทนทางการเรียนรู้ หลังจากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

2.2 ควรมีการศึกษากิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้อาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเพื่อวัดตัวแปรอื่นๆ เช่น การอ่าน การเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา เชื้อแสง. (2542). *ความชอบของนักเรียนอนุบาลต่อภาพการ์ตูนที่มีรูปร่างต่างกัน*.
ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2532). *การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2540 ข). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*
(3 – 6 ปี). กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- (2546) *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (3 – 5 ปี)*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาราชมนตรี
มหาวิทยาลัย.
- กิตติมา บรรยง. (2540). *การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเป็นคำและแปลความหมายของ
คำที่พูดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้เครื่องสอนพูดด้วยเทป
ประกอบการสอนกับการสอนวิธีปกติ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปนดักส์
- (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบรน เบส บุ๊คส์.
- เกศราภรณ์ รักดีวงศ์. (2553). *การเล่าเรื่อง*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2553, จาก
[http:// www.advisor.anamai.moph.go.th / conference / KM48 / Story Telling.doc](http://www.advisor.anamai.moph.go.th/conference/KM48/Story%20Telling.doc)
- เกยูร วงศ์ก่อม. (2548). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์.
- จรรยา ปรปักษ์ประลัย. (2548). *สวัสดีแอนิเมชั่น*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพ.
- จินตนา ไบกายูชี. (2534). *แนวการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กอ่าน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จุฑามาศ หันยอ. (2540). *การศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ฝึกทักษะการพูดโดยวิธีสอนพูดแบบสนทนา ร่วมกับเกม*
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุไรรัตน์ ธนทอง. (2548). *การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ จากการสอนเขียน เรื่อง โดยใช้สื่อ
ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เจียมจิต ถวิล. (2550). ชุดเผยแพร่ความรู้ ความผิดปกติของการสื่อความหมาย เรื่องหูตึงในเด็ก เล่ม 8. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). มิติที่ 3 ทางการศึกษา สานฝันสู่ความเป็นจริง. กรุงเทพฯ: บ.เอส. อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). ภาษากับการพัฒนาความคิด. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ณภัทรสร จรรย์บุญ. (2551). ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจอง ประกอบภาพ. ปรินญานิพนธ์ กศ. ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ตริงตรา แผลมสมุทร. (2537). การใช้นวัตกรรมหนังสือพัฒนาทักษะการ เขียนเชิง สร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา 2. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญา ใจดี. (2552). พลังของเรื่องเล่า. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2552, จาก [http:// www.whaf.or.th/content/251](http://www.whaf.or.th/content/251)
- นภเนตร ธรรมบวร. (2544). การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นงลักษณ์ งามขำ. (2551). ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนื่อน้อง สนับบุญ. (2541). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ เล่านิทาน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจะ คำมะสอน. (2544). ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ จัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์พูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจมาศ พระธานี. (2540). การสอนพูดเด็กหูตึง. ขอนแก่น: ภาควิชาโสต ศอ นาสิก และลา รังษี วิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประพจน์ อัครวิรุฬห์การ. (2540). *หนังสือและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

ปานใจ จารุณิช. (2548). *พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม*

คำคล้องจอง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เปลื้อง ณ นคร. (2540). *ภาษาวรรณนาวิวัฒน์ และวิบัติของภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

ผดุง อารยะวิญญู. (2539). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

แว่นแก้ว.

----- . (2542). *หลักการสอนพูด*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แว่นแก้ว.

พรจันทร์ จันทวิมล; และคนอื่นๆ. (2540). *การเขียนและการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและ*

เยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนดิลิฟ เพรส.

พรทิพย์ วินโกมินทร์. (2542). *นิทานละครและหุ่นสำหรับเด็ก*. ปทุมธานี: ฝ่ายเอกสารตำรา วิทยาลัย

ครูเพชรบุรีลงกรณ์.

พันทิพา จันท์จัญญ. (2537, กรกฎาคม – กันยายน). *สื่อการสอนภาพการ์ตูนกับเด็กประถมศึกษา*.

วารสารพัฒนาหลักสูตร. 73 (118): 40 – 43.

พรรณี ชูชัย เจนจิต. (2545). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มีส์ท์.

----- . (2548). *หลักการวัดและการประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ

เคอร์มีส์ท์.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย. (2538). *การใช้ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มาลียา ระวังวงศ์. (2542). *การศึกษาความสามารถและความเข้าใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ*

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนรเศรษฐ์) โดยใช้นวัตกรรมหนังสือ

กระดาศ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

----- . (2545). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542 ก). *กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แม็ค.

----- . (2542 ข). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แม็ค.

รจนา ทรรทรานนท์. (2537). *รวมบทความทางวิชาการเรื่องปัญหาทางการพูดและวิธีการแก้ไข*.

- กรุงเทพฯ: คลินิกโสตสัมผัสและการพูด ภาควิชาภาษาศาสตร์ โสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล .
- รังสรรค์ จันต๊ะ. (2541). *เอกสารประกอบการสอนวิชา ศท ๑๓๐ ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- รัฐจวน อินทรกำแหง. (2550). *การเขียนภาพ*. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2550, จาก [http:// www.culture.go.th / knowledge/boo /o4. thm](http://www.culture.go.th/knowledge/boo/o4.thm)
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- โรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (ม.ป.ป.). *ประมวลการสอนสำหรับนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ป.
- เจี๊ยงลักษณ์ มหาวินิจชัยมนตรี. (2517). *การใช้ภาพในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยในโรงเรียน* *ชนบทชั้นประถมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- . (2543). *เทคนิคการวัดการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วรรณ โสมประยูร. (2539). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณวิมล เณรทรัพย์. (2545). *การศึกษาความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับปฐมวัยจากการทดลองโดยวิธีการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองประกอบอาหาร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารี ถิระจิตร. (2537). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2541). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2542). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. สกนนคร: โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษาศรีศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วิวัฒน์ สุขทรัพย์. (2553). *ภาพ*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2553 , จาก [http:// regelearning, Payap.ac.th/docu/th402/2%20information/b3p2.thm](http://regelearning.Payap.ac.th/docu/th402/2%20information/b3p2.thm).
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). *การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อนแถมมี.
- ศรียา นิยมธรรม; และประภัศร นิยมธรรม. (2541). *พัฒนาการทางภาษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา

- การศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรียา นิยมธรรม. (2542). *การวัดผลประเมินผลทางการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2544). *ความบกพร่องทางการได้ยิน: ผลกระทบทางจิตวิทยาการศึกษาและสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- (2550). *ทัศนศิลป์เพื่อการศึกษาพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ศักดิ์ชัย เกียรติดิณาคินทร์. (2540). *การเขียนและจัดทำสื่อ หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- (2543). *การส่งเสริมและพัฒนาการรู้ไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- ศักดิ์ชัย บุญทองดี. (2548). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ความคงทนในการจำ และความพึงพอใจต่อการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 จากการใช้การ์ตูนเคลื่อนไหว 2 รูปแบบ*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2530). *รายงานผลการศึกษาคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สังคม ภูมิพันธุ์. (2553). *การเล่าเรื่อง*. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2553, จาก [http:// www.slideshare.net/sangkom/teaqching-4-presentation - 67k -](http://www.slideshare.net/sangkom/teaqching-4-presentation-67k)
- สันต์ธวัช ศรีคำแท้. (2545). *การ์ตูน:เสน่ห์ที่ดึงดูดใจทุกยุคสมัย*. กรุงเทพฯ: ธนวนการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สันธุระเวช. (2541). *ระบบการเตรียมความพร้อมทางสมอง*. วารสารวิชาการ. 1(3): 11 – 12.
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. (2542). *นิทานสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏราชบุรี.
- (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2550, จาก [http:// www.archs.bsru.ac.th / Pdf_files / b_mayjun 44. pdf](http://www.archs.bsru.ac.th/Pdf_files/b_mayjun_44.pdf)
- สมศรี ปาณะโตชะ. (2551). *ความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก สุวรรณมูล. (2542). *การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน เรื่องประชากรศึกษากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สมใจ บุญอุไรพิณ. (2530). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสำนวนไทยของนักเรียน*

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการใช้ภาพหนังกระดาษ กับปทานุกรม เป็นสื่อการสอน
โรงเรียน สาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- สมาพร สามเตี้ย. (2545). พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดย
การเล่นเกวทางภาษา. ปรญญานพนธ์ กศ.ม. (การศกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:
บฏทตวทยาฬ มหาวทยาฬศรณครนทรวรอม. ถ่ายเอกสาร.
- สรมา ภญญอนนตพงษ์. (2542). รายงานการวจยเรองความสัมนพณระหวางสัเงวลลอมทางบ้าน
กัความสามารถด้านสตปญญาของเด็กอาย 4-7 ป. กรุงเทพฯ: สาขาวชการศกษาปฐมวัย
คณะศกษาสาสตร มหาวทยาฬศรณครนทรวรอม.
- สุธน จตรพทกษกุล. (2540). การศกษาความสามารถในการพูดของเด็ทที่มีความบกพร่องทาง
การได้ยนระดับประถมศกษาปีที่ 1 ที่ฝกทักษะการพูดโดยวธสอนพูดแบบสนทนาร่วมกัเกม.
ปรญญานพนธ์ กศ.ม. (การศกษาพเศษ). กรุงเทพฯ: บฏทตวทยาฬ มหาวทยาฬ
ศรณครนทรวรอม. ถ่ายเอกสาร.
- สุภสสร วรคูปต์. (2543). ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานสำหรบนักเรยนชั้น
ประถมศกษาปีที่ 3. วิทยานพนธ์ กศ.ม. (การประถมศกษา). ชลบุรี: บฏทตวทยาฬ
มหาวทยาฬบุญพา. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี ศรวรธนะ. (2542). พัฒนาการทางภาษาของเด็ทปฐมวัยและวธการส่งเสริม. นครสวรค์:
เจ. กรู๊ป แอดเวอร์ไทซง / อินทนนท์การพมพ์.
- สมคด ชนแดง. (2540). ผลของการจัดกิจกรรมเล่าเรองทม่ต่อความสามารถทางภาษาของเด็ท
ปฐมวัย. ปรญญานพนธ์ กศ.ม. (การศกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บฏทตวทยาฬ
มหาวทยาฬศรณครนทรวรอม. ถ่ายเอกสาร.
- หรรษา นลวเชयर. (2535). ปฐมวัยศกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสตร.
- อัมพร อังศรพวง. (2542). คู่มือการสอนภาษาไทยสระสร้างสัองสร้างสรค์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานช.
- อารี เจयरจอน. (2551). การใช้การเล่าเรองเพิ่มความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ สลม. สารนพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ).
กรุงเทพฯ: บฏทตวทยาฬ มหาวทยาฬศรณครนทรวรอม. ถ่ายเอกสาร.
- อุบล เวียงสมุท. (2540). ความพรอมทางภาษาของเด็ทปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพูด
เล่าเรองประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่ภาษาถน และเด็ทปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสภารณการเล่าเรองประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง. ปรญญานพนธ์ กศ.ม.
(การศกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บฏทตวทยาฬ มหาวทยาฬศรณครนทรวรอม. ถ่ายเอกสาร.
- อุไรวรรณ ชอชชณะ. (2547). ผลการจัดกิจกรรมการเคลอนไหวประกอบการเล่าเรองทม่ผล

ต่อการพัฒนาการกล่อมเนื้อมัดใหญ่ของเด็กวัยเตาะแตะ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- Aiex ,Nola Kortner. (2006). *Storytelling by Children*. Retrieved March 12, 2006,
from [http:// www. Vtaide. Com / png 1 ERIC / S torytelling . htm](http://www.Vtaide.Com/png1ERIC/Storytelling.htm)
- Ellis , Gail; & Brewster, Jean. (1991). *The Storytelling Handbook : A guide for Primary teachers of English*. London: Penguin Group.
- Fisher, R. (1992). *Teaching children to think*. Great Britain: Simon and Schuster Education.
- Gilmore, Susan Elizabeth. (1997). The Relation of Oral Storytelling Ability to Certain Aspects of Language Comprehension in Third Grade Children Who are Achieving Normally. *Dissertation Abstracts International – B*. (CD – ROM). 58(7): 1998, January . Available : UMI ; Dissertation Abstracts (1999).
- Jerrold E. Kemp. (1989) *Planning, Producing, and Using Instructional Media*. (Book, Illustrated)
- Lavery, Clare. (1992). *Using Cartoon in Practical English Teaching*.
- Johnston , Callum Barnett. (1995). Interactive Storybook Software and Kindergarten Children : The Effect on Verbal Ability and Emergent Storybook Reading Behaviors. *Dissertation Abstracts International*. - A (CD – ROM). 56(11): 1996, May. Available: UMI ; Dissertation Abstracts (1999) .
- Kinder James. (1975). *Audio - Visual Materials and Techniques*. New York: Book company .
- Lartz; & Mason. (1988). *Consistent practice with retelling directs*. Chicago: Retrieved.
- Ling, Danail; & Ling H. Agnes. (1980). *Aural Habilitation* . The Alexander Graham Bell Association for The Deaf. Inc.
- Lavery, Clare. (1992). *Using Cartoon in Practical English Teaching*.
- Malkina, Natasha. (1995). January - March. *story telling in Early Language Teaching*. Russia Retrieved August 30 , 2006, from [www // exchang . stage.gov / forum / vois / voloo/ no, /P 38. Htm](http://www.exchange.stage.gov/forum/vois/voloo/no/P38.htm)
- Milton, Susan J., McTeer, Paul M.; & Corbet , J Janes. (1997). *Introduction to Statistics*.

New York: McGraw –Hill.

Pine, J. M.; Lieven, Elena V. M.; & Rowland, C. F. (1997). Single – Word Stage : Relations Between Maternal Speech Characteristics and Children is Vocabulary Composition and Usage. *Child Development*. 68(5): 807 – 819.

Phillips , Sarah. (2545). *กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก*. แปลโดย เตือนใจ เฉลิมกิจ.
กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

Robert , Hinich ; Michael Molenda; & Jame D. Russell. (1986). *Instructional Media And the New Technology of Instructional Second Edition*.
London: Collier Macmillan Publishers.

Romiszowski. (1999, August). *AulaNet and other Web-based Learning Environments: a comparative study in an International context*. Proceedings of the 1999 ABED International Conference, Rio de Janeiro.

Seidel, Debbie. (2002). *Enhancing The Kindergarten Language Experience Using Storytelling Props*. Retrieved April 22, 2007, from [http://www . fcps .edu / Deer Park ES / Teacher / 2001 – 2003 / storylling props . pdf](http://www.fcps.edu/DeerParkES/Teacher/2001-2003/storytelling_props.pdf)

Wittich, Water A.; & Schuller, Charies F. (1962). *Audi -Visual Materials : Their Nature & Use*. 3rd ed. New York: Harper & Brother Publishers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแผนจัดการเรียนรู้และคู่มือแบบทดสอบ แบบทดสอบ
ความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบเล่าเรื่อง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิตต์ อภินันท์รักต์
ข้าราชการบำนาญ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลทรัพย์ นาคณา
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานดา ไต้ะถม
หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิตต์ อภินันท์รักต์
ข้าราชการบำนาญ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานดา ไต้ะถม
หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. อาจารย์วรรณวิมล เณรทรัพย์
หัวหน้ากลุ่มงานเด็กพิการเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ภาคผนวก ข

- ตารางแสดงค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา IOC
- ตารางแสดงความเที่ยงตรงของสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
- ตารางแสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ
- ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

1. การวิเคราะห์ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC ของแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง

ตาราง 7 ผลการประเมินคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคโดยผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบ	ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชุดที่ 1 พูดเป็นประโยค	1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 8 ผลการประเมินคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง
โดยผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบ	ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชุดที่ 2 การเล่าเรื่อง	1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิตต์ อภินัยนุรักษ์

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลทรัพย์ นาคานาคา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานดา ไต้ะถม

คำชี้แจง หลักเกณฑ์การเลือกแบบทดสอบ

ชุดที่ 1 เลือกแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคที่มีคะแนนความคิดเห็นของ

ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นตรงกัน เท่ากับ 1 ได้จำนวน 10 ข้อ

ชุดที่ 2 เลือกแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่องที่มีคะแนนความคิดเห็นของ

ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นตรงกัน เท่ากับ 1 ได้จำนวน 5 ข้อ

หมายเหตุ เลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC เท่ากับ 1

ตาราง 9 แสดงการหาความเที่ยงตรงของสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

ภาพ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ดูทีวี	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
2. ฟังวิทยุ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ดมดอกไม้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. กินข้าว	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
5. หยิบดินสอ	+1	+1	-1	1	0.34	ปรับปรุง
6. เดินข้ามถนน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7. ทำกับข้าว	-1	+1	+1	3	0.34	ปรับปรุง
8. ใส่เสื้อ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9. เล่นรถ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
10. นอนหลับ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11. อาบน้ำ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12. เขียนหนังสือ	+1	+1	+1	1	1	ใช้ได้
13. อ่านหนังสือ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
14.เตะฟุตบอล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15. ว่ายน้ำ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16. วาดรูป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17. กวาดขยะ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18. ทิ้งขยะ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19. เก็บขยะ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20. นกกินหนอน	0	+1	+1	1	1	ใช้ได้
21. นกบิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ภาพ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
22. ลิงกินกล้วย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23. ลิงโหนกิ่งไม้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24. เสือนอนหลับ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25. เสือกินเนื้อ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26. สิงโตกระโดด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27. สิงโตกินเนื้อ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28. ช้างเดิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29. ช้างกินกล้วย	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ตาราง 10 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบความสามารถ
พูดเป็นประโยค

ข้อที่	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)	สรุปผล
1	0.76	0.30	ใช้ได้
2	0.70	0.46	ใช้ได้
3	0.71	0.56	ใช้ได้
4	0.66	0.50	ใช้ได้
5	0.71	0.56	ใช้ได้
6	0.53	0.46	ใช้ได้
7	0.70	0.46	ใช้ได้
8	0.66	0.32	ใช้ได้
9	0.71	0.56	ใช้ได้
10	0.73	0.37	ใช้ได้

หมายเหตุ ใช้ดัชนีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 และใช้ดัชนีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ .02 ขึ้นไป

ตาราง 11 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง

ข้อที่	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)	สรุปผล
1	0.73	0.29	ใช้ได้
	0.76	0.54	ใช้ได้
2	0.70	0.46	ใช้ได้
	0.76	0.54	ใช้ได้
3	0.56	0.46	ใช้ได้
	0.63	0.33	ใช้ได้
4	0.50	0.58	ใช้ได้
	0.76	0.54	ใช้ได้
5	0.63	0.37	ใช้ได้
	0.53	0.25	ใช้ได้

หมายเหตุ ใช้ดัชนีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 และใช้ดัชนีอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ .02 ขึ้นไป

ภาคผนวก ค

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
- คู่มือแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- ตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง
- แบบบันทึกคะแนนความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบบันทึกความสามารถเล่าเรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช ในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หัวข้อ (ตา , ดู) (หู , ฟัง) ครั้งที่ 1 เวลา 45 นาที

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
นักเรียนปฐมวัย ที่มีความ บกพร่อง ทางการได้ยิน ระดับอนุบาล 3 จำนวน 6 คน มี ระดับการได้ยิน หลังใส่ เครื่องช่วยฟังไม่ เกิน 89 เดซิเบล ความสามารถ ดังนี้	นักเรียน สามารถพูด และเล่าเรื่อง เป็นประโยค จากภาพที่เห็น ได้ถูกต้อง	- เด็กผู้ชาย ดู ทีวี - เด็กผู้หญิง ฟัง วิทยู	ขั้นนำ 1. ครูให้นักเรียนนั่งเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลม ครูนั่งเก้าอี้ตรงกลางระหว่าง ครึ่งวงกลมโดยหันหน้าเข้าหานักเรียน มีโต๊ะเล็กสำหรับวางสื่อ อยู่ด้าน ขวามือของครู 2. ครูตรวจเครื่องช่วยฟังและการได้ยินของนักเรียน โดยครูทดสอบการได้อิน เสียง 6 เสียง / อ / อุ // อี // อิม // ซ // ส / กับนักเรียน โดยให้ นักเรียนยืนหันหลังซึ่งห่างจากครู ประมาณ 1 ฟุต ครูเรียกชื่อด้านหลัง ของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้ยินเสียงให้ยกมือขึ้น เด็กผู้ชายตอบ “ ครับ” เด็กผู้หญิงตอบ “ ค่ะ “ ที่ละคนจนครบทุกคน 3. ครูและนักเรียนกล่าวคำทักทาย สวัสดีค่ะ , สวัสดีครับ ครูบอกนักเรียน ว่าวันนี้จะมาเล่นเกม ดึงป้ายทายภาพ โดยครูนำกระดาษที่มีหมายเลข 1 - 9 ปิดด้านบนภาพตาขนาดใหญ่ให้นักเรียนดู ครูบอกนักเรียนว่า ให้ นักเรียนออกมาที่ละคน เพื่อดึงแผ่นหมายเลขออกที่ละแผ่น และให้ นักเรียนทั้งหมดทายว่า เป็นภาพอะไร ถ้าทายไม่ถูกก็ให้คนต่อไปมาดึง			

ภูมิหลัง	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาจากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ									
1. ความสามารถอ่านริมฝีปากได้ 2. สามารถใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ได้ 3. สามารถพูดสนทนาได้ตอบเป็นคำและวลี 1 – 2 คำได้	1. นักเรียนสามารถบอกชื่ออวัยวะได้ถูกต้อง		แผ่นกระดาษทำจนกว่านักเรียนจะตอบได้ว่าเป็นภาพ อะไร <table><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr><tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr></table> ครูนับ 1 2 3 ให้นักเรียนทุกคนยกมือ นักเรียนคนไหนยกมือเร็วที่สุดให้ออกมาดึงแผ่นป้ายหนึ่งหมายเลข เมื่อนักเรียนดึงป้ายออกจะเห็นภาพที่อยู่ข้างใน แล้วให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพอะไร ถ้านักเรียนตอบไม่ถูกครูเปิดแผ่นป้ายแล้วบอกโดยให้นักเรียนอ่านริมฝีปากในขณะที่พูด (ถ้ามีนักเรียนตอบได้ถูกต้องก่อนที่เพื่อนจะดึงแผ่นหมายเลขครบทุกคน ครูจะเฉลย โดยการเปิดแผ่นกระดาษทั้งหมดแล้วให้นักเรียนพูดพร้อมกันและพูดทีละคน (ตา) ขั้นสอน 1. ครูชี้ภาพ “ ตา “ และถามนักเรียนว่า ใครมีตา ยกมือขึ้น ครูชี้ไปที่นักเรียนที่ยกมือพร้อมกับพูดว่า ----- มีตา (พูดชื่อเด็กที่ยกมือ) ครูพูดเป็นประโยคและให้นักเรียนพูดตามครูเป็นประโยคพร้อมกันและทีละคน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1. บัตรภาพ - ตา 2. บัตร หมายเลข 1 – 9 .ขนาด 4 X 4 “ จำนวน 9 แผ่น		
1	2	3													
4	5	6													
7	8	9													

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	2. นักเรียน สามารถบอก หน้าที่อวัยวะ (ตา) ได้ถูกต้อง 3. นักเรียน สามารถพูดเป็น ประโยค เกี่ยวกับภาพที่ เห็นได้ถูกต้อง		2. ครูถาม “ ตา มีไว้ทำอะไร “ นักเรียนตอบ “ ตา มีไว้ดู “ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพุดนำ โดยให้นักเรียนอ่านริมฝีปากในขณะที่ครูพุด แล้วให้นักเรียนพุดตาม ตา มีไว้ ดู ครูติดแถบประโยคและให้นักเรียนอ่านตามครู 3. ครูชูภาพ “เด็กผู้ชาย ดูทีวี “ ให้นักเรียนดูพร้อมกัน ครูถามนักเรียนว่า “ นักเรียนเห็นภาพอะไร “ ถ้านักเรียนไม่ตอบครูชี้ที่ภาพเด็กผู้ชายแล้วถามนักเรียนว่า “ ภาพอะไร “ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพุดนำให้นักเรียนอ่านริมฝีปากครูและให้นักเรียนพุดตาม “ เด็กผู้ชาย “ ครูติดภาพ “ เด็กผู้ชาย ” ภาพทีวีทำเช่นเดียวกัน 4. ครูบอกนักเรียนว่าครูจะสาธิตการตั้งภาพการ์ตูน “ เด็กผู้ชาย ดู ทีวี “ ให้เคลื่อนไหวให้นักเรียนดู โดยครูตั้งเส้นเอ็นข้างหลังภาพที่ยึดลูกศรจากตาเด็กให้เคลื่อนไปชี้ที่ทีวี ในขณะที่ครูตั้งเส้นเอ็นข้างหลังภาพ ลูกศรก็จะเคลื่อนไปชี้ที่ตาเด็กผู้ชายที่ดูทีวี เสร็จแล้วครูถามนักเรียนว่า “ ใคร “ ครูชี้ที่ภาพเด็กผู้ชาย และชี้ที่ลูกศรที่เคลื่อนไปชี้ที่ทีวีแล้วถามนักเรียนว่า “ ทำอะไร “ ถ้านักเรียนพุดไม่ได้ครูพุดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพุดตาม “ เด็กผู้ชาย ดู ทีวี “	3. แถบ ประโยค - ตา มีไว้ ดู 4. ภาพการ์ตูน - เด็กผู้ชาย ดู ทีวี		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	4. นักเรียนสามารถตอบคำถาม “ ใคร “ ทำอะไร “ ที่สอดคล้องกับภาพได้ถูกต้อง 5. นักเรียนสามารถเล่าเป็นประโยคเกี่ยวกับภาพที่เห็นได้ถูกต้อง		5. ครูพูดเป็นประโยค 2 – 3 ครั้ง สลับกับการดิงภาพ “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี “ เพื่อให้ นักเรียนฟัง ครูถามนักเรียนว่า “ เด็กผู้ชาย ทำอะไร “ นักเรียนตอบ “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี “ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพูดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 6. ครูให้นักเรียน 1 คน ดิงภาพให้เคลื่อนไหว ในขณะที่นักเรียนดิงเส้นเอ็นข้างหลังภาพ ให้ถามเพื่อนว่า “ ใคร “ (เด็กผู้ชาย) “ ทำอะไร “ (ดูทีวี) สลับให้นักเรียนออกมาดิงภาพและถามเพื่อนจนครบทุกคน ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูพูดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 7. ครูคิดแถบประโยค “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี “ โดยมีภาพประกอบ ให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 8. ครูนำภาพ “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี “ มาให้นักเรียนดูและสนทนากับนักเรียนโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร , เด็กนั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร (ให้เด็กตั้งชื่อเด็กในภาพ) และให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ “ ใคร ทำอะไร “ แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ ดู ทีวี) ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน	5. แถบประโยค - เด็กผู้ชาย ดูทีวี		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			9. ครูชูภาพ “ หู “ และถามนักเรียนว่า “ ภาพอะไร “ นักเรียนตอบ “ หู “ ครูถาม “ หู มีไว้ ทำอะไร “ นักเรียนตอบ “ หู มีไว้ ฟัง “ ครูพูดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพูดตาม 10. ครูบอกนักเรียนว่าครูจะสาธิตการดัดภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ฟังวิทยุ “ ให้เคลื่อนไหวให้นักเรียนดู โดยดัดเส้นเอ็นข้างหลังภาพให้ตัวโน้ตเคลื่อนไปที่หูในขณะที่ดัดภาพ “ เด็กผู้หญิง ฟัง วิทยุ “ ครูพูดเป็นประโยค 2 - 3 ครั้งให้นักเรียนฟัง สลับกับการดัดภาพ ครูถามนักเรียนว่า “ เด็กผู้หญิง ทำอะไร “ ครูดัดแถบประโยคบนกระดาน ถ้านักเรียนไม่ตอบ ครูพูดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพูดตาม “ เด็กผู้หญิง ฟัง วิทยุ “ 11. ครูให้นักเรียน 1 คน ออกมาดัดภาพให้เคลื่อนไหว ในขณะที่นักเรียนดัดเส้นเอ็นข้างหลังภาพ ให้ถามเพื่อนว่า “ ใคร “ (เด็กผู้หญิง) “ ทำอะไร “ (ฟังวิทยุ) สลับให้นักเรียนออกมามีดัดภาพและถามเพื่อนจนครบทุกคน ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพูดนำและให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามพร้อมกันและทีละคน 12. ครูนำภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ฟัง วิทยุ “ มาให้นักเรียนดูและสนทนากับนักเรียนโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร , เด็กนั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร และให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ	6. บัตรภาพ - หู 7. ภาพการ์ตูน - เด็กผู้หญิง ฟังวิทยุ		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			“ใคร ทำอะไร “ แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ พิง วิทย์) พร้อมกับดัดภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน 13. ครูนำภาพที่ 1 ซึ่งเป็นภาพเด็กผู้ชายดูทีวี มาให้นักเรียนดูและสนทนาโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร เด็กนั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน เป็นต้น และ ให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ “ใคร ทำอะไร “ แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ ดู ทีวี) พร้อมกับดัดภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานตามทีนักเรียนเล่าทุกคน แล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกัน 14. ครูนำภาพที่ 2 ซึ่งเป็นภาพที่เด็กผู้หญิงฟังวิทยุ มาให้นักเรียนดูและสนทนาโดยใช้วิธีการเดียวกับ ข้อ 13 15 . ครูนำภาพการ์ตูน ทั้ง 2 ภาพ มาเรียงตามลำดับแล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าจากภาพ เป็นประโยคสั้นๆ 1 – 2 ประโยค พร้อมกับดัดภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวทีละภาพตามลำดับ ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน	8. บัตรภาพ - เด็กผู้ชายดูทีวี		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			ขั้นสรุป ครูหยิบภาพ “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี “ “ เด็กผู้หญิง ฟังวิทยุ “ ที่ละภาพตามลำดับแล้วครูถามนักเรียนแต่ละคนว่า “ ใคร “ “ ทำอะไร “ โดยให้นักเรียนออกมาตั้งภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวด้วยตัวเองอีกครั้ง พร้อมกับให้เพื่อนๆช่วยกันพูดให้เพื่อนและครูฟัง ประเมินผล ครูให้นักเรียนดูภาพทั้ง 2 ภาพ แล้วบอกเกี่ยวกับภาพว่า “ นักเรียนเห็นอะไรในภาพ “ แล้วเล่าให้ครูและเพื่อนๆฟัง ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนที่เล่าลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคด้วยตัวเอง ครูให้นักเรียนนำแถบประโยคติดได้ภาพการ์ตูนให้ถูกต้องอีกครั้ง	9. บัตรภาพ - เด็กผู้หญิง ฟังวิทยุ	นักเรียน สามารถพูด และเล่าเรื่อง เป็นประโยค จากภาพที่ เห็นได้ ถูกต้อง 4 ใน 5 ครั้ง	

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว
โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช ในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
หัวข้อ (ตา , ดู) (หู , ฟัง) ครั้งที่ 2 เวลา 45 นาที

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	นักเรียน สามารถพูด และเล่าเรื่อง เป็นประโยค จากภาพที่เห็น ได้ถูกต้อง	- เด็กผู้ชาย ดู ทีวี - เด็กผู้หญิง ฟัง วิทย์	ขั้นนำ 1. ครูให้นักเรียนนั่งเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลม ครูนั่งเก้าอี้ตรงกลางระหว่าง ครึ่งวงกลมโดยหันหน้าเข้าหานักเรียน มีโต๊ะเล็กสำหรับวางสื่อ อยู่ด้าน ขวามือของครู 2. ครูตรวจเครื่องช่วยฟังและการได้ยินของนักเรียน โดยครูให้นักเรียนยื่น หันหลังซึ่งห่างจากครู ประมาณ 1 ฟุต ครูเรียกชื่อด้านหลังของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้ยินชื่อตนเองให้ยกมือขึ้น เด็กผู้ชายตอบ “ ครับ ” เด็กผู้หญิงตอบ “ คะ ” ทีละคนจนครบทุกคน 3. ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่อง ตา , หู ที่เรียนผ่านมาแล้ว ครูถามนักเรียนว่า “ เมื่อวานนี้เรียนเรื่องอะไรคะ ” นักเรียนตอบ “ ตา , หู ” ถ้านักเรียนตอบ ถูกครูชมเชย ครูหยิบภาพการ์ตูน “ เด็กผู้ชาย ดู ทีวี ” และ “ เด็กผู้หญิงฟัง วิทย์ ” ให้นักเรียนดูตามลำดับ ครูถามนักเรียนและติดแถบประโยค “ เด็กทำอะไร ” บนกระดาน นักเรียนตอบ “ เด็กผู้ชาย ดู ทีวี ” “ เด็กผู้หญิง ฟัง วิทย์ ” ครูให้นักเรียนพูดตามครูอีกครั้งหนึ่ง	1. บัตรภาพ - ตา , หู 2. แถบ ประโยค - เด็กทำอะไร - เด็กผู้ชาย ดู ทีวี		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	1. นักเรียน สามารถบอก ชื่อและหน้าที่ ของอวัยวะ (ตา , หู) และ ตอบคำถาม เป็นประโยค จากภาพที่เห็น ได้ถูกต้อง		4. ครูนำกล่องสีเหลี่ยมที่เจาะช่องข้างกล่อง 3 ช่อง เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 ซม. (ข้างในมีทิวกับวิทยุจำลอง) ครูให้นักเรียนดูสิ่งของที่อยู่ในกล่อง โดยเอาตาแนบกับช่องที่ครูเจาะไว้ 3 ช่อง โดยให้เด็กเลือกดูช่องใดก็ได้ ตามใจ ดูทีละคนจนครบทุกคน ครูถามนักเรียนว่า “ เห็น อะไร “ เมื่อ นักเรียนตอบครบทุกคนแล้ว ครูเปิดกล่องให้นักเรียนดูพร้อมกัน และให้นักเรียนพูดว่า “ ทิว “ “ วิทยุ “ และชมเชยนักเรียนที่ตอบถูก ขั้นสอน 1. ครูชูของจำลอง “ ทิว “ ครูถามนักเรียนว่า “ อะไร “ นักเรียนตอบ “ ทิว “ ครูถาม “ ทิว มีไว้ ทำอะไร “ นักเรียนตอบ “ มีไว้ ดู “ ครูถามดูอะไร (ดูการ์ตูน ดูข่าว ดูกีฬา) ให้นักเรียนดูภาพ “ เราใช้อะไรดู ทิว “ นักเรียนตอบ “ ตา “ ครูพูด “ ตา มีไว้ ดู ทิว “ ให้นักเรียนพูดตาม 2. ครูหยิบวิทยุจำลอง และถามนักเรียนว่า “ อะไร “ นักเรียนตอบ “ วิทยุ “ ครูถามนักเรียนว่า “ วิทยุ มีไว้ ทำอะไร “ นักเรียนตอบ “ มีไว้ ฟัง “ ครูถาม “ ฟังอะไร “ (ฟังเพลง) ครูให้นักเรียนดูภาพ “ เราใช้อะไร ฟังวิทยุ “ นักเรียนตอบ “ หู “ ครูพูด “ หู มีไว้ ฟังวิทยุ “ ให้นักเรียนพูดตาม	3. กล่อง สีเหลี่ยม 4. ทิว - วิทยุ จำลอง 5. ทิว จำลอง 6. วิทยุจำลอง		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			3. ครูชูภาพการ์ตูน “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี ” ให้นักเรียนดูพร้อมกัน ครูถามนักเรียนว่า “ นักเรียนเห็นภาพอะไร ” โดยครูให้นักเรียนตอบเป็นประโยคทีละคน ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูพุดนำเป็นประโยคให้นักเรียนฟัง 2 – 3 ครั้ง และให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 4. ครูให้นักเรียน 1 คน ดึงภาพการ์ตูน “ เด็กผู้ชาย ดูทีวี ” ให้เคลื่อนไหวและถามเพื่อนว่า “ ใคร “ “ ทำอะไร “ (ชื่อนักเรียน ดูทีวี) สลับให้นักเรียนออกมาดึงภาพให้เคลื่อนไหวและถามเพื่อนจนครบทุกคน 5. ครูนำภาพเด็กผู้ชายดูทีวี มาให้นักเรียนดูและสนทนาโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร , เด็กนั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร เป็นต้น ให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ ใคร ทำอะไร แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ ดู ทีวี) ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน 6. ครูบอกนักเรียนว่าครูจะนับ 1 2 3 ให้นักเรียนยกมือ นักเรียนคนใดยกมือเร็วที่สุดจะได้ออกมาดึงภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว “ เด็กผู้หญิงฟังวิทยุ “ โดยถามคำถามว่า “ ใคร ทำอะไร “ “ ____ ฟังวิทยุ “ ให้นักเรียนคิดประธานที่จะตอบในประโยคด้วยตัวเอง สลับให้นักเรียนออกมาถามเพื่อนจนครบทุกคน	7. ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว - เด็กผู้ชาย ดูทีวี - เด็กผู้หญิง ฟัง วิทยุ		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	2. นักเรียน สามารถคิด ตอบคำถาม จากภาพที่เห็น ด้วยตัวเองได้ ถูกต้อง 3. นักเรียน สามารถเล่า เรื่องจากภาพ เป็นประโยค สั้นๆได้ ถูกต้อง 1 – 2 ประโยค		7. ครูนำภาพเด็กผู้หญิงฟังวิทยุ มาให้นักเรียนดูและสนทนาโดยใช้ คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร , เด็ก นั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร เป็นต้น ให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธาน ของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ (ใคร ทำอะไร) แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ ฟัง วิทยุ) ครูเขียนคำตอบของ นักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อม กันและทีละคน 8. ครูนำภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวทั้ง 2 ภาพ มาเรียงตามลำดับแล้วให้ นักเรียนช่วยกันเล่าจากภาพ เป็นประโยคสั้นๆ 1 – 2 ประโยค พร้อมกับ ดูภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบน กระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน	8. บัตรภาพ - เด็กผู้ชาย ดูทีวี - เด็กผู้หญิง ฟัง วิทยุ		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนดูภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว “ เด็กผู้ชายดูทีวี “ “ เด็กผู้หญิงฟังวิทยุ “ ทีละภาพตามลำดับแล้วครูถามนักเรียนแต่ละคนว่า “ ใครทำอะไร “ โดยให้นักเรียนออกมาตั้งภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวด้วยตัวเองอีกครั้งพร้อมกับให้เพื่อนๆช่วยกันพูดให้เพื่อนและครูฟัง 2. ครูให้นักเรียนดูภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวในข้อ 1 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเด็กที่อยู่ในภาพว่าชื่ออะไร และทำอะไร ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน ขั้นประเมินผล 1. ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพเป็นประโยคสั้นๆ คนละ 1 – 2 ประโยคโดยครูหยิบบัตรภาพและให้นักเรียนเล่าให้ตรงกับภาพพร้อมทั้งตั้งภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวให้ตรงกับที่เล่า จนครบทุกคน 2. ครูให้นักเรียนนำแถบประโยคติดใต้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวให้ถูกต้องและให้นักเรียนพูดเป็นประโยคพร้อมกันอีกครั้ง		นักเรียนสามารถพูดและเล่าเรื่องเป็นประโยคจากภาพที่เห็นได้ถูกต้อง 4 ใน 5 ครั้ง	

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช ในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี

หัวข้อ (จมูก , ดม ดอกไม้) (ปาก , กิน ข้าว) ครั้งที่ 3 เวลา 45 นาที

ภูมิหลัง	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาจากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
นักเรียนสามารถพูดและเล่าเรื่องเป็นประโยคจากภาพที่เห็นได้ถูกต้อง	เด็กผู้หญิง ดมดอกไม้ เด็กผู้หญิง กิน ข้าว	ขั้นนำ 1. ครูให้นักเรียนนั่งเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลม ครูนั่งเก้าอี้ตรงกลางระหว่างครึ่งวงกลมโดยหันหน้าเข้าหานักเรียน มีโต๊ะเล็กสำหรับวางสื่อ อยู่ด้านขวามือของครู 2. ครูตรวจเครื่องช่วยฟังและการได้ยินของนักเรียน โดยครูให้นักเรียนยื่นหันหลังซึ่งห่างจากครู ประมาณ 1 ฟุต ครูเรียกชื่อด้านหลังของนักเรียนเมื่อนักเรียนได้ยินชื่อตนเองให้ยกมือขึ้น เด็กผู้ชายตอบ “ ครับ “ เด็กผู้หญิงตอบ “ ค่ะ “ ทีละคนจนครบทุกคน 3. ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่อง หู , ตา ที่เรียนผ่านมาแล้ว โดยครูถามและให้นักเรียนตอบ “ ใคร “ “ ทำอะไร “ โดยครูดึงภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวให้นักเรียนทีละภาพตามลำดับ ครูติดแถบประโยคให้นักเรียนอ่านทบทวน ครูนำดอกไม้ (ดอกกุหลาบ) ใส่ในถุงผ้าแล้วให้นักเรียนปิดตาและดมทีละคน ครูถามนักเรียนว่า “ อะไร “ “ มีกลิ่นไหม “ ถ้านักเรียนตอบถูกครูชมเชย ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพูดนำเป็นประโยค และให้นักเรียนพูดตาม	1. แถบประโยค - เด็กผู้หญิงดมดอกไม้ - เด็กผู้หญิงกินข้าว 2. ภาพการ์ตูน - เด็กผู้หญิงดม ดอกไม้ - เด็กผู้หญิงกินข้าว 3. ถุงผ้า 4.ดอกกุหลาบ			

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	1. นักเรียน สามารถบอก ชื่อและหน้าที่ ของอวัยวะ (จมูก , ปาก) และตอบ คำถาม เป็น ประโยคจาก ภาพที่เห็นได้ ถูกต้อง		ขั้นสอน 1. ครูชี้ที่จมูกของครูแล้วถามนักเรียนว่า “ ครู ชี้ อะไร “ (จมูก) นี่คื อะไร ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูให้พูดตามพร้อมกันและทีละคน ใครมีจมูก ให้ยกมือขึ้นครูถามนักเรียนว่า “ (ชื่อนักเรียน มี อะไร “ ให้นักเรียนตอบ เป็นประโยค “ (ชื่อนักเรียน มี จมูก) “ ครูถาม “ <u>จมูก</u> มี ไว้ ทำอะไร “ นักเรียนตอบ “ หายใจ ,ดม “ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพุดนำและให้ นักเรียนพุดตามครูและทีละคน “ จมูก มี ไว้ ดม “ ครูถามนักเรียนว่า “ นักเรียน ดม อะไร “ นักเรียนตอบ “ ดม ดอกไม้ “ ครูถาม “ ใคร ดม ดอกกุหลาบ “ ยกมือขึ้น ครูพุดว่า “ ครู ดม ดอกกุหลาบ “ <u>ชื่อ</u> <u>นักเรียน</u> ดม อะไร นักเรียนตอบ “ <u>ชื่อนักเรียน</u> ดม ดอกกุหลาบ “ ถ้า นักเรียนตอบไม่ได้ครูพุดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพุดตามพร้อมครู และทีละคนทำเช่นเดียวกันจนครบทุกคน 2. ครูชูภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ “ ครูถามนักเรียนว่า “ นักเรียนเห็นภาพอะไร “ นักเรียนตอบ “ ผู้หญิง “ “ ดอกไม้ “ ครูชี้ภาพ ผู้หญิงและดอกไม้ตามลำดับทีละภาพ ครูให้นักเรียนพุดคำศัพท์ให้ตรงกับ ภาพที่ครูชี้ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูบอกและให้นักเรียนพุดตามทำ เช่นเดียวกันจนครบทุกคน 3. ครูบอกนักเรียนว่าครูจะสาธิตการตั้งภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ “	5. บัตรภาพ - จมูก - เด็ก ดม ดอกไม้		
				6. ภาพการ์ตูน		
				- เด็กผู้หญิง ดมดอกไม้		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	2. นักเรียน สามารถตอบ คำถามจาก ภาพที่เห็นด้วย ตัวเองได้ ถูกต้อง		พร้อมกับครู และให้ดูภาพด้วยตัวเอง พร้อมกับถามเพื่อนว่า “ใคร” (เด็กผู้หญิง) “ทำอะไร” (ดมดอกไม้) สลับกับการดูภาพการ์ตูนให้ เคลื่อนไหว 4 . ครูติดแถบประโยค “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” บนกระดานให้นักเรียน พูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 5 . ครูนำภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” มาให้นักเรียนดูและ สนทนาโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็ก ทำอะไร , เด็กนั่งหรือนอน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร เป็นต้น ให้นักเรียนคิดคำ ที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ “ใคร ทำอะไร ” แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ ดม ดอกไม้) พร้อมกับดูภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคน ลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน 6 . ครูชูภาพ “ ปาก ” ครูถามนักเรียนว่า “ ปาก อยู่ที่ไหน ” ให้ นักเรียนตอบ “ ปาก อยู่ที่นี่ ” มือชี้ที่ปาก จนครบทุกคน ครูถาม “ ปาก มี ไว้ทำอะไร ” (ปาก มี ไว้ กินข้าว) นักเรียนตอบ “ ปาก มี ไว้ กิน ข้าว ” ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูพุดนำและให้นักเรียนพูดตาม	7. แถบ ประโยค - เด็กผู้หญิง ดมดอกไม้ 8. ภาพการ์ตูน เคลื่อนไหว - เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ 9 . บัตรภาพ - ปาก		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	3. นักเรียน สามารถเล่า เรื่องที่ สอดคล้องกับ ภาพ เป็น ประโยคสั้นๆที่ ครอบคลุมว่า“ ใคร ” “ ทำอะไร ” ได้ถูกต้อง 1 – 2 ประโยค		7 . ครูบอกนักเรียนว่าครูจะสาธิตการตั้งภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง กินข้าว” ให้ภาพเคลื่อนไหวให้นักเรียนดู โดยครูตั้งเส้นเอ็นที่อยู่ข้างหลังภาพจากบนลงล่าง มือของเด็กที่จับช้อนในภาพตักข้าว และพูดเป็นประโยคให้นักเรียนฟัง 2 – 3 ครั้ง แล้ว ถามนักเรียนว่า “ ใคร ” ครูชี้ที่ภาพเด็กผู้หญิง “ ทำอะไร ” ครูชี้ที่มือเด็กที่ตักข้าว ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูพูดนำเป็นประโยคให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 8 . ครูนำภาพ “ เด็กผู้หญิง กินข้าว” ให้นักเรียนดูและสนทนาโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร , เด็กนั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร เป็นต้น ให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ “ ใคร ทำอะไร ” แล้วให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพ (____ กินข้าว) ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน 10. ครูนำภาพการ์ตูนทั้ง 2 ภาพให้นักเรียนดู ครูสนทนากับเด็กโดยใช้ประโยคคำถามที่เรียนไปแล้วมาถาม “ นักเรียนเห็นอะไรในภาพ ” เด็กทำอะไร ” ให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเด็กที่อยู่ในภาพ ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าเกี่ยวกับภาพจนครบทุกคน ถ้านักเรียนเล่าไม่ได้ครูพูดนำและให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกันอีกครั้ง	10 . แถบ ประโยค - เด็กผู้หญิง ดมดอกไม้ - เด็กผู้หญิง กินข้าว		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนแข่งเรียงประโยคจากบัตรคำ ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่มๆละ 3 คน ให้นักเรียน 1 คนในแต่ละกลุ่ม ออกมาดูบัตรภาพจากครู แล้วไปเรียงประโยคให้ถูกต้อง เมื่อครูเฉลยภาพจะรู้ว่า กลุ่มใด เรียงถูก เรียงผิด กลุ่มที่ เรียงเร็วและถูกต้องจะได้เป็นผู้มาตั้งชื่อเด็กที่อยู่ในภาพ การ์ตูน ชื่ออะไร และทำอะไร ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพพร้อมกับตั้ง ภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวให้เพื่อนและครูฟัง ขั้นประเมินผล 1. ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับภาพเป็นประโยคสั้นๆ คนละ 1 – 2 ประโยคโดย ครูหยิบบัตรภาพและให้นักเรียนเล่าให้ตรงกับภาพพร้อมทั้งตั้งภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหวให้ตรงกับที่เล่า จนครบทุกคน 2. ครูให้นักเรียนนำแถบประโยคติดได้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวให้ถูกต้อง และให้นักเรียนพูดเป็นประโยคพร้อมกันอีกครั้ง	11. แถบ ประโยค - เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ - เด็กผู้หญิง กินข้าว	นักเรียน สามารถพูด และเล่าเรื่อง เป็นประโยค จากภาพที่ เห็นได้ ถูกต้อง 4 ใน 5 ครั้ง	

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช ในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หัวข้อ (จมูก , ดม ดอกไม้) (ปาก , กิน ข้าว) ครั้งที่ 4 เวลา 45 นาที

ภูมิหลัง	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาจากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	นักเรียนสามารถพูดและเล่าเรื่องเป็นประโยคจากภาพที่เห็นได้ถูกต้อง	เด็กผู้หญิง ดมดอกไม้ เด็กผู้หญิงกิน ข้าว	ชั้นนำ 1. ครูให้นักเรียนนั่งเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลม ครูนั่งเก้าอี้ตรงกลางระหว่างครึ่งวงกลมโดยหันหน้าเข้าหานักเรียน มีโต๊ะเล็กสำหรับวางสื่อ อยู่ด้านขวามือของครู 2. ครูตรวจเครื่องช่วยฟังและการได้ยินของนักเรียน โดยครูให้นักเรียนยื่นหัน ครูเรียกชื่อด้านหลังของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้ยินชื่อตนเองให้ยกมือขึ้น เด็กผู้ชายตอบ “ ครับ ” เด็กผู้หญิงตอบ “ ค่ะ ” ทีละคนจนครบทุกคน 3. ครูและนักเรียนกล่าวคำทักทาย สวัสดีค่ะ , สวัสดีครับ ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้วเมื่อวานนี้ โดยครูนำภาพการ์ตูนที่นักเรียนเรียนผ่านมาแล้ว มาให้นักเรียน เลือกเล่น / ดึง ตามใจแล้วพูดเกี่ยวกับภาพที่ตนเองเลือกให้ครูและเพื่อนฟัง	1. ภาพการ์ตูน - เด็กผู้ชายดู ทีวี - เด็กผู้หญิงฟังวิทยุ - ภาพเด็ก ดมดอกไม้ - ภาพเด็กกินข้าว		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	1. นักเรียน สามารถบอก ชื่อและหน้าที่ ของอวัยวะ (จมูก , ปาก) และตอบ คำถาม เป็น ประโยคจาก ภาพที่เห็นได้ ถูกต้อง		ขั้นสอน 1. ครูชูภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ และ เด็กผู้หญิง กินข้าว ” ให้นักเรียนดูพร้อมกันทีละภาพและให้นักเรียนตั้งภาพการ์ตูนให้ เคลื่อนไหวร่วมด้วย ครูถามนักเรียนว่า “ นักเรียนเห็นภาพอะไร ” ให้ นักเรียนทั้งหมดช่วยกันตอบ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูบอกและให้นักเรียน พูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 2. ครูบอกนักเรียนว่าครูจะสาธิตการตั้งภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” ให้ภาพเคลื่อนไหวโดยครูดึงเส้นเอ็นข้างหลังภาพให้เคลื่อนจาก บนลงล่างมือเด็กที่ถือจะเคลื่อนไหวใน และถามนักเรียนว่า “ ใคร ” ซี่ที่ เด็กผู้หญิง “ ทำอะไร ” ซี่ที่มือเด็กที่ถือดอกไม้ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครู พูดนำเป็นประโยคและให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน 3. ครูให้นักเรียน 1 คน ออกมาตั้งภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” และ “ เด็กผู้หญิง กินข้าว ” ทีละ 1 คน โดยครูจะคว่ำบัตรภาพการ์ตูนแล้ว ให้นักเรียนเลือกตั้งภาพการ์ตูน และถามเพื่อนว่า “ ใคร ” (เด็กผู้หญิง) “ ทำอะไร ” (ดม ดอกไม้) (กินข้าว) ทีละภาพตามลำดับ ถ้านักเรียน ตอบไม่ได้ ครูบอกและให้นักเรียนพูดตามครูพร้อมกันและทีละคน สลับให้ นักเรียนออกตั้งภาพการ์ตูนทำเช่นเดียวกันนี้จนครบทุกคน	2. บัตรภาพ - เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ - เด็กผู้หญิง กิน ข้าว		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
	2. นักเรียนสามารถตอบคำถาม “ ใคร ” “ ทำอะไร ” ที่สอดคล้องกับภาพได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่สอดคล้องกับภาพ เป็นประโยคสั้นๆที่ครอบคลุมว่า “ ใคร ” “ ทำอะไร ” ได้ถูกต้อง 1 – 2 ประโยค		4. ครูติดแถบประโยค “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” และ “ เด็กผู้หญิง กิน ข้าว ” ที่ละประโยค ให้นักเรียนออกมาทีละคน เลือกภาพการ์ตูนให้ตรงกับแถบประโยค ถ้าเลือกถูกให้ดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว ถ้าตอบไม่ถูกครูพุดนำเป็นประโยค ให้นักเรียนพุดตามครูพร้อมกัน ทำเช่นเดียวกันนี้จนครบทุกคน 5. ครูนำภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” และ “ เด็กผู้หญิง กินข้าว ” มาให้นักเรียนดูและสนทนาโดยใช้คำถามที่เรียนมาแล้ว เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพ , เด็กทำอะไร , เด็กนั่งหรือยืน , มีเด็กกี่คน ชื่ออะไร เป็นต้น ให้นักเรียนคิดคำที่เป็นประธานของประโยคเองที่สื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ “ ใคร ทำอะไร ” แล้วให้นักเรียนพุดเกี่ยวกับภาพ (____ ดม ดอกไม้) (____ กิน ข้าว) พร้อมกับดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูพุดนำและให้นักเรียนพุดตามครูพร้อมกัน ทำเช่นเดียวกันนี้จนครบทุกคน ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนดูภาพการ์ตูน “ เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ ” “ เด็กผู้หญิง กินข้าว ” ทีละภาพตามลำดับแล้วครูถามนักเรียนแต่ละคนว่า “ ใคร ” “ ทำอะไร ” โดยครูนับ 1 2 3 ให้นักเรียนยกมือ นักเรียนคนใดยกมือเร็วที่สุดจะได้ออกมาดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว และถามเพื่อนๆเกี่ยวกับภาพการ์ตูน	3. แถบประโยค - เด็กผู้หญิง ดม ดอกไม้ - เด็กผู้หญิง กิน ข้าว 4. แถบประโยค - เด็กผู้หญิง ดมดอกไม้ - เด็กผู้หญิง กินข้าว		

ภูมิหลัง	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา จากภาพ	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล	หมายเหตุ
			ขั้นประเมินผล 1. ครูให้นักเรียนดูภาพการ์ตูนทั้ง 2 ภาพแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเด็กที่อยู่ในภาพว่าชื่ออะไร และทำอะไร พร้อมกับดึงภาพการ์ตูนให้เคลื่อนไหว ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนที่เล่าลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนพูดเป็นประโยคตามครูพร้อมกันและทีละคน 2. ครูให้นักเรียนนำแถบประโยคติดใต้ภาพการ์ตูนให้ถูกต้องและให้นักเรียนพูดเป็นประโยคพร้อมกันอีกครั้ง		นักเรียน สามารถพูด และเล่าเรื่อง เป็นประโยค จากภาพที่ เห็นได้ ถูกต้อง 4 ใน 5 ครั้ง	

คู่มือ แบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้ใช้เพื่อทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคของนักเรียนปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

2. แบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

2.1 ชุดที่ 1 มีแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ

2.2 ชุดที่ 2 มีแบบทดสอบ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 1 แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ

2. เวลาในการทดสอบ ข้อละ 3 นาที

3. เกณฑ์การให้คะแนน

- พูดเป็นประโยค(ภาคประธานและภาคแสดง) โดยสัมพันธ์กับรูปภาพได้ 2 คะแนน
- ไม่พูดหรือพูดไม่เป็นประโยคที่ถูกต้อง ได้ 0 คะแนน
- ถ้าเด็กพูดเป็นประโยคนอกเหนือจากคำตอบที่เฉลยไว้แต่พูดเป็นประโยคที่สมบูรณ์

สอดคล้องกับภาพ ได้ 2 คะแนน

4. คำสั่ง ให้เด็กดูภาพที่ละภาพและพูดให้ตรงกับพฤติกรรมในรูปภาพ

หมายเหตุ ถ้าเด็กไม่พูด ครูใช้คำถามกระตุ้นเตือนประโยคคำถาม “ ใคร “ “ ทำอะไร “ ให้นักเรียนคิดแล้วรอให้เด็กตอบสักครู่ เมื่อไม่ตอบ จึงทำแบบทดสอบข้อต่อไป

ชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถเล่าเรื่อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ

2. เวลาในการทดสอบ ข้อละ 3 นาที

3. เกณฑ์การให้คะแนน

- เล่าเรื่องต่อเนื่องได้เป็นประโยคสอดคล้องกับภาพ (ใคร ทำอะไร) ได้อย่างสมบูรณ์

ถูกต้องได้ ประโยคละ 2 คะแนน ไม่พูดหรือพูดไม่เป็นประโยคที่สอดคล้องกับภาพ ได้ 0 คะแนน

4. คำสั่ง ให้เด็กดูภาพครั้งละ 1 ภาพ แล้วเล่าเรื่องเป็นประโยคที่สอดคล้องกับภาพ

3. ขั้นตอนการทดสอบ

3.1 ครูชูภาพแบบทดสอบ ชุดที่ 1 แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค ที่ละภาพแล้วถามนักเรียนว่า “ ชื่อนักเรียน เห็น ภาพอะไรคะ ” ถ้านักเรียนไม่พูด ครูใช้คำถามกระตุ้นเตือนด้วยประโยคคำถาม “ ใคร “ “ ทำอะไร “ ให้นักเรียนคิดแล้วรอให้นักเรียนตอบสักครู เมื่อนักเรียนไม่ตอบ จึงทำแบบทดสอบข้อต่อไป

3.2 ครูชูภาพแบบทดสอบชุดที่ 2 แบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง แล้วบอกนักเรียนว่า “ นักเรียนเล่าเรื่องเป็นประโยคตามภาพที่เห็นนะคะ ” ถ้านักเรียนไม่พูด ครูใช้คำถามกระตุ้นเตือนด้วยประโยคคำถาม “ ชื่อนักเรียน เห็นภาพอะไร “ “ ---- ทำอะไร “ ให้นักเรียนคิดแล้วรอให้นักเรียนตอบสักครู เมื่อนักเรียนไม่ตอบ จึงทำแบบทดสอบข้อต่อไป

4. การประเมินความสามารถพูดเป็นประโยค และ ความสามารถเล่าเรื่อง

ผู้ประเมินความสามารถพูดเป็นประโยคและ ความสามารถเล่าเรื่อง มีจำนวน 3 คน ได้แก่ ครูฝึกพูด ครูประจำชั้น และ ผู้วิจัยให้คะแนนลงในแบบบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนจะได้คะแนนเมื่อความคิดเห็นของผู้ประเมินตรงกันอย่างน้อย 2 ใน 3 คน ถือว่าข้อสอบนั้น ได้คะแนน 2 คะแนน

วิธีดำเนินการทดสอบ

1. จัดสถานที่สอบ โต๊ะ เก้าอี้ ให้เหมาะสมกับผู้รับการทดสอบ
2. การเตรียมอุปกรณ์ในการสอบ มีดังนี้
 - 2.1 คู่มือแบบทดสอบและแบบบันทึกคะแนน อย่างละ 1 ฉบับ
 - 2.2 นาฬิกาที่ใช้จับเวลา 1 เรือนที่เที่ยงตรง
3. จัดบรรยากาศในการทดสอบให้มีความเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้รับการทดสอบไม่กังวล มีความมั่นใจ ร่วมมือทำแบบทดสอบเป็นอย่างดี
4. ผู้ประเมินแต่ละคน เขียนชื่อผู้ประเมิน และชื่อเด็กลงในแบบบันทึกคะแนนความสามารถพูดเป็นประโยค
5. ก่อนทำการทดสอบจัดให้ผู้รับการทดสอบดื่มน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย
6. ดำเนินการทดสอบเป็นรายบุคคล โดยเริ่มทำการทดสอบโดยแบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยคและแบบทดสอบการเล่าเรื่องตามลำดับ ทีละคนจนครบทุกคน

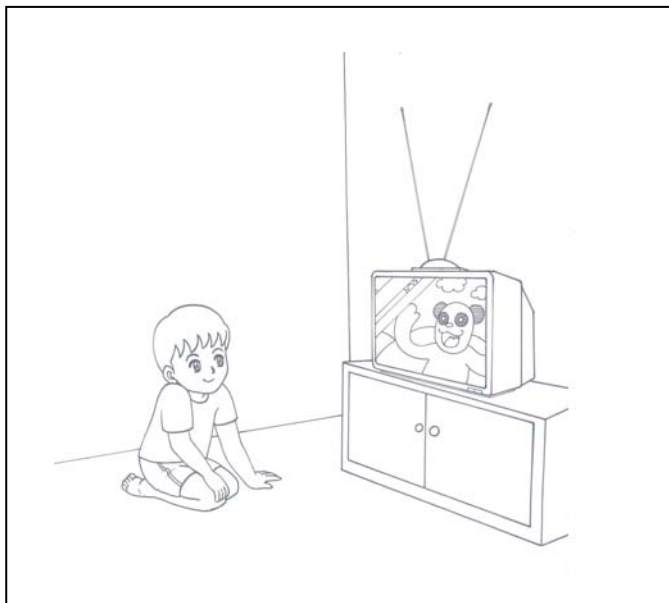
ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค

แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค ของนักเรียนปฐมวัยที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน จากการ
จัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

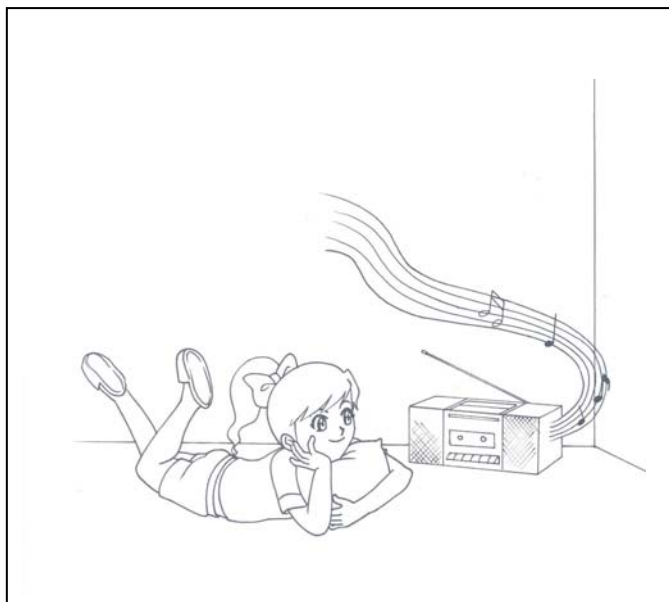
ชุดที่ 1

แบบทดสอบวัดความสามารถพูดเป็นประโยค ข้อละ 1 ภาพ

1.

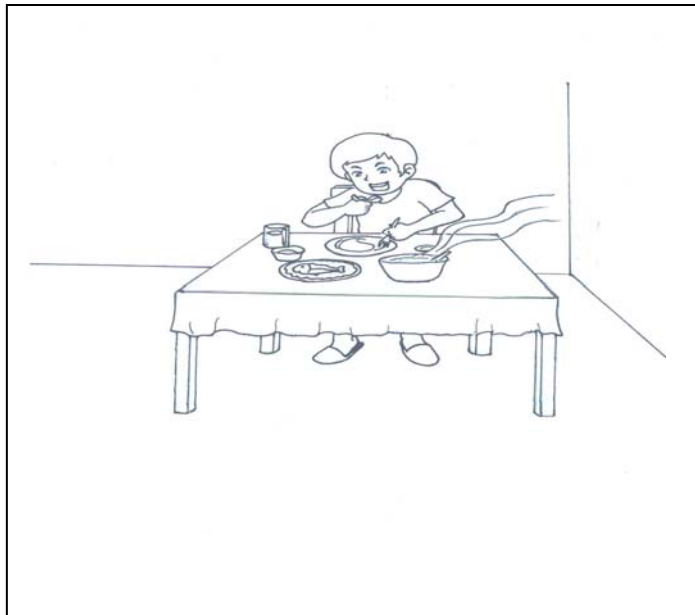
2.

3.

4.

5.

6.

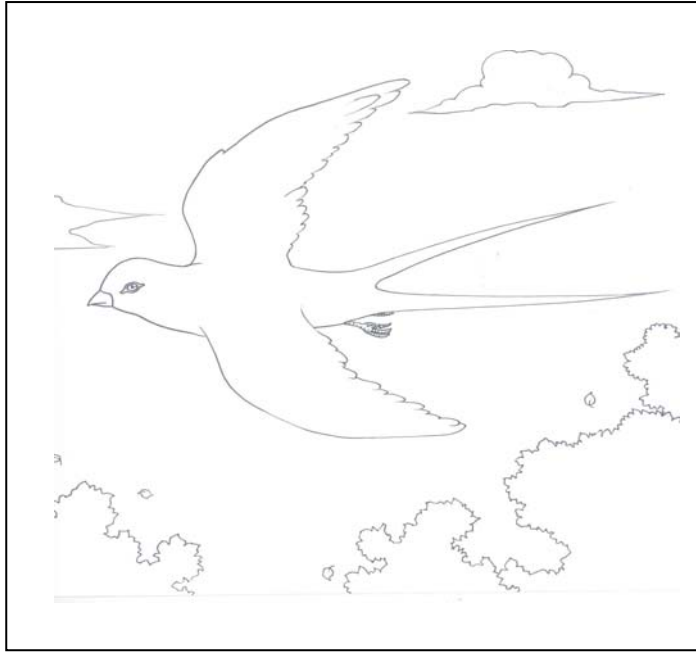
7.

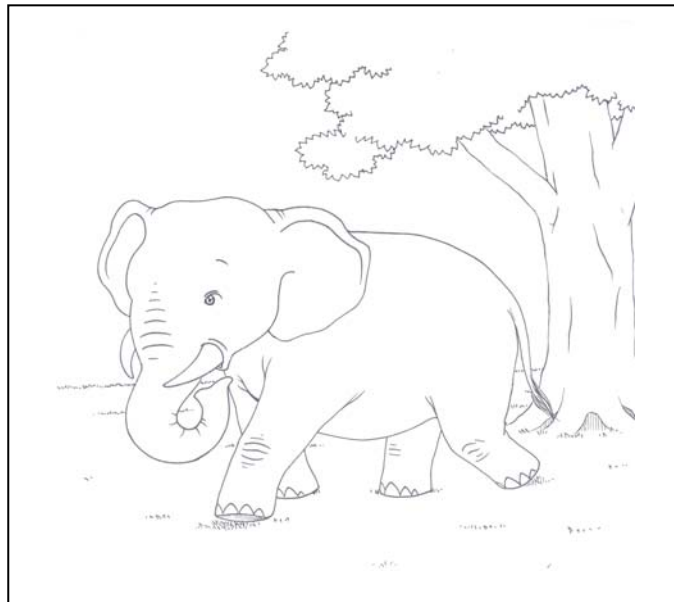
8.

9.

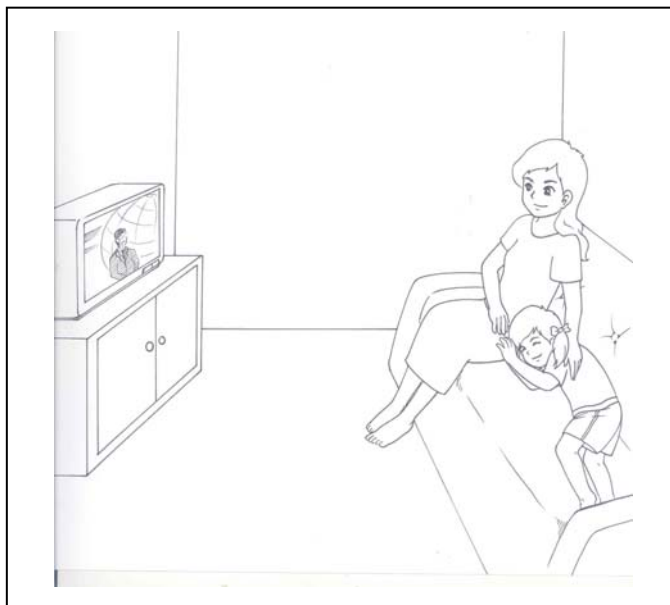
10.

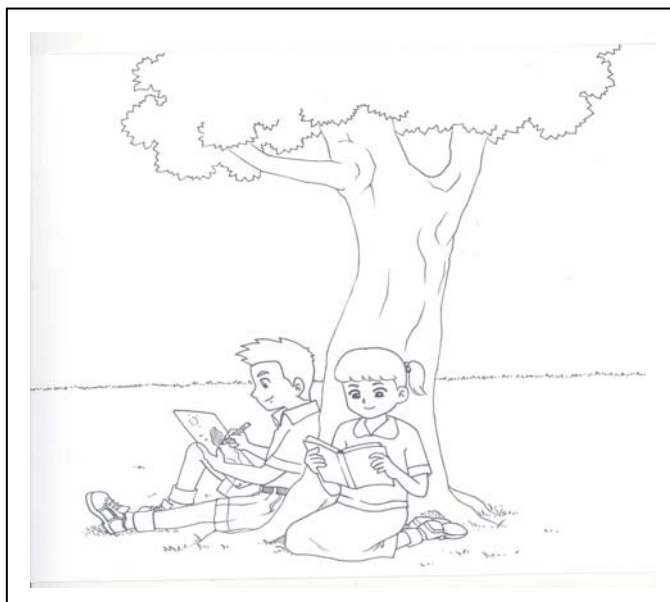
ตัวอย่างแบบทดสอบและความสามารถเล่าเรื่อง

ชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถเล่าเรื่อง ข้อละ 1 ภาพ

1.

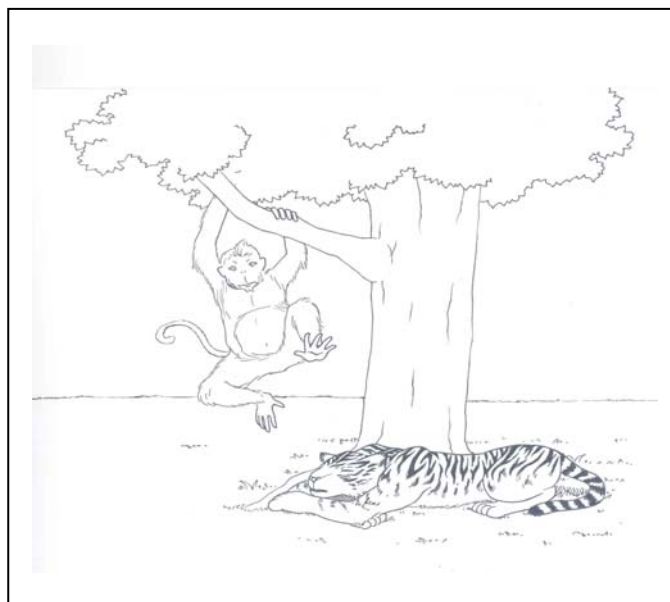
2.

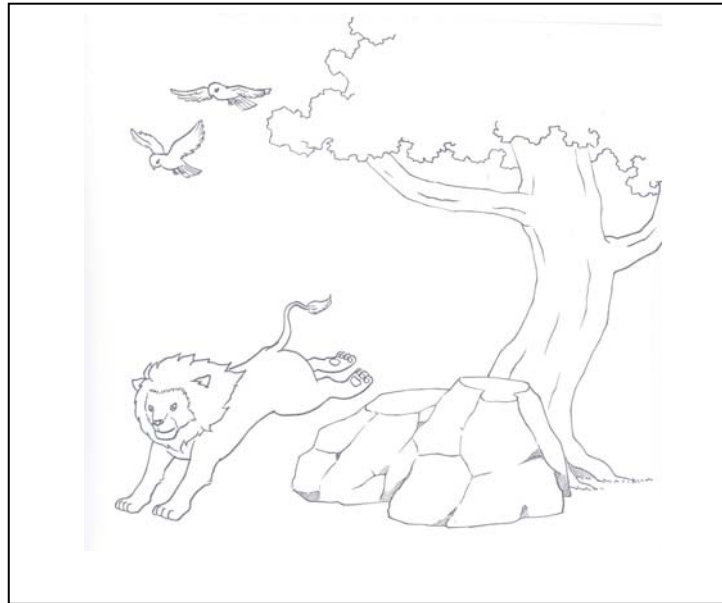
3.

4.

5.

แบบบันทึกคะแนนความสามารถพูดเป็นประโยค

ชื่อ _____ นามสกุล _____

ชุดที่ 1 แบบทดสอบความสามารถพูดเป็นประโยค

ข้อที่	ภาพ	คะแนน		หมายเหตุ
		2	0	
1	 ดูทีวี			
2	 ฟังวิทยุ			
3	 ดมดอกไม้			
4	 กินข้าว			
5	 อาบน้ำ			
6	 ทำกับข้าว			
7	 เขียนหนังสือ			
8	เตะฟุตบอล			
9	 บินสูง			
10	 เดินช้า			
	รวม			คะแนน

คำชี้แจง 1. “ ... ” ช่องว่างที่เว้นไว้เป็นคำประธานที่เด็กสามารถคิดตัวเองแล้วสื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ

2. ช่องหมายเหตุ ให้ผู้ประเมินบันทึกประโยคที่เด็กพูดซึ่งไม่ตรงกับประโยคที่เขียนไว้

แบบบันทึกคะแนนความสามารถเล่าเรื่อง

ชื่อ _____ นามสกุล _____

ชุดที่ 2 แบบทดสอบความสามารถเล่าเรื่อง

ข้อที่	ภาพ	คะแนน		หมายเหตุ
		2	0	
1	 ดูทีวี นอนหลับ			
2	 วาดรูป อ่านหนังสือ			
3	 ทิ้งขยะ กวาดขยะ			
4	 โยนต้นไม้ นอนหลับ			
5	 ปีนสูง กระโดด			
	รวม			คะแนน

คำชี้แจง 1. “” ช่องว่างที่เว้นไว้เป็นคำประธานที่เด็กสามารถคิดตัวเองแล้วสื่อความหมายได้ตรงกับบุคคลในภาพ

2. ช่องหมายเหตุ ให้ผู้ประเมินบันทึกประโยคที่เด็กพูดซึ่งไม่ตรงกับประโยคที่เขียนไว้

ภาคผนวก ง

- ตัวอย่างสื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวชุด หน้าที่ย้วยะ

1. ตา ดู ที่ทีวี

2. หู ฟัง วิทยู

3. จมูก ดม ดอกไม้

4. ปาก กิน ข้าว

สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวชุด กิจกรรมที่บ้าน

1. นอนหลับ

2. อาบน้ำ

3. ใส่เสื้อ

4. ทำกับข้าว

สื่อภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวชุด กิจกรรมที่โรงเรียน

1. เขียน หนังสือ

2. อ่านหนังสือ

3.เตะฟุตบอล

4.ว่ายน้ำ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวเจนจิรา สืบศรี
วันเดือนปีเกิด	21 สิงหาคม 2519
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5 /10 สามเสน 19 เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ
ตำแหน่งหน้าที่การทำงานในปัจจุบัน	ครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ (สาขาผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน) จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ สาขาการสอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ